REGD. NO. H 18

విడి ప్రతి 0-30 పై.

23-8-68 శుక్రవారం

రైసుమిల్లు
సామానులు
—తక్కువధరకు లభించును—
సాధు నారాయణరావు
అండ్ కో.,
సంతపేట :: నెల్లూరు.
ఫోన్: 417
బాల్ బేరింగులు— బెల్టులు,
కోతమిషన్‌బ్లేడు విక్రేతలు.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 40 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 34

24-8-68 శనివారంనుండి
నెల్లూరు
శ్రీ లీలామహల్ లో
Genghiz Khan
చంగిస్ ఖాన్
ప్రపంచ విజేత-యుద్ధ చిత్రం
కలర్ - సినిమాస్కోప్

నెల్లూరులో సోమశిల శంఖారావం!

అనావృష్టితో డోలాందోళితమైన రైతాంగం ఐక్యనినాదం

అర్జీలకాలం పోయింది; ఆందోళన కావాలె

-బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి

కోర్టుకైనాపోయి హక్కు నిరూపించుకోవాలె

-రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి

ఈ సమస్యపై రాజీనామాకైనా సిద్ధమే

-పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డి

శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారి పిలుపుతో, శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 21 తేది జి. వ. హాలులో జరిగిన సమావేశానికి నెల్లూరు రైతాంగం అంత అధికసంఖ్యలో రావడమే - డెల్టాతోసహా నెల్లూరుమండలం నేడు ఎదుర్కొంటున్న భయంకరపరిస్థితులకు ప్రత్యక్షనిదర్శనమని చెప్పుకోవడం అతిశయోక్తి కాదు. శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు తన ప్రసంగంలో అననేఅన్నారు- పిల్లో, చెరువుల్లో నీళ్ళుంటే ఒక్క రైతూ కనపడి

—కొరవ 6 వ పేజీలో

సోమశిల ఢిల్లీ రాయబారం

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ఆర్గనైజింగ్ కార్యదర్శి శ్రీ జి. సి. కొండయ్య, పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారలు కలసి ఢిల్లీలో ఇర్రిగేషనుమంత్రులు డాక్టరు కె. ఎల్. రావు, సిద్దేశ్వర ప్రసాద్‌గారలను కలసుకొని జిల్లాలో యీ సంవత్సరం ఏర్పడిన తీవ్ర క్షామపరిస్థితులను వివరించి, సోమశిలను పంచవర్షప్రణాళికలోచేర్చి నిర్మాణం సాగించవలసిందిగా విజ్ఞప్తిచేశారు. మైలవరం ప్రాజెక్టు నెల్లూరు రైతాంగం హక్కులకు ఏవిధంగా భంగకరమో వివరించారు. మైలవరం నిర్మించేట్లుంటే, సోమశిలతోబాటు నిర్మించవలసిందిగా కోరారు. శ్రీశైలం నీటిని కుందునదిద్వారా పెన్నలోకి దించవలసిందిగాకూడా కోరారు. కావలి కనుపూరుకాల్వల పని సత్వరం పూర్తిచేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తిచేశారు.

HOTEL SWAPNA - AIR CONDITIONED - TRUNK ROAD - NELLORE

నెల్లూరు నగరమునకు నూతన శోభ

హోటల్ స్వప్న

(ఎయిర్ కండిషన్డు)

మాంసాహార భోజనశాల

ట్రంకురోడ్డు (జొన్నలగడ్డవారివీధి) నెల్లూరు

ఆగష్టు 25 తేదిన ప్రారంభం

నెల్లూరు మున్సిపల్ ఛేర్మన్
శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవంచేస్తారు.

A NON - VEGETARIAN MEALS HOTEL IN ITS BEST TASTES

WANTED
MINE MANAGER.
Enquiries:
ZAMIN RYOT
NELLORE.

ఇల్లు అమ్మకం

నెల్లూరు ఉస్మాన్‌సాహెబ్ పేట, పోల వరంవారి వీధిలోని (శిశువైద్యశాల వెనుక భాగం) వార్డు నెం. 5/406-A రు గల 10 అంకణములు కట్టడం 62 అంకణముల ఖాళీస్థలముతో సహా అమ్మబడును. యెల క్ట్రిక్ లైట్లు, కొళాయి వసతులు గలవు.

వివరములకు:–

మెంటా మోహనరావు,
(ఫోన్ : 186 P. P.)
11/182, సంతపేట–నెల్లూరు.

నర్సారావుపేట సబ్ కోర్టులో
S. C. O. S. No. 133 of 65

E. P. No. 6 of 68

వద్దివులను వెంకటసుబ్బారావు అండు కంపెనీ బీయింగ్ రిప్రజెంటెడ్ బై–ది 1st మేనేజింగు పార్టనరు వద్దివులను వెంకటసుబ్బారావు వగైరాలు డి. హో. యర్రమాను బాపయ్య భార్య పుల్లమ్మ వగైరాలు – జెడ్జిమెంటు డెట్టర్సు

ఈ దిగువను దహరించిన షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని హైకోర్టువారిమెనుట 23–9–68 తేదీన బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. గుంటూరు డి. నర్సారావుపేట సబ్ డి.లో చేరిన యల్లమంద గ్రామంలోని వ్యతివాదుల తాలూకు జప్తు అయి వేలంకావలసిన స్థిరాస్తి వివరం: పట్టా నెం. 794. య 9–57 టు గ్రామకంఠంలో చేరిన నెం. 3–118 గల పొగాకు బేరన్ ఖాళీస్థలముకు హద్దులు: [తూ] కర్ణంగారి యిల్లు [ద] దాగలి రాంబొట్లు [ప] వేటగిరి వెంకటప్ప కుమారుడు రామకోటి, వెంక టేశ్వర్లు [ఉ] కర్ణంగారి బావి. ఈహద్దు లలోగాయున్న పొగాకుబేరను ఖాళీస్థలం 0–08 టునర్కారుపాట రూ 3500 లు.

—పోతుకూచి వెంకట్రామశర్మ,
డి. హో. తరపు అడ్వకేటు

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో
E. P. No. 10 of 1968.

Vizayavada Sub-Court.
O. S. No. 173 of 1953.

పి. పుల్లయ్య —వాది–(డి. హో.)
సి. వి. రామానుజంశెట్టి
— జె డెట్టరు–(ప్రతివాది.)

వేలము ప్రకటన:–

ఈ నెంబరు "బి" షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని యీ కోర్టులో 2–9–68 తేదీన బహిరంగమైన వేలము జరుపబడును.

"బి" షెడ్యూలు:–

నెల్లూరు నవాబుపేటలో నెం. 2 రు వార్డులో డోరు నెం. 295 రు గల 40 అంకణములు కట్టుబడిగల మిద్దెయిల్లు, 5 అంకణముల గల ఖాళీస్థలమున్నూ.

(2)నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డులో నెం. 14రు వార్డులో నె 292 గల 7½ అంకణముల పెంకుటిల్లు కట్టడములు లేకుండా అడుగు స్థలం మాత్రమున్నూ, యీ ఆస్తులమీద 18–9–53 తేదిగల రూ. 56,900/- కు 15% వడ్డీతోటి కూడు అసలు పాయిదా లకు - మునిసిపల్ పన్నులకు లోబడి.

— వాది కిమ్మతు రూ. 10,000/-
— అమీనా కిమ్మతు రూ. 60,000/-
—మోచర్ల రామకృష్ణయ్య,
ఫ్లాయింటుఫ్ వాది. 22-8-68.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ కీలక శ్రావణ బహుళ అమావాశ్య శుక్రవారం 23–8–1968

మరుభూమైన మండలం

ప్రతియేటా జూన్ – జూలై మాసాల్లో నే పచ్చని పొలాలతో–నారుమళ్ళతో, నీర్లు పెట్టి దున్నుతున్న చేలతో, సేద్యపు పనుల్లో నిమగ్నమై చెరామసిగా తిరుగాడే రైతు–కృషికుల కలకలంతో కళ కళలాడుతూ కనపడే నెల్లూరు మండలం లోని గ్రామసీమలు – ఈతూరి ఆగస్టు 15 తేది దాటిపోయినా వైశాపర్యంతం ఎక్కడా దున్నిన పొలంకానీ, పచ్చదనం వున్న పంటచేలుకానీ కానరావడమేలేదు. ఎక్కడోఎడారిలో వొయాసిస్సులా, చీకటి అలముకున్న ప్రదేశంలో ఎక్కడో కన వడ్తున్న వెలుగుచరియలా, ఏదో ఒకటి ఆరా గ్రామంలో వొక నారుమడి కన పడినా, అందులోని నారుమొలకలు నీటిచుక్కలేక నిగిడి ఎండిపోయిన, ఎండిపోబోతున్న నీరసదృశ్యమే తార సిల్లుతున్నది. ఇది మేము అతిశయోక్తి కంటున్న మాటగాదు, అక్షరాలా అడుగడుగునా కనపడుతున్న దృశ్యం, అనుభవమవుతున్న పరిస్థితి.

ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే యీ నెల్లూరు మండలమే వొక బృహన్మరుభూమిలా, క్షామదేవత అడుగుపెట్టడానికి సిద్ధంగా వున్న స్థావరంగా మారిపోయిందా అని పిస్తున్నది.

మనకు నిజమైన వ్యతుత్వ మనేదివుంటే, మంత్రులనేవారువుంటే, యీ జిల్లా యావత్తునూ క్షామప్రాంతంగా యీనాటికే ప్రకటించవల్సివుండేది. ఎవర్నన్నీ పరిస్థితి అవరించిందని వొక ప్రకటన జారీచేసి, సాధారణ ఆడంబరాలు గిడంబరాలు మానేసి, వున్న సర్వవనరులనూ కరువువనుల క్రింద వర్లించి వెచ్చించడానికి నిర్ణయం తీసుకొనివుండవల్సింది. దురదృష్టవశాత్తు ఆ సానుభూతి ప్రకటనకైనా నెల్లూరు మండలం నోచుకోలేదు.

ఎప్పుడూలేనిది– కల్పవృక్షంగా నిత్యజలదేవతగా అనుకొంటూ, నెల్లూరు నిగనిగలకు వొకవిధంగా మారుపేరుగా వుంటుండిన, మరీ యీ రోజుల్లో పూర్ణ గర్భిణిలా నిండిన నీటితో వొడ్డును ఎగదన్నే కెరటాల కేరింతలతో వుండాల్సిన కనిగిరి రిజర్వాయరు – ఒక్కదిక్కు నీటి చుక్కకుకూడా నోచుకోకుండా నెర్రెలు బారిన ఎండుమట్టితో దర్శనమిస్తున్నది. సర్వేపల్లి రిజర్వాయరు నదేపెప్పుడో ఎండిపోయింది; నీరు లేకపోవడమంటూ ఎరుగని నెల్లూరు చెరువుక్రిందకూడా పైర్లు నిగిడి చస్తున్నాయంటే, ఎంత విపరీత పరిస్థితో వూహించుకోవచ్చు. ఇక మోపాడు, రాళ్ళపాడు రిజర్వాయర్ల సంగతే చెప్పనక్కరలేదు. ఉదయగిరికి ఒకే ఒక్కటిగావున్న నక్కలగండి చెరువు కాసింది. ఈ విధంగా నదులు, నీటి సేటివనర్లు, జలాశయాలు ఒక్కసారి ఎడారులైపోయి, తీరని క్లిష్టస్థితికి దారి తీశాయి.

వర్షంలేదు. ఆగ్నేయ ఋతుపవనం పూర్తిగా విఫలమైపోయినట్టేవుంది. ఎండలు మిడిసి కాస్తున్నాయి; గాలి ప్రచండంగా వీస్తున్నది. వి రోహిణీకార్తెలోకూడా లేని భయంకరపరిస్థితి తారసిల్లింది. ఈ వర్షాభావానికి, ఎండలకు పాతాళగంగకూడా అదృశ్యమైపోతున్నది. బావులు ఎండిపోతున్నాయి; పెన్నానదివంటి జలాశయాల చెంతనున్న గ్రామాలు, పట్టణాలలోనే నీటికి కరువు పేర్పడింది. ఇక మామూలుగా వేసవిలో నీటి ఎద్దడివుండే ప్రదేశాల విషయం చెప్పనే అక్కరలేదు. రాత్రింబవళ్ళు నిద్రాహారాలు మాని శ్రమపడ్డా తిండెరుకిల్ళు దొరక్క గిజగిజలాడుతున్న సన్నివేశాలు కనబడుతున్నాయి. ఎక్కడోకాదు, నెల్లూరు పరిసరాల్లోనే ఈ దుర్భరవరిస్థితి సంప్రాప్తించింది. కొన్నిగ్రామాల ప్రజలకు నీరు దొరికే చోటుకు వలసపోవడంతప్ప గత్యంతరం కనపడడంలేదు. కోవూరు వంటి పెన్నానది గట్టునవున్న పట్టణంలో నీళ్ళు కొని వాడుకోవలసివస్తున్నదంటే పరిస్థితి ఎంత విషమిస్తున్నదో అవగాహన చేసికోవచ్చు. తిండిలేక మనుషులు చచ్చిన సంఘటనలు ఇప్పటివరకు లేవుగాని, నీరు గ్రాసము లేక పశుసంతతి ప్రాణాలు కోల్పోవడంమాత్రం వలు ప్రాంతాలనుండి వినిపిస్తున్నది. నేటి వాతావరణమే ఇక పదిరోజులు పక్షం రోజులు కొనసాగితే అప్పటి బెంగాల్ క్షామాన్నో, నిన్నమొన్నటి బీహారు కాటకాన్నో తలదన్నే కరువును నెల్లూరు జిల్లాకూడా చవిచూడబోతున్నదని నిక్కర్షగా చెప్పవచ్చు. ఒకవేళ పది–పది హేను రోజుల్లో కుంభవర్షం కురిసి పరిస్థితి కుదుటబడ్డా దుక్కులు–నాట్లు వెనకబడిపోయి, అసలు యిప్పటికే మించిపోయినందువల్ల పంటనష్టం విపరీతంగానే వుండబోతుంది.

దాదాపు ప్రతివీడూ దర్శి–పొదిలి–కనిగిరి–ఉదయగిరి–వగైరా మెట్టతాలూకా ప్రాంతాల్లో పరపగా సంభవిస్తున్న దుర్భిక్ష పరిస్థితిగాక, ఇంతకాలం డెల్టాప్రాంతమని నిబ్బరంగావుంటుండిన కోవూరు – నెల్లూరుతాలూకాల పరిస్థితి పూర్తిగా తిన్‌తారైపోయిందంటే–ఈఅనావృష్టినల్ల కొన్ని విషయాలు సుస్పష్టంగా అనుభవంలోకి తెల్పివస్తున్నాయి, వొక జ్ఞానోదయానికి దారితీస్తున్నది.

ఇంతకాలం భారీ–మధ్యరకం ప్రాజక్టులనే మనం నమ్ముకుని వుండడం, వీటిపైన్నే మన ధనాన్ని – శ్రమను వెచ్చిస్తూ రావడం జరుగుతున్నది. (నెల్లూరుజిల్లావాసులు యింతకాలంగా ప్రాణప్రదంగా నమ్ముకునివున్న సోమశిల ప్రాజక్టు గగనకుసుమమే అయిపోయిందనుకోండి). కాని అనావృష్టి అనేది పేర్పడ్డప్పుడు యీ ప్రాజక్టుల ప్రయోజనం పరిమితంగానేవుంటుంది.

ఒకవిధంగా యీ పరిస్థితికి ప్రత్యామ్నాయంగా గాకపోయినా, దానికి అదనగా భూగర్భంలో వందల అడుగులలోతున దాగివుండే అనంత జలసంపదను పైకి పొంగించుకొనే సాధనాలనుసైతం అన్వేషించే ప్రయత్నాలు జరిగితేతప్ప నిరంతర క్షామప్రాంతాల పరిస్థితి కొంతైనా మెరుగయ్యే అవకాశం వుండదేమోనని పిస్తున్నది. ఈ లోతుగొట్టపు బావుల ప్రత్యేకాన్ని భారీఎత్తున తలపెట్టాల్సిన అవసరం ప్రత్యేకంగా కనపడుతున్నది. కనీసం త్రాగేమంచినీటికోసం అనాదిగా నరకయాతనలన్నీ పడుతున్న మెట్టప్రదేశాల్లోనైనా యిదొక్కటే ప్రస్తుతపు తరుణోపాయంగా కనపడుతున్నది. అయితే యిది అంత సులభమైన పని కాదు. విశేష వ్యయప్రయాసలతోకూడిన వ్యవహారం. ముందు వందలాది–వేలాది గ్రామాలకు విద్యుత్ సరఫరా కావాలి. ఈ బావుల త్రవ్వకానికి అవసరమైన 'రిగ్సు' వుండాలి. ప్రస్తుతం మన యింత పెద్ద రాష్ట్రమంతటికీ కలిసి అరడజను రిగ్సుకు మించిలేవట. ఇంత పెద్ద నెల్లూరు జిల్లాకు వొకేఒక పవర్‌డ్రిల్లు వున్నది.) ఇది వున్నా పీటివాడకాన్ని లేదంది భూగర్భజలసేకరణ చేసేందుకు పుష్కలంగా డబ్బుండాలి. ఈ యంత్రాలను నిర్వహించే సాంకేతిక నిపుణులు వుండాలి. ముందు ఈభూగర్భ జలాధారాలు సులువుగా దొరికేస్థలాలనుగూర్చి సమగ్రమైన సర్వే జరగాలి. ఇన్ని హంగులుండాలి.

ఈ శక్తివంతమైనరిగ్సును, డ్రిల్సును మన ప్రజలకు ప్రాంతాలకు విరివిగా సరఫరా చేయించి, బ్యాంకులు – సహకారసంస్థలు ద్వారా ప్రజలకు రుణసౌకర్యాలు కల్పించి నిరంతర క్షామప్రాంతాల ప్రజలకు సహాయపడేకోటాలురావాలి. దాహమేస్తే బావి త్రవ్వినట్లు మన రాష్ట్రప్రభుత్వం యిప్పుడు కలదెబ్బకుని యూరై రిగ్సు కోసం అర్డరిచ్చిందట. మొన్న కేంద్ర ఆహారమంత్రి జగజీవన్‌రామ్‌గారొచ్చినప్పుడు వీటి ప్రస్తావనకూడాచేసిందట. వొవ్యంలేకుండా వీటినితెప్పించి అందులో కొన్నిటిని నెల్లూరుజిల్లాకు కేటాయించి సుశిక్షితులైన సాంకేతికుల ఆధ్వర్యంలో ఈ జలాన్వేషణకు మార్గాలు వెతకండే మోక్షంలేదేమో.

ఇది వెంటనే జరగాల్సిన వొకపని. ఇంకొకటి– పట్టుమని 15 కోట్లకు మించని బంగారంవంటి బహుళార్థక సోమశిల ప్రాజక్టును సాధించేందుకు జిల్లావాసులు దీక్షవహించాలి, సాధించాలి. లేకనాడు జిల్లాకు మోక్షమే లేదనిపిస్తుంది.

— —

హైదరాబాదు లేఖ

ప్రతిపక్ష నాయకుడుగా శ్రీ గౌతు లచ్చన్న సేవలు

సర్దార్ గౌతు లచ్చన్న షష్టిపూర్తి ఉత్సవం పురస్కరించుకొని, మన రాజకీయ నాయకులు, వివిధ పార్టీలకు చెందిన వారు, తమ విభేదాలను, పోటీలను విస్మరించి ఒక వేదికమీదచేరి, తమలో ఒకరిని అభినందించడం ముదావహం.

ఆచార్య రంగా, బాబూ జగ్జీవన్‌రామ్ శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి, శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ప్రభృతులు వ్యాకాశం హాలులో లచ్చన్నగారి సేవాదరిని, వెనుకబడిన తరగతుల అభ్యున్నతికై ఆయన నిరంతర కృషిని ప్రశంసిస్తూ ప్రసంగాలు చేశారు.

సభకు ముందు లచ్చన్నగారిని వారి నివాసంనుండి ఊరేగింపుతో తీసుకొచ్చారు. ఊరేగింపులోను, సభలోను ప్రజలు పలువురు పాల్గొన్నారు. రాజకీయ సద్దితకు, అసాన క్తతకు పేరుపొందిన ఈనగరంలో ఇంతమంది సభలో పాల్గొనడం చాలాఅరుదు. లచ్చన్నగారు శ్రీకాకుళం జిల్లాకు చెందినప్పటికీ, ఈ నగరంలో, ఆయనపట్ల ప్రజల్లోకల అభిమానానికి, పలుకుబడికి, ఈ సభ ఊరేగింపు తార్కాణంగా భావించవచ్చును.

లచ్చన్నగారు గత ఒకటి రెండు సంవత్సరాల్లో వ్యక్తిగతంగా ఖ్యాతి, అనుభవం, సామర్థ్యం, పట్టుదల బాగా కలిగిన నాయకుడుగా చాలా పేరపొందారు. శాసనసభలో వారిపార్టీ మొట్టమొదటిసారి కమ్యూనిస్టులకు బదులుగా ప్రధాన ప్రతిపక్షస్థానమాక్రమించింది. నక్షత్రంగుర్తుతో విజయులై శాసనసభలో ప్రవేశించినవారు చాలామంది వున్నప్పటికీ, చివరికి మిగిలినవారు ఇరవైఒద్దరుమాత్రమే. వీరితో పాటు జనకాం గెస్‌వారిని కూడా కలుపుకొని డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ పేర ఒక కూటమిగా ఏర్పడి, ప్రధాన ప్రతిపక్షనాయకుడిస్థానాన్ని లచ్చన్నగారు అలంకరిస్తున్నారు. అనుక్షణం కాంగ్రెస్‌కు వైకల్యం కలిగించే ప్రభుత్వానికవు ఆకర్షణలకు లోనుకాకుండా స్వపార్టీసభ్యులను సంరక్షించుకుంటూ శాసనసభలో అంతా రోడ్‌రోలర్ మోస్తరు జరిగిపోకుండా, కాస్త సజీవమైన వాతావరణంవుండేట్లు తోడ్పడుతున్నారు లచ్చన్నగారు. క్రితం రాజ్యసభ ఎన్నికల్లో ప్రతిపక్షాలకు రెండుస్థానాలు దక్కించేటందుకు లచ్చన్నగారు యెంతో

—తరువ 7 వ పేజీలో

ఈ వారం విశేషాలు

గోయిందాకొట్టిన గిల్!

స్వతహాగా మంత్రివర్గం ఏర్పర్చే స్తోమతు పొర్తిగా లేకపోయినా, కేవలం వానరకాల గాలివాటాలపై ఆధారపడి మంత్రివర్గ నిర్మాణంచేస్తే అది ఎట్లా తెల్లవారుతుందో పంజాబ్‌లో తొమ్మిదినెల్లు ముఖ్యమంత్రిగా వెలగబెట్టి యిప్పుడు వైదొలగవల్సివచ్చిన శ్రీ లక్ష్మణసింగ్‌గిల్‌గారు నిరూపించారు. వి పార్టీకి తగిన మెజారిటీ రాక; వియితరపార్టీలతోనూకల్సి మిశ్రమ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పర్చే సత్తా పంజాబ్ కాంగ్రెస్‌పార్టీకి లేకపోయినందువల్ల, అత్యల్పమైన బలంవున్న శ్రీ గిల్ కాంగ్రెస్‌యిచ్చిన మద్దతుతో మంత్రివర్గాన్ని సృష్టించగలిగారు. ఇప్పుడుఆకాంగ్రెస్ మద్దత్తు విన్నా విన్నంకావడంతో గిల్‌గారు గోయిందా కొట్టారు, రాజీనామాయిచ్చి గుట్టుచప్పుడు గాకుండా వైదొలగారు. కడకు రాష్ట్రపతి పాలనే పంజాబ్‌లోను శరణ్యమైంది. హర్యానా, పశ్చిమబెంగాల్, బీహార్, ఉత్తరప్రదేశ్‌గాక యిప్పుడు ఐదోది పంజాబ్‌కూడా ఆ శ్రేణిలో చేరిపోయింది.

రష్యా రాక్షసత్వం

సీజర్ భార్య తప్పుచేయదు – అన్నట్లుగానే; కమ్యూనిస్టు (సోవలిస్టు) దేశం సామ్రాజ్యకాంక్షలేనిదేశమని వలసదేశాల విముక్తి సోవలిస్టుదేశాల పవిత్రధ్యేయమని, గడ్డూగూసా అంతా వాగుతుంటారు మన కమ్యూనిస్టు గ్యామేడ్లు. ఈ వాగుడు వట్టి అర్థంలేని వాగుడని మరొకసారి తేలిపోయిందిప్పుడు.

కమ్యూనిస్టు చైనాకు సామ్రాజ్యవిస్తరణ

—తరువ 7 వ పేజీలో

లోకవృత్తం
లోకసంచారి

జెక్‌సీమలో రష్యన్ 'బిగ్‌బ్రదర్ల' పాత్ర

స్వేచ్ఛనుకోరే కమ్యూనిస్ట్ అనే మానవ తరగతి యిప్పుడే పైకి వస్తున్నదా?

జెక్‌సీమపై వ్యాఖ్యను రచిస్తున్నదెవరు? విన్యాసాలకు అంతులేదా? రష్యాలోని అంతరంగిక విభేదాలవలన జెక్కులు బాధ పడవలెనా?

వార్సాపాక్టుకు కట్టుబడివున్నట్టు జెక్ సీమ వప్పిన తర్వాత ఆ సీమలోవుండే రాజకీయ శక్తులపై వ్యాఖ్యానము, జెక్ నాయకులకి హెచ్చరికలు చేస్తూవుండడంవలన కమ్యూనిస్టు సీమలు ఒకదానికొకటి సమానమని చెప్పేమాటలు నీళ్ళల్లో మూటలని మనం భావించవలసిందేనా?

బ్రాటిస్లావా ప్రకటన మన కామ్యెంట్ ప్రకటనవంటిది అవుతుందా చివరకు? ప్రకటనకు అంగీకరించిన పార్టీలలో ఒకటి ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించడం, మరొకటి తు-చ- తప్పక అవలంబించడం, కడకు అగ్రరాజ్యాలు రెంటిమీదా సమానమైన ప్రేమను, స్నేహాన్ని ఒలకబొయ్యడం! ఈ చరిత్ర చర్విత చర్వణం కావలసిందేనా?

జెక్ సీమలో కమ్యూనిజమును విరోధించేవారులేక తిరిగి కాపిటలిజం రావాలనే వారు వుంటే, వారితో ఎట్లా వ్యవహరించవలసిందీ జెక్ రాజ్యం ఆలోచించవలసిన సంగతి. అందులో పైనుంచి డిక్టేషన్ తీసుకోవలసివస్తే, ఆ రాజ్యానికి స్వేచ్ఛ లేదనే తాత్పర్యమేగదా! ఈ లెక్కన ఒక్క కమ్యూనిస్ట్ రాజ్యంకూడా రష్యాకు దక్కదు. హంగరీ, పోలాండ్, మళ్ళీ మాట్లాడితే తూర్పు జర్మనీలో కూడా స్వేచ్ఛను కోరే కమ్యూనిస్టుల వెల్లువ రాకమానదు. రష్యాలో దాని ప్రతిధ్వని కలిగిననాడు గాని రష్యా ప్రభువులకు కనువిప్పుకాదు.

ఇప్పటికీ పోలాండ్‌లో స్వేచ్ఛనుకోరే కమ్యూనిస్టులవజ్జన వళ్ళే ధీరులు బయల్వెడలినారని తెలిసింది. ఎంతతొక్కిపట్టినా రష్యాలోకూడా ఇటువంటి ధీరులు పైకి వచ్చే సూచనలే కనిపిస్తున్నవి.

దీనికి దిటవు కోసిగిన్‌స్థానే బ్రెజ్నెవ్ వచ్చి, మరింత కఠినంగా ప్రవర్తించడం కాదు.

కమ్యూనిస్టు ప్రపంచంలో యిది కొత్త సమస్య, ఎర్రటిరాజ్యాల భద్రస్థావరానికి భంగపాటులేదు. అదిఅందరికీతెల్సు. అందువలన ఎర్రటివారే ఒకరికొకరు అపాయకరంగా పరిణమిస్తే పరిణమించవలెను. ఎదటివారిని నిందించి, దూషించి, హింసించే అలవాటుపోక తమవారిలోనే తప్పులు వెతుకుతారు. ఆ వెతుకులాట ఆరంభమైతే దానికి అంతేవుండదు.

ఓటానికి యిది బాటి.

కాని, స్వేచ్ఛనుకోరే కమ్యూనిస్టు అనే మానవతరగతి ఇప్పుడే పైకి వస్తున్నది. అధికారంలోవున్న యెర్రటివారు స్వేచ్ఛను కోరే ఎర్రటివారితో ఎట్లా వ్యవహరించవలెననేది ప్రశ్న.

ఉభయులు కమ్యూనిస్టులే. ఇంతవరకు కమ్యూనిస్టులైనవారు ఏకమార్గాన వెళ్ళినారు. భిన్నమార్గాలుగాపోతూ ఉభయులు కమ్యూనిస్టులుగా వుండగలరా? ఉండలేరనేభావం చాలమందికి, ముఖ్యంగా కమ్యూనిస్టురాజ్యాల పెత్తందార్లలో వున్నది. అందువలన భిన్నమార్గావలంబియైన ఎర్రటి వ్యక్తి ఎంత మంచి కమ్యూనిస్టయినా కమ్యూనిజాన్ని బలపరచడానికే ఆ తడి భిన్నమార్గం వుపకరించినా, అధికారంలో వున్న ఎర్రటివ్యక్తి అంగీకరించడు. అందువలన సంఘర్షణపుట్టుతుంది వారు కమ్యూనిస్టులుకారని వీరూ, వీరుకారనివారూ దూషించుకుంటారు.

కమ్యూనిస్టులు మానవులేగనక కమ్యూనిస్టులుగా వుంటూనే వారొకప్పుడు సందర్భానుసారంగా ఒకరికంటె ఒకరు భిన్నంగా ప్రవర్తించినా దోషంలేదనే భావంగా ధంగా ఎర్రటి ప్రపంచంలో నాటుకోలేదు.

అందువలన జెక్, యుగోస్లావియా, రుమేనియా సీమలను ఆదరంతోటానూ, పైకావాన్ని అర్థంచేసుకుని, తమ సీమలోనూ, యింకా యితర సీమలలోనూ అది వ్యాప్తియై ఆచరణయోగ్యం కావడానికి రష్యన్లు తోడ్పడితే ఆ ప్రపంచంలో (మరో ప్రపంచంగదా అది!), వారు అందులో నిజంగా Big Brothers (పెద్దన్నయ్యలు) అవుతారు.

ఇందులోనూ ఒక ప్రమాదాన్ని తప్పించుకోవలెను. ఆ ప్రమాదు లిబరలైజేషన్ (స్వేచ్ఛను ఆదరించే విధానం) కూడదన్నట్టు. లేదా దానిని చాలపరిమితంచేయవలసిందన్నట్టు రష్యన్లు ఒత్తిడిచేస్తున్నారు. లేవు లిబరలైజేషన్ కావలెనని కూడా ఒత్తిడి చేయరాదు. ఆ దారికి తోడ్పడవలెను– జెక్ సీమకు యుగోస్లావియా–రుమేనియాలు తోడ్పడుతున్నట్లు!

యుగోస్లావియా రష్యాకంటె భిన్నమార్గాన్నే అవలంబించింది. దానివలన కమ్యూనిజానికిగానీ, రష్యారాజ్యానికిగానీ ఏమైనా అపాయం కలిగిందా? అంతర్జాతీయంగా రష్యాతోబాటుగానే యుగోస్లావియా అన్నిసమస్యలలో ప్రయాణం

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ముందు ఇండో-జర్మన్ స్నేహసంఘననీ, తర్వాత దాన్సే నెహ్రూ కల్చరల్ సెంటరనీ సూత్రధారి శ్రీ కె. పురుషోత్తమరావు ఎంత హడావుడిచేస్తున్నారు! గతవారం మన చీఫ్ జస్టిస్ శ్రీ జగన్మోహనరెడ్డిగారిచేత ఆవిష్కరించబడిన 'సావనీర్'ను–ఆవిష్కరణకు మూడునెల్ల ఆద్యాన్నగానే ఢిల్లీవెళ్ళి ప్రధాని ఇందిరమ్మను దర్శించుకుని ఆ సావనీర్ ప్రతి బహూకరించుకుని సంతుష్టులయ్యారు పురుషోత్తమరావుగారు! ఎడమవైపునవున్న ఆమె రాజ్యసభ సభ్యులు మిస్ మేరీనాయుడుగారు.

హుందాతనానికి మనరాజకీయాలకూ ఎంతదూరమైపోతున్న దిప్పుడు?

వారం వారం
టీవ దివ్యుతి

మన స్వాతంత్ర్య భానుడుదయించి రెండు దశాబ్దాలు గడిచి, మరొక్క ఏడు దాటినది. ఐనప్పటికీ మనమెక్కడ వున్నాము? స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ ప్రసంగాలలో ప్రధానమంత్రి, రక్షణమంత్రి ప్రస్తావించిన ఒక ముఖ్యాంశాన్నిబట్టి విశదమవుతున్నది. పాక్‌సీమకు సోవియట్ సాయుధసాయం అత్యధికమైన ఆందోళనకు కారణమైనదని మనప్రధాని పల్కింది. పార్లమెంట్ చర్చలో ఇదేవిధంగా నుడివింది. మళ్ళీ ఈ రోజున దానిని ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించడానికి, అట్టి అత్యధికమైన ఆందోళనను వెలిబుచ్చడానికి ఆమె పూనుకున్నదంటే, ఆ అంశంయొక్క ప్రాముఖ్యాన్ని శ్రోతలు శ్రద్ధతో గమనించవలెననేగదా ఆమె అభిప్రాయం!

ఆమె కుతోడు మన రక్షణమంత్రి ఏమన్నాడో వినండి. సోవియట్ సాయుధ సాయం వస్తుందనే గర్వంతొప్పున పాక్ నాయకులు యుద్ధోన్మాదప్రకటనలు చేస్తున్నారు గనక మనమందరం జాగరూకులమై వుండవలెనని ఆయన దేశప్రజలను హెచ్చరించాడు. సత్వరంగా సోవియట్ నాయకులీ సత్యాన్ని గ్రహించి, అందుకనుగుణంగా తమ ప్రవర్తనను దిద్దుకుంటారనే ఆశాభావాన్నికూడా ఆయన వ్యక్తంచేశాడు. ఈ ఊహాగానం నిజమవుతుందో కాదో తెలియదుగాని, పాక్ నాయకుల ప్రకటనలేగాక పాక్ మిలిటరీ చర్యలుకూడా ఆందోళనకు కారణమవుతున్నవి. సరిహద్దున చైనా చర్యలవలన కూడా అట్టి ఆందోళన కలుగుతున్నది. ఇవన్నీ రక్షణమంత్రిద్వారానే మనకు తెలిసినవి.

అందువలన 22 వ స్వాతంత్ర్యదినం నాడు మనంవిన్న సందేశం ఏమనగా: కస్మాత్ జాగ్రత, జాగ్రత!

* *

మన జాగృతికి చిహ్నం స్వయంశక్తిపై ఆధారపడిన రక్షణవిధానం. దీనిని విమర్శి తెల్పుకుంటే చైనా సంపాదించిన – సంపాదించబోవు అణుసంహారక విధ్వంసకశక్తికంటే అధికమైన శక్తిని మనం సంపాదించవలెను. దానిని సంపాదించే ప్రభుత్వమే కేంద్రంలో మన కవసరం. ఈ అవసరాన్ని గుర్తించి మన కేంద్రం నడుచుకోగలదనికూడా యింకా ఆశిస్తున్నాం! మా అపేక్ష విఫలమైతే, కానున్నది కాకమానదు! హెచ్చరిక చేయడమే మా కర్తవ్యం.

లోగడ ఎన్నితప్పులుజేసినా, ప్రస్తుతం కలిగిన కనువిప్పు వలన నిజస్థితిని మన కేంద్రం గుర్తించివున్నది. ఇప్పట్లో దేశానికి కేంద్రాన స్థిరత్వం ఈ ప్రభుత్వమే ప్రసాదించగల్గివున్నది. అందువలన, తాను గుర్తించిన నిజస్థితి కనుగుణంగా వర్తించే ధైర్యాన్ని, సాహసాన్ని ఈ ప్రభుత్వం ప్రదర్శించవలెనని మా విజ్ఞప్తి.

* *

మన దేశానికి సంబంధించిన విషయాలలోకంటే లోకానికి సంబంధించిన విషయాలలో మనవారికి ఆసక్తి మెండు. ఇందుకు ప్రథమ ఉదాహరణం వియత్‌నామ్. రెండవది జెక్ ప్రయోగం.

ఈరెండూ ఎటువంటి అంశాలంటే,

—కొరవ 11 వ పేజీలో

నెల్లూరు పురజనులకు ఒక సదవకాశము
కే. బి. సుబ్రమణ్యం
M. Sc. (U. K.) B. E., A. M. I. E.,
సివిల్, శానిటరి యింజనీర్ అండ్ కంట్రాక్టరు,
12/83, హాస్పిటల్‌రోడ్డు — నెల్లూరు-1.
అన్నిరకములైన బొంబాయిటక్కనులు, బిల్డింగుకంట్రాక్టులు, రిపేరుపనులు, డిజైనులు, ప్లానులు, ఎస్టిమేటు పనులు తర్ఫీదుపొందిన అనుభవజ్ఞులైన పనివారిచే సకాలమునకు అతితక్కువ మొత్తముతో చేయించబడును.

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ప్రాడక్ట్సు ప్రయివేట్ లిమిటెడ్
నెల్లూరు ******
ఆంధ్రలో క్రిమిసంహారకౌషధముల ప్రగతి మాతోనే ప్రారంభమవుతున్నది.
ఆల్‌డ్రిన్ - డైల్‌డ్రిన్
కూడా మా క్రిమిసంహారక ఔషధముల ఉత్పత్తి జాబితాలో చేరినవని ప్రకటించుటకు మిక్కిలి సంతోషిస్తున్నాము.
డి. డి. టి., బి. హెచ్. సి., కార్బరిల్, మలాథియాన్, ఎండ్రిన్–
ఈపాటికే మేము వుత్పత్తి జేస్తున్న విషయం ఆంధ్ర రైతాంగానికి తెలిసినదే.
PLOUGH BRAND
నమ్మకమయిన తెగుళ్ళమందులు

ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు కల్పించిన మొల్లజయంతిని పురస్కరించుకొని

మొల్ల రామాయణంపై సమగ్ర పరిశోధన క్రమంగా జరిపించాలని ఆరుద్ర సూచన

శ్రీమతి రామలక్ష్మికి రెండు నూటపదహార్లతో సన్మానం

నెల్లూర్లో మళ్లీ యింకో జయంతి- ఉత్సవం జరిగింది. ఈ సారి కవి జయంతికాదు, కవయిత్రి మొల్లమ్మ జయంతి. ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు ఆయనతల్లి సరస్వతమ్మ జ్ఞాపకార్థంగా కొంతనిధిని కేటాయించి, దానిమీదవచ్చే వడ్డీ- రాబడితో వర్తమాన సమకాలీన సాహిత్యంలో ఏటేటా మొల్ల కవయిత్రి జయంతి జరిపి వొక రచయిత్రిని రెండు నూట పదహార్లతో సన్మానించేదానికి ఏర్పాట్లు చేశారట. 'అట' ఎందుకయ్యా అంటే, ఆయనింకా యీ నిధిని కేటాయించి రిజిస్టరు చేసి శాశ్వతీకరించలేదు. లంకంత తన సొంత యింటినే దానంచేసి, ఐదు లక్షల రూపాయలతో ఇంకో ట్రస్టునూ కల్పించిన ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారిలో యీసాహిత్య కార్యక్రమానికి ఐదువేలు కేటాయించే ఔదార్యం కొరవడుతుందని అనుకోలేం గాబట్టి త్వరలోనే యీ మొల్లజయంతికి శాశ్వతఏర్పాట్లు చేయగలరనే విశ్వసిస్తాం.

ఏటేటా వొక రచయిత్రికి సన్మానం గాబట్టి (కడప పత్రిక 'సంవేదన' పేర్కొన్నట్లు-ఆడవాళ్ళు రచనారంగంలో దొమ్మీగా ప్రవేశించిన ఈ రోజుల్లో) తెలుగుదేశపు రచయిత్రులంతా సంతోష పడగలరనీ; ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారిని అభినందించగలరనీ ఆశించవచ్చు.

ఆ తొలి జయంతిగా, మొన్న 10 తేది ఆదివారం టి. ప. హాలులో జరిగిన సభలో శ్రీమతి రామలక్ష్మి ఆరుద్ర సన్మానగ్రహీతగా వచ్చి; పక్క దగ్గర పెట్టుకొని ముందుగా కవయిత్రి మొల్లమీద ధ్యానకొర్చిన ఉపన్యాసాన్ని చదివింది. ఆలనాటి రామాయణపురోజుల్లో భర్తవెంట భార్య వెళ్ళినట్లుగా గాక యిప్పుడు భార్య రామలక్ష్మి వెంట భర్త ఆరుద్రగారు వచ్చి, ప్రసంగించారు - ఈ సామ్యాన్ని ఆరుద్రగారే చెప్పుకున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ పింగళి జగన్మోహనరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. ఆయన భార్య ప్రమీలా జగన్మోహనరెడ్డిగారు తన చేతుల మీదుగా సన్మానాన్ని రచయిత్రి రామలక్ష్మిగారికి అందజేశారు.

రామలక్ష్మిగారు చదివిన ప్రసంగ పాఠంలోని ప్రధానభాగాలను ప్రక్కనే చదువగలరు. ఆరుద్రగారి ఉపన్యాసమే సభకు రాణింపును, నిండుదనాన్నీ యిచ్చింది. మేధాహ్లాదం కల్గించే ప్రసంగం అయినది. Three dimensional గా సాగింది ఆయన ఉపన్యాసం.

అనేకానేక కొత్త విషయాలను గూర్చి ప్రస్తావించారు. ఇప్పుడు మనం చదువుకుంటున్న మొల్లరామాయణం పూర్తి గ్రంథంకాదేమో; మొల్లవ్రాసిన రామాయణభాగాలు కొన్ని మనకింకా లభ్యం కాలేదేమోనంటూ- బాలకాండ, అయోధ్య కాండ, అరణ్యకాండ వగైరా ముఖ్యభాగాలను సంక్షిప్తంగావ్రాసి యుద్ధకాండను మూడాశ్వాసాలుగ వ్రాయడంచూస్తే మధ్యలో మనకు దొరక్కుండాపోయిన కొన్ని పద్యాలున్నాయేమోనని, వాటికోసం అన్వేషించాలని అన్నారు.

ఆ మొల్ల పుట్టినచోటు- గోపవరం అని తనే చెప్పుకున్నది; శ్రీ కంఠమల్లేశు వరప్రసాదం అని తనే చెప్పుకున్నదికాబట్టి శ్రీ కంఠమల్లేశ్వర దేవాలయంవున్న గోపవరం యీ ఆంధ్రలో (నెల్లూరుజిల్లాలో) ఎక్కడుందో వెతకాలి, ఆ చుట్టుప్రక్కల పాతతరం యిళ్ళలో వెతికితే మొల్ల రామాయణపు పూర్తిపాఠంవున్న తాటాకుల గ్రంథం దొరుకుతుందేమో చూడాలన్నారు.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

మొల్లకవిత్వం-

—ఒక పరిచయ ప్రసంగం

మొల్ల తన రామాయణంలో మొదటే చెప్పకుంది. దేశీయ పదాలు, తెనుగు సంస్కృతాలు, సమాసాలు, అర్థాలు. కావ్య పరిపాకాలు, రస భావ చమత్కారాలు, ఛందో విలక్షణాలు మొదలైన క్రమాలు ఏవీ తనకు తెలియవంది. ఇదామె వినయానికన్నమాటేగాని అవి నిజంగా నాపట్ల వర్తిస్తాయి. బహుశా అందుకే నన్ను ఎన్నికచేశారేమో... అయినా మొల్ల చెప్పినట్టే "కృపకు భక్తియె కారణ మగుగాని చదువు కారణమగునే?" కాబట్టి ఈ కృపకు నోచుకున్న ఈ సాహిత్య భక్తురాలు సన్మానం స్వీకరించడంలో ఏదేనా సాహసమున్నది వుంటే సాహిత్య లోకంలోని పెద్దలు మన్నిస్తారని తలుస్తాను.

మొల్ల ఎప్పుడు పుట్టింది? అంటే ఎంతకూ తేలకపోవచ్చుగాని ఎక్కడ పుట్టిందో తనే చెప్పుకుంది. లేకుంటే సాహితీవేత్తలు అదీ తేల్చకపోదురు! పాకనాటిసీమలోని గోపవరం ఆమెస్వగ్రామం. ప్రస్తుతం ఆ గ్రామం ఎలావుందో తెలియదు. నెల్లూరు జిల్లాలో రామాపురాలు, రామాయపట్నాలేకాక, రామాయణం అంకితవంటి అటువంటి గ్రామాలు కూడా వున్నాయి. మొల్ల రామాయణానికి సంబంధించిన గ్రామం ఏదైనావుండేమో ఎవరేనా పరిశోధించి చూస్తే బాగుంటుంది. మీ నెల్లూరులో ఎందరో ఔత్సాహిక పరిశోధకులు ఉన్నారు. పూనుకొంటే వారు పాత గాథలను త్రవ్వగలరు. ఇప్పటికీ మొల్ల చరిత్ర సమగ్రంగా దొరకకపోవడం దురదృష్టమే. ఆమె తనగురించి స్పష్టంగా చెప్పుకొన్న వివరాలు చాలా తక్కువ. ఈమె ఆతుకూరు కేసనసెట్టి వరపుత్రిక.

శ్రీమతి రామలక్ష్మి ఆరుద్ర ప్రసంగపాఠం

ఆతడు గురులింగ జంగమార్చనపరుడు. శివభక్తితుడు, బాంధవహితుడు; గురుడు- అంటే కులపెద్దకూడ. కులపెద్దేకాకుండా కులగురువుకూడా అతడేనని ఊహించవచ్చు. బహుశా అతడే మొల్లకు శివదీక్ష ఇచ్చివుంటాడు. అందుచేతనే అతని వరపుత్రికనని మొల్ల చెప్పుకుంది. గోపవరంలోని దేవుడు శ్రీకంఠ మల్లేశ్వరుడు. విఖ్యాత "గోపవరపు శ్రీకంఠ మల్లేశు వరముచేత నెరికవిత్వంబు చెప్పగా నేర్చికొంటి" అని ఆమెచెప్పింది.

ఆమెకాలంనాడు విఖ్యాతమైన ఈ శ్రీకంఠ మల్లేశ్వరాలయం ఇప్పుడెలా వుందో గాని ఆ దేవర వరంవల్ల చెప్పనేర్చిన కవిత్వం నిజంగా నెరి కవిత్వమే. నెరి అన్న పదానికి అందం, ఒప్పిదం, పాడి, ధర్మం, సౌశీల్యం, సుస్వభావం, క్రమం, ఉచితం అంటూ చాలా అర్థాలున్నాయి. మొల్ల కవిత్వంలో యీ లక్షణాలు అన్నీ కనబడతాయి.

దేవుని దయవల్ల చెప్పనేర్చిన కవిత్వం మొల్లలో ప్రాచీన కావ్యపఠనంచేత 'రసికవినుత వాగ్విభవ కళామల్లుల' కవితా రచనలు ఆకళింపుకొంది. పూర్వ కవి స్తుతిలో నుతగుణోద్దాముడని నాచన సోముని కీర్తించింది. నవీనగుణ సనాథుడని చెప్పుకొన్న నాచన సోముని వారసురాలనని తన కవితాప్రాచీన్యంవల్ల రుజువుచేసింది మొల్ల. నాచన సోముడు జాతీయాలు గుప్పించడంలో, సామెతలు వాడడంలో అపూర్వ ప్రతిభావంతుడు. ఆ రహస్యం తెలుసుకొనడమే కాక ఆ విద్యలోకూడా మొల్ల ఘటికురాలు. అందుకే తన కావ్యంలో కావ్యశిల్ప రహస్యాన్ని-

"కందువమాటలు సామెత
లందముగాగూర్చి చెప్పనది తెలుగునకుం
బొందై రుచిరై వీనుల
విందై మరి కానుపించు విబుధులమదికిన్."

అంటూ చెప్పింది.

మొల్ల రామాయణాన్నిచదివే విబుధులు అందులోని కందువమాటలూ సామెతలూ మెచ్చుకుంటారు. అవి తెలుగుకి ఎలా పొందై రుచియై వీనులవిందై కన్పిస్తాయో తెలుసుకుందాం. నాచనసోముని తర్వాత భీమకవిని, కావ్యమంజరి వాగ్గర్భ్యమైన నన్నయభట్టుని, రసికుడైనట్టి శ్రీనాథుణ్ణి, రంగనాథుణ్ణి కొనియాడింది మొల్లరామాయణానికీ రంగనాథ రామాయణానికీ ఎన్నిపోలికలున్నాయో ఇంకా ఎవరూ దర్యాప్తుచేసినట్టు లేదు. తిక్కనగారిం స్తుతించింది. కవిత్రయం వారిలో మొల్ల ఎర్రాప్రెగడను వదలింది. ఎర్రాప్రెగడ భారతాన్ని పూరించడమే కాకుండా ప్రత్యే

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నూరేళ్లనాటి నెల్లూరు విషయాలు

- "నేను చస్తే నాశవంక్రింద బ్రాందీబుడ్డీ, సిగరేట్లూపెట్టి పూడ్చ"మని కోరిన త్రాగుబోతు ఇంజనీరు విషాదగాథ
- నెల్లూరులో కలరాబీభత్సం

:మూలం:
వెలుగుచూడని
టైరెల్ గ్రంథం
:సేకరణ:
బం. గో. రె.
ఎమ్. ఎస్. కృష్ణమూర్తి

1860-65 మధ్య నెల్లూరులో రిజర్వు పోలీసుగా వుంటున్నప్పుడు టైరెల్‌కు స్నేహితులుగా వుంటుండిన కొద్దిమందిలో, నెల్లూరు పి. డబ్ల్యు. డి. వర్కుషాపులో మెకానికల్ ఇంజనీరుగావుండిన జాకబి...అనే ఆయన ముఖ్యుడు. ఇతని స్వస్థానం మాంచెస్టరు. సౌమ్యుడు, స్వతంత్ర - సరళ-సంతోష స్వభావుడు, అయితే వొట్టి తాగుబోతు, ఎవరి శత్రువూ కాదుగాని, తనకితనే శత్రువు.

టైరెల్‌కు యితనికీ వొక విచిత్రమైన సన్నివేశంలో పరిచయం యేర్పడింది. నెల్లూరు జైల్లో అప్పుడు వున్నట్లుండి కలరా విపరీతంగా వ్యాపించింది. నెల్లూరుకు నాలుగు మైళ్లలో వొక కలరా క్యాంపు పెట్టి; ఖైదీలందర్నీ అక్కడికి తీసుకెళ్ళి. అక్కడున్న క్వారీలో పగలంతా రాళ్ళు పగలగొట్టిస్తూ రాత్రుంపూట గుడారాల్లో కట్టిపడేసేవారు.

ప్రతి గుడారం వెనుకా వొకపెద్ద నల్లరాతిబండను వుంచి-ఖైదీలు తప్పించుకొని పారిపోకుండా ప్రతివొక్కణ్ణీ వరసలో పెట్టి చేతులకు సంకెళ్ళు తగిలించి, మళ్ళీ ఆ సంకెళ్ళన్నిట్నీ వొక పెద్ద యినప గొలుసుతో బిగించి ఆ నల్లరాతిబండకు గట్టిగా కట్టేసేవారు. ఈ నల్లరాతి బండలకు గొలుసులు కట్టేసేపనికి యీ మెకానికల్ ఇంజనీరు జాకబి...అనే ఆయన్నే నియమించారు.

మన టైరెల్‌కు యీ జాకబి...కి పరిచయమైంది యిక్కడే. జాకబి... మంచి స్నేహితుడు, సౌహార్దహృదయుడు, కాని ఏంచేస్తాం? మద్యపానానికిబానిస, మిగతా విషయాల్లో సరసగుణ సంపన్నుడే అనా. ఓరి, నీదుంపతెగా, మద్యంమానకూడదా అంటే; అదుగో ఆ సీసాదూడు, దాన్ని తాగేయకుంటే, అదేమన్నా అనుకోదూ- అంటాడు.

టైరెల్‌కు యితనితో పరిచయమైన తర్వాత, వొక హత్యానేరంలో వొకనికి ఉరిశిక్ష విధించబడింది. అతన్ని టైరెల్ న్యాయంగా ఉరి తీయించాల్సి వచ్చింది. అప్పుడు నెల్లూరు జైల్లోనే ఉరితీసే ఏర్పాటు వుండింది (ఇటీవల, నెల్లూరుజిల్లా జైల్లో ఆ ఏర్పాటు తీసేసి రాజమండ్రి, హైద్రాబాదు జైళ్ళలోనే ఆ ఏర్పాటు వుంచారు.) సరిగ్గా యీ సమయానికి నెల్లూరు జైల్లో వుండిన ఉరిమాను సరిగావనిచేయక చెడిపోయి వుండినందువల్ల రిపేరు చేయవల్సివచ్చింది. ఈ ఉరిమాను రిపేరుకూ జాకబి... యే నియమించబడ్డాడు.

ఉరితీయాల్సిన ఖైదీని పాలిన్ బండో బస్తుతో పకడ్బందీగా యీ ఉరిమాన దగ్గరకు తీసుకొచ్చి- దానిక్రిందుగావున్న వొక గుంటలో వొక పెద్దబండివంటి దానిమీద వొక కుర్చీవుంచి, దానిమీద ఖైదీని కూర్చోబెట్టి, ఆ ఉరిమానుకు వేలాడే ఉచ్చు తాడును అతని మెడకు తగిలించి - దీనికి కాస్త దూరంగావుండే వొక నేలతలుపువంటి దానికి బిగించిన మరత్రిప్పితే- అంతే, అతను పైనలా అయిపోతాడు. ఉరితీయడం పూర్తయిపోతుంది. ప్రాణం పోయిందనగానే ఆశవాన్ని తీసి పెన్నవొడ్డున పూడ్చేస్తారు.

ఈ ఉరిమాను రిపేరు ఎంతదాక వచ్చిందో చూచిపోదామని టైరెల్ నెల్లూరు జైలులోకి ప్రవేశించాడు. సరిగ్గా ఆ సమయంలో వొక కూలీవాడు తమాషాకు ఆ ఉరిమాన్రక్రింద నిలబడి వ్రేలాడుతున్న ఉరితాడును మెడకుతగిల్చుకుని వున్నాడు. టైరెల్ అదిచూచి అదిరిపోయి పరుగెత్తుకుంటూవెళ్లి పెద్దగాఅరుస్తూ అతనిమెడనుండి ఆతాడును లాగిపారేశాడు. సరిగ్గా ఆసమయానికే క్రిందవున్న నేలతలుపుకున్న మరను ఎవరో త్రిప్పినట్లున్నారు- ఆ కూలీ దభీమని క్రిందపడిపోయాడు. దేవుడి దయవల్ల అతనికేమీ దెబ్బలుతగల్లేదు. జాకబి...ఆ మరదగ్గరదేరి చప్పట్లుకొడూ నవ్వుతున్నాడు; తమాషా చేద్దామని మరత్రిప్పాను గదా- అని అంటున్నాడు. టైరెల్‌కు వళ్లుమండిపోయింది. ఎట్టయితేనేం, ఉరిమానురిపేరు సక్రమంగానే జరిగిపోయింది. మరురోజు పైనచెప్పిన నేరస్థుణ్ణి ఉరితీసేయటమూ జరిగిపోయింది...

ఒకరోజు సాయంత్రం టైరెల్ తన

—కొరవ 8 వ పేజీలో

కనిగిరి డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O. S. No. 111 of 1966. E. P. No. 16 of 1968.

అమరా సుబ్బరాయుడు .... —వాది.

మారెళ్ళ కల్యాణరావు .... —ప్రతివాది.

ప్రతివాది తాలూకు యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని 4-9-68 తేదిన యీ కోర్టువారివల్ల యేలము జరిగించబడును. కావలసినవారు వచ్చి పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును.

కనిగిరి తాలూకా — మారెళ్ళ గ్రామములో:—

వ. నెం.	పాత పట్టా	పాతసర్వే నెంబరు	కొత్తపట్టా నెంబరు	క్రొత్తసర్వే నెంబరు		పాత విస్తీర్ణం	కొత్త విస్తీర్ణం
(1)	107	224	61	224/1		య 6—73 ట్లు	య 6—73 ట్లు
(2)	107	224/2	261	224/2		య 1—67 ట్లు	య 1—67 ట్లు
(3)	107	222	60	205/2		య 3—40 ట్లు	య 3—43 ట్లు
(4)	107	223	కుంట			య 1—12 ట్లు	య 1—12 ట్లు
(5)	107	221	109	205/1		య 5—12 ట్లు	య 5—34 ట్లు
(6)	107	205	109	205		య 9—37 ట్లు	య 9 - 37 ట్లు
					—కుల్లు:—	య 27—41ట్లు	య 27—66ట్లు

1 to 6 అయిటములు మెట్ట - 6 అయిటముకు నీరు పారుదలయ్యే చెరువునీటి హక్కున్నూ, కాలువలు, గట్లు వగైరాలున్నూ.

1 to 6 అయిటములలో, (జె. డెట్టరు) ప్రతివాదితాలూకు నమిష్టిన ½ భాగం య 6 - 91 సెంట్లు. సర్కారుపాట రూ. 1400/- లు.

—పి. సుధాకరరావు - వాది వకీలు - కనిగిరి.

⊕ పంటపాళెంకు విద్యుచ్ఛక్తి- సంజీవరెడ్డి ఐక్యతానినాదం
⊕ వెంకటగిరి కాలేజి సరస్వతి పూజ
⊕ కందుకూరు డివిజన్ కరువు ప్రాంతాల్లో మంత్రిద్వయం పర్యటన
⊕ అక్టోబరునుండి నెల్లూరు పాలకేంద్రం పనిజేస్తుంది: బుచ్చిలో అధికార్లు

పంటపాళెం విద్యుచ్ఛక్తి

నరాం పాలెం రైస్లు వేసి, ట్రాన్సు ఫార్మర్ కూడా బిగించి, ఒకటికి రెండు సార్లు పూడపేట్కు పోయి, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ పంటపాళెం దేదీప్యమానంగా వెలిగి పోతున్నట్లు నమోదు గావించబడిన పంట పాళెంకి ఎట్టకేలకు నరఫరా యిచ్చారు. నరఫరా ఇవ్వకుండానే ఇచ్చినట్లు ఎందుకు వ్రానుకున్నారో ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించింది. ఈ బండారమంతా బయటపడేవరకు గబ గబా పనిపూర్తిచేసి యిచ్చివేశారు. నరఫరా ఇవ్వకుండా యిచ్చినట్లు నమోదుచేసిన గౌరవంలో నేటి డి. ఇ. శ్రీ శ్యాంసుందర్‌కు భాగంలేదుకాని; ఇప్పుడు నిజంగా నత్య రంగా నరఫరాయిచ్చిన కీర్తిమాత్రంవారిదే. అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాము.

సేవచేయడానికి పదవి అలంబనం కావచ్చునేమోకాని; పదవే సేవకు ప్రధానంకాదు. సేవానక్తి అనేది వుండాల కాని, సేవకు పదవి వనిలేదని శ్రీ సి. వి. శేషారెడ్డి రుజువుచేస్తాడు. పంచాయతీ అధ్యక్షుడుగా ఎన్నో అభివృద్ధి కార్య క్రమాలు అమలుజరిపాడు; తన నమ్రత, విశ్వానపాత్రతతో ఏ నమితి అధ్యక్షుడు, ఏ ఎం. ఎల్. ఏ., అమాటకొస్తే ఏమంత్రి స్వగ్రామానికి సంపాదించుకోలేని సౌక ర్యాలను ఈ శేషారెడ్డి నంపాదించాడు. అధికారం వుండవచ్చు, అవకాశాలుండ వచ్చు, కాని వాటిని వినియోగించుకో గలగాల, వినియోగించుకోవాలనే అనక్తి వుండాల. అధికారంకంటే అనక్తి, అవ కాశాలకంటే చిత్తశుద్ధివుంటే, అధికారం లేనివాడుకూడా కాస్తోకూస్తో ప్రజలకు వుపయుక్తమైన సేవచేయవచ్చుననికూడా ఈ శేషారెడ్డి రుజువించాడు. శేషారెడ్డి ఇప్పుడు పంచాయతీ అధ్యక్షుడుకాదు; కాం పంచాయతీ కార్యకలాపాలు, గ్రామాభి వృద్ధి కార్యక్రమాలు మాత్రం అతనిని వదలి పెడుతున్నట్లులేదు. అందువల్లే విద్యు త్ప్రసారోత్సవం, తదితర కార్యక్రమాలను తాను వెనుకవుండి, ప్రస్తుత పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కె. వి. శేషారెడ్డి పర్యవే క్షణావంతులైన యువకుల చేతుల మీదుగా చక్కగా నిర్వహించాడు; పంట పాళెం ప్రగతికి గట్టి పునాదులు వేశాడు.

9 తేది విద్యుత్ప్రసారానికి శ్రీ అనం సంజీ రెడ్డిగారిచేత మీట నొక్కించాడు. గ్రామమంతా రంగురంగుల విద్యుద్దీపాల కాంతులతో రంగేళీగా మెరసింది. ఈ సం దర్భంలోనే రెండు పుపకార్యక్రమాలు- కృత్రిమ పశు పిండోత్పత్తి కేంద్ర ప్రారం భోత్సవము, ప్రాథమిక పాఠశాల కుటీర ప్రవేశోత్సవము. నమితిగాదా శ్రీ రామి

—తరువ 12 వ పేజీలో

నిరాశ, నిర్వేదాలమధ్య స్వతంత్ర దిన పండుగ!

శ్రీశ్రీ గారు 1947 ఆగస్టు 15 నాడు "మహా సంకల్పం" అనే పాట గేయం వ్రాశారు. అందులో కొన్నిచరణాలు చూడండి.

"ఇది నా స్వాతంత్ర్య దిన
మహా సంకల్పం
....
అతణ్ణి జాగ్రత్తగా చూడండి
స్వతంత్ర భారత పౌరుడు,
అతనిబాధ్యత వహిస్తామని
అందరూ హామీయివ్వండి,
అతని యోగక్షేమాలకు
అంకా పూచీపడండి,
అభినందండి మళ్ళీ
అతని ముఖానికినవ్వు!"

విషాదంలో, నిరాశలో, విరాగంలో, అనంతృప్తిలో తీరాడుతున్న సామాన్య స్వతంత్ర భారత పౌరుడి ముఖానికి నవ్వు మళ్ళీ అతికించాలని యీ 22 సంవత్సరాలు పోరుకాడినాము. అతని ముఖంలో నవ్వు లేదుకదా, అతని తమే నవ్వులపాలైంది. కనీసం తను స్వతంత్రుడననే 'స్పృహ' సైతం అతనిలో లేకుండా పోయింది. ఈ దశలో జరిగిన 22 వ స్వాతంత్ర్య దినో త్సవవేడుకల్లో అతనునిండుహృదయంతో ఎట్లా పాల్గొనగలడు? పైపెచ్చు యీ 22 వ స్వతంత్ర దినోత్సవం ఎప్పుడూలేని కరువుకాటకాన్ని తెచ్చిపెట్టింది. ఆగస్టు 15 వచ్చినా చినుకు వర్షంలేదు; త్రాగడానికి నీరులేదు; నిలువునా వస్తున్న నారు మొల కల్ని బ్రతికించుకోడానికి నీటిచుక్క లేదు. ఈ నిండు నిర్వేదంలో, ఈ ఎండిన ఆశా నరమ్ములో కూరుకునిపోయిన సామాన్య భారతీయ పౌరుడికి 'స్వతంత్రదినపండగ' అనే స్పృహ ఎట్లా కలుగుతుంది?

కాని జరవైవిధ్యగా కొనసాగుతున్న సంప్రదాయం ప్రకారంగా కలెక్టర్ల ఆఫీ సుల్లో, పోలిస్ పెరేడ్ గ్రౌండ్లల్లో, వాడ

ఆగస్టు 15 ఉత్సవాలు

వాడలా వెలిసిన సమితులు, నర్కిల్‌లు, స్కూళ్ళు, హైస్కూళ్ల ఆధ్వర్యంలో యీ ఆగస్టు 15 వుత్సవం జరగాల్సిందేగదా, జరపాల్సిందేగదా!

ఆ సాంప్రదాయాను సారంగానే జిల్లా ఎలపొనా జరిగిన యీ వుత్సవ వార్తావళిని చదవండి:- ఏ నకలచేసినా ఏమున్నది గర్వకారణం- అన్నట్లు అన్నీ చాలమటుకు చైతన్యంలేకుండా గతించంగానే జరిగాయి. కాస్త ప్రత్యేకంగా జరిగిన వాటిని గూర్చి ముందుగా చూద్దాం:-

నెల్లూరు పోలిస్ పెరేడ్ గ్రౌండ్సులో మామూలుగా కలక్టర్ ఆధ్వర్యంలో జరిగే ఆగస్టు 15 యీ సంవత్సరమూ మామూలు గానే జరిగింది. అయితే యీతూరి ప్రత్యే కంగా యింకో చిన్న కార్యక్రమం కూడా చొప్పించారు. దాదాపు సంవత్సరం క్రితం నెల్లూర్లో వొక ముస్లింస్త్రీ వొక ముస్లిం బాలికను నగలకోసం బావిలో ఎత్తివేసే, ఆ పాపను చొరవతీసుకుని కాపాడిన దండువారివీధిలోగి శ్రీ దువ్వూరు వెంకటరెడ్డిగారికి పోలిస్‌శాఖ నత్కంగా ఆ నభలోనే కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్‌గారు వొక గడియారాన్ని బహూకరించారు- ఆయన ఆ గడియారాన్ని మళ్లీ పోలిస్‌శాఖకిచ్చేసి తన దొదార్యాన్ని చాటుకున్నారనుకోండి.

ఇక టౌంకురోడ్లో మామూలు అలవాటు ప్రకారంగానే తిప్పరాజానత్యం గోడకింద సాయంత్రం నందపాలుల్లో చేరిన పాద చారి జనాన్నుద్దేశించి, నెల్లూరు పాతతరం స్వాతంత్ర్యయోధులు గం. హ. (గంద వరపు హనుమారెడ్డి) ఇం. సు. (ఇంద్ర గంటి సుబ్రహ్మణ్యం) న. సు (నవులూరు సుబ్రహ్మణ్యం) మార్చిమార్చి పిడికిళ్ళు బిగించి స్వాతంత్రదినోత్సవోపన్యాసాలు గావించారు. ఇదీ మామూలే.

పాత కాంగ్రెస్

ఇక, వెంకటాచలం సమితి అధ్య క్షులూ, స్వదేశ్ కాంగ్రెస్‌నభ్యులూ అయిన రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డిగారికి పోయిన యిన్నాళ్ల జరిగిన ఏ జనరల్ ఎన్నికలోను 'అధికార కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి'కి వోటుచేసే అవకాశం రాలేదుగనుక; ఆ చేసిన అపరాధాన్ని తీర్చుకొనేదానికోసంగా ప్రతి ఆగస్టు 15 తేదిన మాత్రం గవనంగా పాతకాంగ్రెస్ వాదులకు, కార్యకర్తలకు, జైలు శిక్షలనుభవించి స్వాతంత్ర్య పోరా టంలో కాకలుతీరినఅనలుసిసలువాళ్లందర్ని తన యింటికిపిల్చి చిన్న టీ పార్టీచేసి నత్క రిస్తారు. ఈతూరి ఆచార్య శ్రీ మామిడి పూడి వెంకటరంగయ్యగారినికూడా పిల్చి, వారిచేత చిన్నప్రసంగంకూడా చేయిం చారు. ఆయన మాట్లాడుతూ, స్థానిక వుద్యమకారులయొక్కయు, వుద్యమాల యొక్కయు చరిత్ర కాలగర్భంలో కల్సి పోకముందే సేకరించి గ్రంథీకరించమని నలహాయిచ్చారు; గం. హ. గారి దగ్గరుండిన

—తరువ 11 వ పేజీలో

ఆచార్య మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారి యక్షప్రశ్నలు - సమాధానాలు - సమాలోచనలు

ఆచార్య శ్రీ మామిడిపూడి వెంకట రంగయ్యగారు గతవారం నెల్లూరు వి.ఆర్. కాలేజి అధ్యాపకుల అసోసియేషన్‌లో మాట్లాడుతూ కొన్ని చిన్న యక్షప్రశ్నలు వేశారు కాలేజి లెక్చరర్లనుద్దేశించి.

టీచర్ వృత్తిలో మనమెందుగ్గాను వున్నాం? (why are we in the teaching profession?-) ఈప్రశ్నకు ప్రధానంగా మూడురకాలుగా నమాధానం చెప్పుకోవచ్చునని ఆయనే అన్నారు.

ఈ టీచర్‌వృత్తి తమకు జీవనభృతి కల్గిస్తున్నది గనుక- అని మొదటి నమా ధానం చెప్పుకోవచ్చునన్నారు. నిజానికి అందులో తప్పులేదుకూడా; కోటివిద్యలు కూటికొరకేననికదా మనవారన్నారు. టీచర్‌గావుంటే పిదోతీతం వస్తుంది, ఆ జీతంతో తను తన కుటుంబం బ్రతకడానికి అవకాశముంటుంది - అని అనుకోడంలో నిజానికి తప్పులేదు.

ఇప్పుడు యు. జి. సి. స్కేల్సువల్ల కాలేజి లెక్చరర్ల జీతాలు చాలావరకు మెరుగైనాయనే చెప్పుకోవల్సి వస్తున్నది. అందువల్ల జీవనభృతికి యీ వృత్తిలో యేలోటూ వుండదనే ధీమా కొంతకల్గింది.

నరే యిక, రెండోరకం నమాధానం- యీ వృత్తిలో మానసికమైన నంతృప్తి, హాయికూడా వున్నది గనుక లెక్చరర్లుగా చేరామని చెప్పుకోడానికి వీలున్నది. కాని యీ నమాధానం చెప్పుకోగలిగే లెక్చరర్లు మనలో ఎందరున్నారు? నిజానికి ఈనాడు చాలామంది లెక్చరర్లు 'మిస్‌ఫిట్స్' గానే వుంటున్నారు.

కేవలం జీతపురాళ్ళ కొనమే తప్ప, యింకేరకమైన మానసికతృప్తి, హాయి, ఆనందం, వృత్తిగర్వమూవున్న లెక్చరర్లు ఎక్కువసంఖ్యలో కనపడ్డంలేదు. ఇంకే పనిచేసుకొని బ్రతికేదానికి నత్తాలేని చాలా మంది యిప్పుడు కాలేజి లెక్చరర్లుగా చేరు తున్నారు, ఎవరెవరి కాళ్లో పట్టుకొని కాలేజి లెక్చరర్లయ్ సోమరిగా బ్రతుకు తున్నారు.

ఈ విధంగా ఇప్పుడొచ్చే కాలేజి లెక్చ రర్ల 'నత్తా' తగ్గుతున్నందువల్లనే బహుశా మన బోధనా ప్రమాణాలు తగ్గిపోతున్నా యేమో. విద్యా లోకంలోని నేటి అన్య వస్థకు యిదొక కారణమై యున్నదంటే

—తరువ 7 వ పేజీలో

5¾ శాతం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అభివృద్ధి ఋణం 1980

* * * * * *

జారీ విలువ : రూ. 98 శాతం.
1968 సెప్టంబరు 2 తేదిన ఋణ సేకరణ ప్రారంభమవుతుంది

సుమారుగా రూ. 11 కోట్ల మొత్తం వసూలు కాగానే నోటీసులేకుండానే ఋణసేకరణను నిలిపివేస్తారు. యెట్టి పరిస్థితిలోనూ 1968 సెప్టంబరు 7-వ తేదిన పనిచేయు వేళల ముగింపు సమయాన్నిమించి ఋణసేకరణ జరుగదు.

దిగువ పేర్కొన్న కార్యాలయాలలో ఋణసేకరణకు సంబంధించిన దరఖాస్తులను స్వీకరిస్తారు:- (ఎ) బెంగుళూరు, బొంబాయి, (పోర్టు మరియు బైకుల్లా), కలకత్తా, కాన్పూరు, మద్రాసు, నాగపూర్, కొత్తఢిల్లీం లోని రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా కార్యాలయాలు, (బి) పాట్నాలోని స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాబ్రాంచి, (సి) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ ట్రెజరీ పనులను నిర్వహిస్తున్న స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ మైసూరు బ్రాంచీలు, స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాదు బ్రాంచీలు, (డి) జైపూరులోని స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ బికనీరు, జైపూరు, (ఇ) పైన 'సి' అంశంలో తెల్పిన బ్రాంచీలులేని ప్రదేశాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా బ్రాంచీలు, (ఎఫ్) పైన 'సి' 'ఇ' అంశాలలో తెల్పిన బ్రాంచీలులేని ప్రదేశాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ ట్రెజరీలు, నబ్ ట్రెజరీలు.

పైన పేర్కొన్న కార్యాలయాలలోగాని బ్రాంచి కార్యాల యాలలోగాని - ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని ఏదైనా ట్రెజరీ నబ్‌ట్రెజరీలలోగాని పూర్తి వివరాలు పొందవచ్చు.

SPORTS GOODS

Cricket, Hockey, Tennies, Foot ball, Badminton, Carrom Boards, Body buildings equipments and Play ground articles etc. are available at this shop.

Suppliers: **Z. P. Sales Emporium, Nellore.**

"BEST NAME IN SPORTS"

MOORTHY AGENCIES

67, Trunk Road (Pogathota),
NELLORE.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

శ్రీ గోపాలరెడ్డి

ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరు డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఈసారి నెల్లూరుకు రాకుండా హైదరాబాదువరకు వచ్చి పోతున్నారు.

ఈ రోజు (23 తేది) హైదరాబాదు చేరతారు; 24, 25, 26 తేదులలో అక్కడే వుంటారు; 27 తేది బయలుదేరి ఢిల్లీకి పోతారు.

ఇద్దరు మంత్రులు

ఈ వారంలో ఇద్దరుమంత్రులు— శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి, శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారలు— వచ్చి సంచారం చేసి పోయ్యారట.

మరి పోనుపోను మంత్రుల పర్యటనలు ఎవరికీ తెలియకుండానే జరిగిపోతున్నాయి!

స్త్రీల కళాశాల

దొడ్ల కౌసల్యమ్మ స్త్రీల కళాశాల భవన ప్రారంభోత్సవము, హాస్టలు శంకుస్థాపన, వి. సి. విగ్రహావిష్కరణం సెప్టెంబరు 20 తేది జరుగుతాయి. హాస్పిటల్ భవనప్రారంభోత్సవం మాత్రం డిసెంబరు 18 తేదీకి వాయిదాపడింది.

20 తేది ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి దంపతులు, కేంద్రమంత్రి శ్రీ దినేష్ సింగ్ వస్తారు. మైసూరు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వీరేంద్రపాటిల్ మాత్రం డిసెంబరులో వస్తారట.

రక్తదానం

శ్రీ పెళ్ళకూరు గోపీకృష్ణ 36 వ పర్యాయం నెల్లూరు పెద్దాసుపత్రిలో రక్తదానం చేశారట. ఈ త్యాగంకూడా ఒక వ్యసనమేకాబోలు!

టవుణాబస్సులు

నెల్లూరులో టవుణాబస్సులు రెండు తిరుగుతున్నాయి. చుక్కలనుతాకుతున్న రిక్షాబాడుగలు సామాన్యులకి అందుబాటుగాని ఈరోజుల్లో, టవుణాబస్సులు ఎంతో సౌకర్యంగా వుంటాయి. కాని ఒక్కబస్సూ రైల్వేస్టేషనుమీదుగా పోవడంలేదు. బస్సుల సంఖ్య పెంచడం, రైల్వేస్టేషనువంటి ముఖ్యప్రదేశాలు తాకునట్లు ఏర్పాటు చేయడంవ అవసరం.

శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు ఆకస్మిక మరణం

ఇటీవలవరకు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగా పనిచేసిన సీనియర్ క్రిమినల్ అడ్వకేటు, సహృదయుడైన శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు 17 తేది సాయంకాలం గుండెపోటువల్ల హఠాత్తుగా మరణించాడు. ఆరోజుకూడా కోర్టుకు హాజరై, 1-30 వరకు కోర్టులోనే పని చేస్తూ, వృహాతప్పిలోగా ఇంటికి తీసుకరాగా సాయంకాలం ఇంటిలో మరణించారు. శ్రీనివాసులు మధుమేహంతో అనారోగ్యవంతులైనా, తుదిశ్వాసవరకు చురుగ్గా పనిచేస్తుండినారు. వారివయస్సు 61 సంవత్సరాలు. తల్లి భార్య కుమారుడు, కుమార్తె వున్నారు.

బిల్డింగ్‌సొసైటీ అధ్యక్షుడుగా, వి.ఆర్ కాలేజీ కమిటీసభ్యుడుగా సంఘసేవా కార్యక్రమాల్లోకూడా పాల్గొంటుండినారు. శ్రీనివాసులుగారి కుటుంబానికి మాగాఢ సానుతాపం తెలియజేస్తున్నాము.

శిక్షలు: త్రోసివేతలు

పొట్టెపూడిలో 29-4-68 తేది హరిజనులమధ్య రైటింగుజరిగి, అనవల్లి పెదవెంకటేశు హతుడైన సందర్భంలో 7 మంది హరిజనులమీద మోపబడిననేరాన్ని జిల్లాజడ్జి శ్రీ పి. రామచంద్రరాజుగారు విచారించి, ముద్దయిలందరికీ తలా రెండేసేళ్ళవంతున శిక్షలువిధిస్తూ తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషనుకు శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి; ముద్దయిలపక్షంగా శ్రీ వి. అనంతరామయ్య వాదించారు.

* * *

సూళ్ళూరుపేట తాలూకా చేగుంటవాసి వేనాటి వీరరాఘవరెడ్డిని కొట్టి, బలవంతంగా ఎండ్రిన్ త్రాగించి చంపారని ఐదుమంది చాకలి కులస్తులమీద మోపబడిన నేరాన్ని అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. వి. ఆర్. శాస్త్రి విచారించి, నేరం రుజువు కాలేదని త్రోసివేశారు.

ప్రాసిక్యూషనుకు శ్రీ వి. రామమూర్తి; ముద్దయిలకు వై. రామారావు (గూడూరు) కె. ఎల్. నారాయణరావు (నెల్లూరు) వాదించారు.

అమ్యూజ్‌మెంట్ పార్కా అబ్యూజ్‌మెంట్ పార్కా?

సాక్షాత్తు నెల్లూరు జిల్లాజడ్జికోర్టు కెదురుగ్గా దాదాపు సంవత్సరం నుండి ఒక లక్కీబోర్డుమాదిరిగా అమ్యూజ్‌మెంటుపార్కు పర్మనెంటుగావెలసి నెల్లూరీయులను దోచుకుంటున్నది. ఇందులో ఏ అమ్యూజ్‌మెంటూలేదు, అబ్యూజ్‌మెంటు తప్ప. లాటరీలు — పచ్చీసాలాటలు తప్ప. వీటిల్లోదిగి మనసోదరులు చాలమంది వందలు, వేలు డబ్బు పోగొట్టుకుంటున్నారు. బీద-మధ్యతరగతిజనం లబోదిబోమంటున్నారు. ఇంతకాలంపాటా దీనికి లైసెన్సు? కలెక్టరు, ఎస్. పి. గార్ల దృష్టి యిటు మళ్ళలేదా? ఎంత శోచనీయం!

ఇండస్ట్రియల్ విజ్ఞానయాత్ర

ఎన్నన్నా మనవాళ్ళ ఇండస్ట్రియల్ విజ్ఞానం బొత్తిగా తక్కువే. సందేహం లేదు. ఈ అజ్ఞానాన్ని బాపుకునేందుకు నెల్లూరు ఇండస్ట్రియల్ సోదరులు కొందరు కల్సి రేపు 5 తేది నుండి 7 తేది దాకా మద్రాసు గిండీ, అంబత్తూరు వగైరా పరిశ్రమల కేంద్రాలను చూచివచ్చేందుకు ప్లాను వేసుకున్నారు. 5 తేది ఉదయాన్నే నెల్లూరునుండి వారి ప్రత్యేక టూరిస్టుబస్సు బయలుదేరుతున్నదట. నెల్లూరు ఇండస్ట్రీస్ డైరెక్టరు కూడా యీ బృందంలోవుండి అన్ని ఏర్పాట్లూ చూస్తారట. ఆసక్తి వుత్సాహం వున్నవారు నెల్లూరు స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రియలిస్ట్సు సంఘ కార్యదర్శితో సంప్రతించవచ్చు.

కొత్త ఫ్యాక్టరీలు

నెల్లూరు ఇండస్ట్రీస్ ప్రస్తావన వచ్చింది గనుక చౌకమాట:- ఇన్నాళ్లనాక ఎదుగూ బొదుగూ లేకుండావుండిన మన పారిశ్రామికరంగంలో రెండో స్ట్రాబోర్డ్ 'కబర్డీ స్ట్రాబోర్డ్సు' ఫ్యాక్టరీ అవతరణ తర్వాత నెల్లూరు నవలాక్‌తోటల ప్రాంతంలో శ్రీ జి. వెంకయ్యనాయుడు ప్రభృతుల ఇండియనాయిల్ అండ్ ఫెర్టిలైజర్స్ ఫ్యాక్టరీ (దాదావు 9 లక్షల రూపాయల పెట్టుబడిట) నిర్మాణమై అన్నదానం గిన్నదానంజరిపి వుత్పత్తిదశకు చేరుకున్నది. మన తవుడు-నున్ననుండి నూనెవగైరాలు వుత్పత్తి చేస్తుందట యీఫ్యాక్టరీ.

నరేశ్ యిటీవలకాలంలో నెల్లూరు పరిశ్రమలరంగానికి శ్రీకారం చుట్టిన మొదటి నెల్లూరు స్ట్రాబోర్డ్సు ఫ్యాక్టరీ విస్తరణ - ఆధునీకరణ కార్యక్రమంకూడా దాదావు పూర్తయినట్లేవుంది.

ఇక దర్గామిట్టలోని ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ "ఏడారి"లో మొన్న 10 తేది చిన్న ఒయాసిస్సులా మంచి ఇండస్ట్రియల్ వర్క్సువారి (కనుపర్తిపాడు పి. వేణుగోపాలరెడ్డి, నెల్లూరు మన్నెం శ్రీనివాసులరెడ్డిగారల) టిన్ కంటైనర్స్ ఫ్యాక్టరీకి కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ శంకుస్థాపనచేశారు.

ఇక మైకాపట్టణమైన గూడూరు మంచి నిమ్మకాయల తోటగా రూపాంతరం చెందబోతున్నదా అనేదానికి నిదర్శనంగా అక్కడ సిట్రస్ ప్రాడక్ట్సు ఫ్యాక్టరీ(దాదావు 2 లక్షల పెట్టుబడితో) నిర్మాణమై వుత్పత్తి దశకుసైతం చేరుకున్నట్లుంది.

సూళ్ళూరుపేట పంచాయతీ సమితివారి

టెండరు నోటీసు

* * * * * *

ఈ దిగువ పేర్కొనిన ప్రకారము ఈ సమితికి సంబంధించిన విలేజి లెవల్ వర్కర్లకు ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్కటి చొప్పున క్యాస్ట్రేటరు (Castrator) సరఫరా చేయుటకు నెల్లూరు జిల్లా, మెడికల్ కంపెనీల నుండి సీలు వేసిన టెండర్లు 5-9-68 తేదిన సాయంకాలం 5 గంటల లోపల సూళ్ళూరుపేట బ్లాకుడెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరువారిచే కోరబడుచున్నవి.

—: వివరములు :—

కావలసిన వస్తువు పేరు	కావలసిన వస్తువులు	యెస్టిమేటు
నిజమైన అసలు స్టెయిన్‌లెస్ స్టీలుతో క్యాస్ట్రేటరు (Pure Original all Stainless Steel Burdizo Castrators of Italian make OR castrators of Indian make	17,	Rs. 3000/-

— సరఫరా చేయవలసిన కాలము 14-9-68 తేది.

చెల్లించవలసిన డిపాజిట్టు రు. 100/- లు. టెండర్లు 7-9-68 తేది మధ్యాహ్నం 11 గంటకు బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరుచేగాని, వారిఅనుమతి పొందినవారిచేగాని టెండరుదార్ల సమక్షమున సమితి కార్యాలయములో తెరువబడును. ధరావతుసొమ్ము సూళ్ళూరుపేట సబ్‌ట్రెజరీలో, సూళ్ళూరుపేట పంచాయతీ సమితి నిధికి చెల్లించి, సదరు చలానాను టెండరుతో జతపరచవలెను. టెండరు కారణము తెలుపకయే నిరాకరించుటకు బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరువారికి సర్వహక్కులు వున్నవి.

—బి. లాజరస్ - బ్లాకుడెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు.

నెల్లూరు న్యాయవాది శ్రీ పి. సి. రెడ్డి కుమారుడు అమరేంద్రరెడ్డి బి. ఏ.; ఐనమడుగు, శ్రీ దువ్వూరు జానకిరామరెడ్డి కుమార్తె అరుణ. వీరి వివాహం 10 తేది నెల్లూరులో జరిగింది.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి	630-00
దొంగసంబర్లు	,,	540-00

సోమశిల నినాదం

(మొదటిపేజీతరువాయి)

వుండడు-అం. [illegible] ప్రపంచం మునిగిపోతున్నదన్నా వినాశూ కనపడని రైతులెందరోకూడా సమావేశానికిరావడం, ఓపిగ్గా మూడుగంటలసేపు కూర్చొని వుండడం అపూర్వమైన విషయమే. కనివిని యెరుగని అనావృష్టిపరిస్థితులు రానున్న ప్రళయంగా వీరిని జాగృతం చేశాయా అనిపించింది.

ఈ సమావేశానికి రైతాంగం-మెట్ట, డెల్టా రైతాంగం-బహుళసంఖ్యలో రావడమేకాదు; ఎవరినోటబట్టినా సోమశిల నినాదమే వినిపిస్తూ, జిల్లా అంతటా మార్మోగిపోతున్నది. సోమశిలకోసం ఇరవైఏళ్ళనుండి ఆందోళనవున్నది; ప్రయత్నంవున్నది. కాని ఇంతగాఢంగా రైతుల నోటవెంటరావడం ఈ విలేఖరి వినలేదు, చూడలేదు. సోమశిల లేకుంటే నెల్లూరు, కోవూరుడెల్టాకూడా నాజాడెల్లా అయిపోక తప్పదనే దృఢనమ్మకాన్ని ఇటీవలి సంవత్సరాల అనుభవము; ముఖ్యంగా ఈ ఏటి విషమపరిస్థితులు కల్గించాయి. అందువల్ల సోమశిలపేరు ప్రతిధ్వనించి పోతున్నది. ఆ కారణంగానే సోమశిల సమావేశం అనగానే రైతులు పొర్లబడి వచ్చారు.

కన్వీనరు శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి రైతులకు స్వాగతంచెప్పారు. అధ్యక్షస్థానాన్ని స్వీకరించిన తిక్కవరపు రామరామరెడ్డిగారు 40, 50 ఏళ్ల ఇవతల ఇటువంటి పరిస్థితులు చూడలేదన్నారు. 80 ఏళ్ళ వయస్కులైన శ్రీ రామరెడ్డిగారు ఈ మాట చెప్పడం, ప్రామాణికంగా తీసుకోక తప్పదు.

తర్వాత జి. ప. చేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి జిల్లాను, రైతాంగాన్ని ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలన్నిటిని గుక్కతిప్పకుండా సమగ్రంగా పూసగుచ్చినట్లు చెప్పారు. సోమశిలనుగూర్చి మద్రాసు పి. డబ్ల్యు. డి. మంత్రి చెప్పినదానిని వ్యాఖ్యానించి, వారివల్ల మనకు సోమశిల రావలసినట్టుందన్నారు. నాగార్జునసాగర్ రెండవదశ స్థితి అగమ్యగోచరంగా వుందని, మొదటిదశలో దర్శితాలూకాలో మూడు గ్రామాలకు మాత్రమే సాగర్ నీళ్లు వస్తున్నవని, దర్శితాలూకాకూడా పూర్తిగా వచ్చేట్లు లేదని, ఈలోగా దర్శితాలూకా భూములు అన్యాక్రాంతమై పోయ్యాయని, ఇతర జిల్లాలవాళ్ళువచ్చి కొనేస్తున్నారని, అందుకు దర్శితాలూకావాసులు వలసపోవలసి వచ్చేట్లుందని అన్నారు.

విద్యుచ్ఛక్తిశాఖమీద చంద్రశేఖరరెడ్డి తరాటా తీసుకున్నారు. సరఫరా పగలు లుండదని, రాత్రిపూట వుంటుందని, విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా అలంకరవల్ల దక్షిణ తాలూకాల రైతాంగం అన్యాయమైపోయిందని విమర్శించారు. ఇతరజిల్లాలతో పోల్చితే విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో నెల్లూరు జిల్లా ఎంతో వెనుకబడివుందని, ఇప్పుడైనా మైకామైన్సుకోసం యివ్వబడి విస్తరించిందే కాని, వ్యవసాయంకోసం యివ్వబడలేదన్నారు. నెల్లూరు మండలీయులు నోరు చచ్చినవాళ్లుకావడం, శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వంమీద వొత్తిడి తేలేకపోవడం, యీ దుస్థితికి కారణమని అన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీకోసంగా భూమితనఖా బ్యాంకులనుండి అప్పులతీసుకోడానికి భూములు అడమానం పెట్టవలసిరావడం రైతుకు అన్నివిధాల నష్టదాయకంగావుందని, యిది నిరర్థకమైన స్కీమని విమర్శించారు. జిల్లాపరిషత్తు పొదుపు నిధినుండి 6 లక్షల రూపాయలు విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణకు యివ్వగలమని ప్రతిపాదించామని, కాని ఆ కాగితం యింకా వివిధశాఖలమధ్య తిరుగుతూనేవున్నదని, ఈనాటికి అనుమతి రాలేదని, దీనివల్ల 100 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి తెచ్చుకునే అవకాశముందని చెప్పారు.

జిల్లాపరిస్థితులు వివరిస్తూ, శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి, 13 తాలూకాలలో మంచినీళ్ళు కూడా లేవన్నారు. నల్‌సిటీబావుల స్కీము విఫలమైనదని, అందులు సద్వినియోగంకాలేదని, అన్నారు. నిప్పువడే బోటకాజుంత, సిద్ధవట బోటకూడా ఇదివంపకమైనందువల్లనే నిష్ప్రయోజనకరంగా పరిణమించినవన్నారు. భూమితనఖాబ్యాంకులలో అప్పుతీసుకోవాలంటే సగండబ్బు ఖర్చు పెట్టుకోవలసివస్తున్నదని, ఇది రైతులకు సక్రమంగా అప్పు ఇవ్వలేకున్నవని అన్నారు. 'దీప్‌వెల్స్' కు యంత్రపరికరాలను జి. ప. జనరల్‌ఫండ్సు నుండి కొనుటకు తాను చేసిన సూచనకు కలెక్టరుగారు సమ్మతించారని, ఏ కంపెనీ వద్ద కొనాలనే దానిలో ఒక్కోసారి ఒక్కో కంపెనీపేరు మారుస్తున్నారని, అందువల్ల నాలుగు నెలలనుండి ఏమీ చేయలేకున్నా

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

సోమశిల వివాదం

(6 వ పేజీ కొరవ)

మం త్రివర్యులతో అన్నారు.

బుల్‌డోజర్ల బండారాన్నికూడా చంద్రశేఖరరెడ్డి బయటపెట్టకుండా వదలలేదు. 9 బుల్‌డోజర్లుంటే రెండుమాత్రం సంవత్సరంలో ఒకటి రెండు నెలలు పనిచేస్తున్నాయట. తక్కినవన్నీ గాఢనిద్రలోవున్నాయట. అందులో మళ్ళీ నాలుగు నాగార్జున సాగర్‌కు తీసాయించారట! ఇక ట్రాక్టర్లు వగైరాల విషయంకూడా చంద్రశేఖరరెడ్డి చీల్చి చెండాడి వదిలాడు!

ఆర్డీలవల్ల ఫలితం వుండదు!

శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు తాను ఇటువంటివన్ని జరుగుతుందనుకోలేదన్నారు. తాను ఎన్నోసార్లు రైతులను సంఘటితపరచ ప్రయత్నించి విఫలమయ్యాననటూ, ఈనాడైనా పిల్లో, చెరువుల్లో నీళ్ళుండివుంటే ఒక్కరైతూ కనపడివుండడేమోనని చమత్కరించారు. కృష్ణ పెన్న ప్రాజెక్టు చరిత్రను, సోమశిల కృషిని వివరించారు. మైలవరం డ్యాం విషయం బడ్జెట్‌లో యెక్కడా కనపడలేదని, బడ్జెట్‌లో లేకుండా యెట్లాచేస్తున్నారో, దీనికి కారకులెవరో ఆశ్చర్యంగా వున్నదని శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి వెలిబుచ్చారు. ఇతరజిల్లాలవారిలోవున్న జాగ్రత్త మనకులేదని చెప్పడానికి సిగ్గుగావున్నదని కూడాఅన్నారు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి. సోమశిలకు ఆందోళనకావాలె. ఆందోళన వల్లకలిగేఫలితాలు ఆర్డీలవల్ల కలుగవు. దౌర్జన్యంలేకుండా, రాజ్యాంగబద్ధమైన ఆందోళన జరగాలి— అని హెచ్చరించారు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి.

కోర్టుకైనాపోయి ప్రభుత్వం కండ్లుతెరవాలి

శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, కోర్టుకైనాపోయి పెన్న జలాలమీద మనహక్కులు నిరూపించుకుంటేకాని, ప్రభుత్వంకండ్లు తెరవలేమని నిర్మొగమోటంగా చెప్పారు. నెల్లూరు ఇటు రాయలసీమలో, అటు తెలంగాణాలో లేకుండా వున్నందువల్లనే ఈ దుస్థితి అన్నారు. ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ చూస్తేనే నెల్లూరు దుస్థితి కండ్లకు కట్టగలదన్నారు. [illegible]కాపోయినట్లైతే, వటుకూడా రాకుండా పోతే నెల్లూరు రైతాంగం నిలువునా క్రుంగిపోగలదన్నారు. మైసూరువంటిరాష్ట్రాలు చిన్నప్రాజెక్టులనేకం సత్వరంగా నిర్మించుకుంటుండగా, ఆంధ్రప్రభుత్వం మాత్రం సోమశిలవంటి వాటినికూడా నిర్మించలేకపోవడం శోచనీయమన్నారు.

పాపిరెడ్డిగారి సూత్రత్రయం

శాసనసభ్యుడు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు చల్లగానేఅయినా చాల ఘాటుగా మాట్లాడారు. నెల్లూరువారైన పొట్టి శ్రీరాములు గారివల్ల ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చింది; కాని, ఆంధ్ర రాష్ట్రం వచ్చినప్పటినుండి ఆ నెల్లూరుకే అన్యాయం జరుగుతున్నది అన్నారు శ్రీ పాపిరెడ్డి. ఈ అన్యాయమ్నుండి విముక్తిపొందుటకు వారు మూడు మార్గాలు చూపించారు— ఒకటి: సోమశిలకు రాజ్యాంగబద్ధమైన ఆందోళన. మంత్రి శిద్దారెడ్డిగారు సలహాయిచ్చినట్లు అభివృద్ధి పన్ను ముందుగా చెల్లించి సోమశిలను సంపాదించుకోవడం. రెండు: ప్రభుత్వ దృష్టికివచ్చేవిధంగా ఆందోళన, మూడు: లక్షణంగా అన్నాదురై శిష్యులై, మద్రాసులో కలసిపోవడం. ఈ మూడింటిలో పాపిరెడ్డిగారి మొగ్గు- తీవ్రరూపంలో ఆందోళనే!

పాపిరెడ్డిగారికి ముందు శ్రీ నేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారు రెండే రెండు మాటలు మాట్లాడారు.

రాజీనామాకు సిద్ధం!

బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారికి సమావేశానికివచ్చిన రైతాంగం అత్యధిక సంఖ్యగా తోచగా, కాంగ్రెసేతర శాసనసభ్యుడు, 'ఫైర్‌బ్రాండ్' శ్రీ పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డికి మాత్రం అది చాల అల్పసంఖ్యగా కనపడి, నిరుత్సాహాన్ని కల్గించింది. కాలేజిగ్రౌండ్సు కిటకిటలాడేంత మందివచ్చివుండవలసిందన్నారు. చిత్తూరు వాళ్ళు చెరకుధర పెంచుకుంటారు; గుంటూరువాళ్ళు పొగాకుకు గిరాకి తెచ్చుకుంటారు; కాని, నెల్లూరువాళ్ళుమాత్రం మొలగొలుకును రెండవరకంలో చేర్చినా నోరు మూసుకొని పడివుంటారు — ఇదంతా నెల్లూరురైతాంగంలో ఐక్యత లేకపోవడం వల్లనేనని రామచంద్రారెడ్డి గట్టిగా చెప్పారు. కేవలం ఎం. ఎల్. ఎ. లు చేయలేరు; తమకు రైతులబలం వుండాల అన్నారు. అప్పర్ పెన్నారు, బిడ్ పెన్నారుకడితే నోరుమెదపని నెల్లూరు వాళ్లు మైలవరంకట్టినా నోరెత్తరనే వుద్దేశ్యంతో కట్ట పూనుకున్నారు అన్నారు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి. సోమశిలకోసం తాను రాజీనామాకుకూడా సిద్ధమేనని శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి ప్రకటించినప్పుడు, కరతాళధ్వనులు మిన్నంటాయి.

వస్తుందో, రాదో

పొదిలి శాసనసభ్యుడు శ్రీ కాటూరు నారాయణస్వామి నాగార్జునసాగర్ సంగతి ఏమీ తెలియడంలేదని, ఆ నీళ్ళు వస్తాయా రావా అని ప్రజలు నిలదీసి అడిగితే తాము బ్బెబ్బె అనవలసిన స్థితిలో వున్నామని అన్నారు. తమప్రాంతం రాయలసీమకంటే అధ్వాన్నమని, రాయలసీమలో నాలుగేళ్లకు దాటేట్లు పుష్కలంగా పండుతాయన్నారు. రైతుసంఘం ఒక్క సోమశిల విషయమేకాకుండా, మిగతా ప్రాంతాల ఇబ్బందులు తీర్చడానికికూడా సిద్ధంగా వుండాలన్నారు.

వెంకటగిరి శాసనసభ్యుడు శ్రీ ఓరేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, శ్రీ బద్దెపూడి పేరారెడ్డి ప్రభృతులుకూడా మాట్లాడారు.

తీర్మానాలు— రాయబారం

సమావేశంలో దాదాపు పది తీర్మానాలు గావించబడ్డాయి. సోమశిల నిర్మాణము, మైలవరం విరమణము, క్షామ నివారణ, హైదరాబాదు రాయబారం వగైరాలున్నాయి. సమావేశంలో ఎన్నుకోబడిన రాయబారవర్గంవారు ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకోడానికి అప్పుడే హైదరాబాదు కూడా చేరారు.

ఒక లోటు

ఈ రైతు సమావేశానికి అనం సంజీవరెడ్డి వగైరాలెవరూ రాలేదు. ఆ తప్పు వాళ్ళదిగా కనబడదు. పిలువని పేరంటానికి రాకుండడమే వారు చేసినపని. ఈ లోటూ లేకుంటే ఆ సమావేశం ఇంకా నిండుగా వుండివుండేది. —మా. వి.

— —

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీకొరవ)

కాంక్ష వున్నదని అది ఇండియాపై జరిపిన దురాక్రమణ ఎట్లా యిబావుచేసిందో; కమ్యూనిస్టు రష్యాకు సైతం సామ్రాజ్య కాంక్షలైవు వున్నదని చెకోస్లవేకియాపై అది చేసిన నగ్నమైన సైనిక దురాక్రమణ మరొకసారి చాటుతున్నది.

పన్నెండేళ్ళక్రితం హంగరీలో లిబరల్ విధానాలను అభిమానించే ఇమ్రీనాగీ నాయకత్వాన ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పుడు; తన చెప్పుచేతలనుండి విడిపోతున్నదనే భయాందోళనతో రష్యా సైనికంగా జోక్యం కల్పించుకొని హంగరీ కొత్త నాయకత్వాన్ని కాలరాచి తిరిగి తన తాబేదారులైనవారికి ప్రభుత్వాన్ని అప్పగించింది.

ఇప్పుడు చెకోస్లవేకియాలో కూడా అదే, అట్లాంటిదే జరిగిందనాలి. ఉన్నకాస్త భేద మల్లా ఇమ్రీనాగీ కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకి; ఇప్పటిదాక చెకోస్లవేకియాకు నాయకత్వం వహిస్తున్న డ్యూబెక్ కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకికాడు, అచ్చమైన కమ్యూనిస్టు నాయకుడే. ఇతని అపరాధమల్లా— ఇతనినాయకత్వాన చెకోస్లవేకియా రష్యాకు ఎల్లకాలం సలాం కొట్టే వాటురకపు కమ్యూనిస్టు దేశంగాగాక, తనమానాన తాను బ్రతికే దారికి, తనవిధానాన్ని తాను అవలంబించి అనుసరించేదానికి స్వేచ్ఛా హక్కును కోరడమే. ఒకవిధమైన స్వతంత్ర స్థితిని కలిగిన లిబరలైజుడు కమ్యూనిజాన్ని వరించాలనుకోవడమే.

ఇది రష్యా సహించలేక పోయింది. తన చెప్పుచేతల్లో బ్రతకాల్సిన చెక్ స్వేచ్ఛకోరడమా? సోషలిజాన్నే రూపుమాపడానికి చెక్ సన్నద్ధమైందనే నెపం పెట్టి రష్యా తన సైన్యాలను పంపి చెక్‌పై దురాక్రమణచేసింది; సోషలిస్టుసముద్ధరణ కోసంగానట తానీపనిచేయడం!

రష్యాసోషలిస్టు శ్రీరంగనీతుల రంగు బయటపడిపోతున్నది. వియట్‌నాంలో అమెరికన్ల సైనికజోక్యం ఎట్లాంటిదో, ఇప్పుడు రష్యా-చెక్‌దేశాన్ని సైనికంగా అణచివేసి తమ చెప్పుచేతల్లో వుంచుకోవాలనుకోవడమూ అంతేకాదా? ఎవరు ఎవర్ని అనగలరు? ఏమని అనగలరు? బలమున్నవాడిదే రాజ్యం. అదేనీతిగా చలామణి అవుతున్నది!

— —

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

బహిరంగా తప్పుకాదేమో.

ఇక మూడోకారణం— వృత్తి వృత్తిలో 'స్పెషలైజేషన్' అంటూ ఏర్పడింది గనుక; డాక్టర్లు— లాయర్లులాగా టీచర్లది వొక 'స్పెషలైజుడు' వృత్తి అయిందిగనుక, తద్వారా వొక జాతీయబాధ్యత నిర్వహిస్తున్నామనే గుర్తింపు— దీన్నే మూడోదిగా పేర్కొనవచ్చునన్నారు. విజ్ఞానం తమవద్దవున్నది, ఆ విజ్ఞానాన్ని యితరుల కందివ్వడం, సమాజంలో ఇమిడే బాధ్యతాయుత పౌరులుగా తీర్చిదిద్దడం వారిలో యథోచితమైన 'Social attitudes' ను కల్గించాలనే 'బాధ్యతాన్పృహ' వున్న అధ్యాపకు లెంతమంది వున్నారిప్పుడు? అనికూడా ఆయన ప్రశ్నించారు.

ఈ 'బాధ్యతాన్పృహ' వున్నా దీని నిర్వహణలో అనేక యిబ్బందులు లేకపోలేదు. మొదట నేడు మనకాలేజీల్లో ఆ వాతావరణమే మృగ్యమవుతున్నది. క్లాసులో పిల్లకాయలు బందెలదొడ్లో పశువులవలె చేరుతున్నారు. ఇకపోతే టీచర్లుగా వారు అందజేసే విజ్ఞానం తృప్తిగా అనంపూర్తిగాను, అనంతృప్తిగాను వుంటున్నది; కనీసం వీళ్ళ విజ్ఞానం up-to-date గానూ వుండడంలేదు. మనసాంఘిక అవసరాలకు తగినదిగానూ వుండడంలేదు. మన సిలబస్-పాఠ్యపుస్తకాలను ముద్రణకూడా సక్రమంగా జరగడంలేదు. ఎప్పుడో 30 ఏళ్ళక్రితం వున్న పాఠ్యపుస్తకాలే యిప్పుడూ వినియోగంలో వుంటున్నాయి. "30 ఏళ్ల క్రితం నేను చదువుకుని, బోధించిన చరిత్ర— రాజకీయ విజ్ఞానం యిప్పుడు ఎంతో మారిపోయింది; కొంత తారుమారైంది, మరికొంత విస్తరించిపోయింది. మన భారతీయ చరిత్ర— సాంఘికశాస్త్ర విషయాల్లో ఎవరెవరో విదేశస్తులు వ్రాసిన పుస్తకాలే యింకా ప్రాచుర్యంలో వున్నాయి. అరువు తెచ్చుకున్న విజ్ఞానంతోనే మనమింకా బ్రతుకుతున్నాము'— అని అన్నారు శ్రీ వెంకటరంగయ్యగారు. ఇకపోతే, బోధనా పరికరాలు— లైబ్రరీలు— లేబొరేటరీల వునికిని, వాటిసాయాన్ని మనం ఆచరణలో సరిగా గుర్తించి స్వీకరించడమేలేదు— అనికూడా అన్నారాయన. కనీసం మన కాలేజీలకు తగిన బిల్డింగు వసతికూడాలేదు. ఈ పతనమైన మొద్దుబారిపోయిన వాతావరణంలో మన టీచర్లు తమబాధ్యతను నిర్వహించాలి, నిర్వహిస్తున్నారు. కడకు యీ టీచర్లూ పతనమైయ్యారు, మొద్దుబారిపోతున్నారు.

ఎవరైనా నలుగురైదుగురు వుత్సాహవంతమైన కాలేజీ అధ్యాపకులు వొక బృందంగాచేరి —వి. ఆర్. కాలేజీలోవున్న మొత్తం 100-150 మంది లెక్చరర్లకు— యీ లెక్చరర్ వృత్తిలో మీ రెందుకున్నారు? మీ బాధ్యతా నిర్వహణలో ఎదురౌతున్న యిబ్బందులేమిటి? వాటి నివారణకు మీరుచేసిన ప్రయత్నాలేమిటి? అనే— ప్రశ్నలువేసి, వారిచ్చే సమాధానాలతో వొక సమగ్రమైన రిపోర్టు తయారుచేస్తే దాన్ని చూడాలనివుంది—అని అన్నారు శ్రీ వెంకటరంగయ్యగారు.

ఇట్లాంటి రిపోర్టంటూ వొకటి తయారై వెలువడితే— అప్పుడర్థమవుతుంది మనల్ని గూర్చిన సంపూర్ణమైన నిజం; వొకవిధంగా మన విద్యావిధానాన్నిగూర్చిన నిజమైన నిజం!

"we teachers are supposed to be a group of intellectuals and in fact there was a large amount of unutilised talent among our teachers. దీన్ని తగువిధంగా వుపయోగించుకోడానికి పెద్దగా డబ్బుఖర్చు అక్కర్లేదు. ఆ మౌలికమైన దృష్టే మనలో మృగ్యమైపోతున్నది. ఇది మన 'ట్రాజెడీ' — అనికూడా అన్నారాయన.

వెంకటాచలంసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి ఎన్నికల్లో ఎట్లా వ్యవహరించినా, అగస్టు 15 తేది మాత్రం నియమంగా పాతకాంగ్రెస్‌వాదులను పూజిస్తుంటాడు. మొన్న స్వతంత్రదినంనాడు దశయ్య ఇంటిలో చేరిన ఆచార్య మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య తదితర నెల్లూరు దేశభక్తులు.

హైదరాబాదులేఖ

(2-వ పేజీ కొరవ)

ప్రభుత్వంచేశారు. కాని, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ఎత్తులు బ్రహ్మాస్త్రంగా పనిచేసి, లచ్చన్నగారి ఆశయం నెరవేరిందికాదు. కాని, ఆ తరువాత జరిగిన విధానమండలి ఎన్నికల్లో లచ్చన్నగారు కాంగ్రెసుపార్టీపై ఎదురుదెబ్బతీశారు.

నేటి అనిశ్చలమైన రాజకీయవాతావరణంలో ప్రతిపక్షనాయకునిపాత్ర యెంత ముఖ్యమైనదో అంత సంకటప్రాయమైనది కూడా. కాని లచ్చన్నగారు తమపార్టీని సమైక్యంగా నిర్వహించడంలోను, మిగత ప్రతిపక్షాలతో కలిసి, ప్రభుత్వం సంఖ్యాబలసంపన్నమైనప్పటికీ ఇచ్చవచ్చినరీతిని శాసనసభాకార్యక్రమాలను నిర్వహించకుండాచూడడంలోను ఎంతో దాక్ష్యాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు. పెన్షన్ ప్రత్యేకాధికారబిల్లు విషయంలో లచ్చన్నగారు గాఢమైన దీక్షతో పూనుకొనకపోయినట్లయితే అది ఈపాటికి చట్టరూపం దాల్చివుండేది. ఆయన నాయకత్వం దొరవ కారణంగానే ఆ బిల్లు కనీసం పరిశీలక సంఘానికైనా పంపడం జరిగింది. అమ్మకమువన్ను సవరణ బిల్లు విషయంలో కూడా లచ్చన్నగారు తమ సామర్థ్యాన్ని నిరూపించారు.

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా శ్రీ బడుగు నారాయణ తండ్రి ఎల్లయ్య నివాసము నందులాపురము ప్రస్తుతము నివాసము లచ్చపేట, తాలూకా సిద్దిపేట, జిల్లా మెదకు గారికి:- లగిశెట్టి లక్ష్మి-తండ్రి నర్సయ్య నివాసం సిద్దిపేట తా॥ సిద్దిపేట, జిల్లా మెదకు తెలియపరచునదేమనగా:- మన కులాచార ప్రకారము మనకుజరిగిన వివాహబంధము మన యుభయుల యిష్టానుసారము మన కులపెద్దలు మనము వారి ఆదేశానుసారం మొదలని కారణంగా విడాకులు తీర్మానించిరి. దానితర్వాత తనవద్దయున్న నాయొక్క నగలు (సొమ్ములు) నాకు ఇవ్వవలసినట్టుగా నేను నీకొక నోటీసు తపాలా ద్వారా పంపితిని. కాని నీవు దానిని తిరస్కరించితివి. అట్టిని నీవు నాకు ఒక వారం రోజులలో అందజేయని యెడల నీపై న్యాయస్థానంలో దావాచేసి పొందగలను.

ఇట్లు,
లగిశెట్టి లక్ష్మి.
తండ్రి—నర్సయ్య, సాకిన—సిద్దిపేట.

కాకినాడ ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేట్ కోర్టులో

O. S. No. 47 of 1968.

రామగోపాల్ & కో-కాకినాడ —వాది.

(1) మీసాల సూర్యనారాయణ (2) మీసాల రామకృష్ణారావువగైరా-సాకిన, కాకినాడ ... —ప్రతివాదులు.

సదరు నెంబరులో వాదిగారికి రావలసిన రూ. 19,874-37 వ. పై. కు దావా దాఖలుచేసి యున్నారు. సదరు దావాలో 2-వ ప్రతివాది సమను తీసుకోనియందున కాలయాపన చేయుచున్నారు. 2-వ ప్రతివాదికి సమను నిమిత్తము 16-9-68 తేదికి పగలు 11 గంటలకు వాయిదాయివున్నది. సదరు తేదికి 2-వ ప్రతివాది స్వయంగాగాని, వకీలుద్వారాగాని హాజరై అభ్యంతరాలు తెలియపరచుకోవలెను. లేనియెడల 2-వ ప్రతివాది పరోక్షమందు విచారించబడును.

—సొలస శివబ్రహ్మం,
వాది అడ్వకేటు - కాకినాడ.

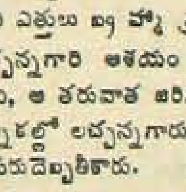

వివాహమునకు — ముందు—వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి ఏలాటిదైననూ దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోనిస్వయంకృతం, స్వప్నస్కలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్కలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట ఇటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగారరహస్య నిపుణులైన డా. చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.

చౌదరి డిస్పెన్సరి, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 15-00

6 మాసములకు ,, 8-00

విడిప్రతి 0-30

ప్రభాత చికిత్సాలయం

రిజిష్టరు నెం. 617.

(క్యాన్సర్) పుట్టకురుపు కొవరణము ఈ వ్యాధులు 9 విధములు. గ్యారంటీగా బాగుచేయబడియున్నవి. వివరములు నేరులో కలుసుకొని తెలియగలరు.

డాక్టరు:

కె. యం. సుబ్రహ్మణ్యం,

I. M. P. R. M. P., G. O. N. S.

(ఎద్దుల శేవునంఘం, బిట్టిదగ్గర)

బాలాజీనగరు — నెల్లూరు.

ఇల్లు అమ్మకము

వివరము:- డోరు నెం. 20/150 రు, మూలాపేట - నెల్లూరు (మూలాస్థానేశ్వర దేవాలయముప్రక్క) ఇంటి కట్టుబడి 6 అంకణముల పెంకుటిల్లు - యింటి ముందు 4½ అంకణములు, పెరడు 9 అంకణములు.

For fourther particulars and offers contact:

C. Madhava Rao, B. A,
70 Type II
P & T Quarters - Madras-14.

వేలం నోటీసు

★★★

కోవూరు తాలూకా — అల్లూరు గ్రామ కాపురస్తులు:- (1) రాఘవ వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం (2) రాఘవ జయకృష్ణ అను వారలు తాము చేసివుండే బాకీల పరిష్కరణకు వమ్ము ఆర్బిట్రేటర్సుగా నియమించి తమతాలుకు ఈక్రింది షెడ్యూల్ స్థిరచరాస్తులను మాకు స్వాధీనముచేసియున్నారు. యీ ఆస్తిని 1-9-68 తేది సా॥ 3 గం॥కు అల్లూరులో రాఘవ వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం యింటియొద్ద బహిరంగముగా వేలమువేయబడును. వేలములో పాల్గొనదలచినవారు స్థిరాస్తికి సంబంధించి రు. 500/- లు చరాస్తికి సంబంధించి రూ. 50/- లు ధరావత్తు ముందుగా చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలయును. స్థిరాస్తికి సంబంధించి వేలములో గెలుపొందినవారు పాట మొత్తములో ¼ చెల్లించి మిగతాపైకం 15 రోజులలో చెల్లించి తమ ఖర్చులతో విక్రయం చేయించుకొనవలయును. చరాస్తికి సంబంధించి వేలములో గెలుపొందినవారు పూర్తి మొత్తమును చెల్లించి వెంటనే పాడిన వస్తువును స్వాధీనము చేసికొనవలయును. వేలము షరతులు — యితర వివరములు వేలమువేయు కాలమునందు తెలుపబడును.

—: ఆస్తి షెడ్యూలు :—

(1) అల్లూరు పంచాయతీ పరిధిలోని అల్లూరుగ్రామ దక్షిణపుభాగంలో నెం. 833 పట్టాదారులా కోరుమాగాణి సర్వే నెం 68, విస్తీర్ణం య 1-00 సెంట్లు.

(2) అల్లూరుపంచాయతీకి సంబంధించి వార్డు నెం. 2/8-18 ఇంటినెంబరుగల 2½ అంకణముల మిద్దెయిల్లు, 3 అంకణముల సిమెంటురేకులషెడ్డు. 1 అంకణం రేకుల వంటయిల్లు, ఖాళీస్థలం 20 అంకణములు.

(3) రేడియో, స్టీల్‌అల్మైరా, చేతి గడియారము, స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్‌సామానులు, ఇతర వస్తువులు వగైరా.

కారణము తెలుపకయే వేలము రద్దుచేయుటకుగాని, నిలుపుదల చేయుటకుగాని ఆర్బిట్రేటర్సుకు సర్వహక్కులు గలవు.

బి. ఎల్. ఎన్. చౌదరి.
షేక్ ఖాసింసాహెబ్.
పంబవార వెంకారెడ్డి.
Arbitrators.
అల్లూరు — 20-8-1968.

Notice of the day fixed for settling the terms of sale.

In the Court of the District Munsiff at KARIMNAGAR

E. P. No. 10 of 1968.

Between:
Konjerla Shankeriah and Penti Anjiah

To:
Penti Anjiah S/o Rajam, aged 40 years, Padmashali, resident of Kothapalli Haveli, Taluq Karimnagar.

Whereas in the above E. P. Konjerla Sankariah the decree-holder, has applied for the sale of House Nos. 6-82/1 and 6-21 situated at Kothapalli Haveli; and whereas the 29th day of August 1968 has been fixed for the settlement of terms of sale. You are hereby informed to appear in this court on 29th August, 1968 at 11 a.m. Otherwise the matter will be determined in your absence.

By order of the Court.
—P. GOPAL KISHAN,
Advocate for D. H.

నంద్యాల ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

B. D. M. C. O. S. 45 of 64

E. P. No. 155 of 1967

తలపట్ల వ్యకువాను — వాది.

మిట్నాల వరదేశి శివనమ్మ, పో॥ వా॥ పెరియోలు. } -ప్రతివాది.

—: వాదిపరం నోటీసు :—

ఈ నెంబరులో ప్రతివాది స్వాధీనంలో వుండే లేటు మిట్నాల వరదేశి శివనమ్మ తాలూకు మిట్నాల గ్రామంలోని మిద్దెను పై కోర్టువారి ఎదుట 9-10-1968 తేదిన ఉదయం 11 గంటలకు వేలం కాబడును. సదరు యాలంలో కొనదల్చుకున్నవారు హాజరుకావలెనని ఇందువల్ల తెల్పడమైనది.

షరా: వేలందారులు ఆస్తివివరాలు వాది వకీలు గారిఆఫీసుకువెళ్ళి చూచుకొనవలెను.

—తాళంకి వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టి,
వాది వకీలు.

అమలాపురం ప్రిన్సిపలు డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

E. P. No. 95 of 1968.

Amalapuram Sub-Court
Sc. No. 113 of 1967.

పెన్మెత్స గోపాలరాజుగారు — వాది

(1) దిరుపూరి సూర్యనారాయణరాజుగారు
(2) యీ. సత్యనారాయణరాజుగారు
... —ప్రతివాదులు.

పై నెంబరు డిక్రీదారునికిగాను 2-వ ప్రతివాది తాలూకు ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టువారి యెదుట 2-9-68 తేది పగలు 11 గంటల లగాయతు వేలముకాబడును. పాడుకోదలచిన వారు వచ్చి పాడుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు :—

అమలాపురం తాలూకా, ముమ్మిడివరం సబ రిజిష్ట్రారులో చేరిన, కొమరగిరి గ్రామం తాలూకు:- (1) జిరాయితీమెరక రివిజను సర్వే నెం. 285/2 కు, పూరా య 1-62 సెంట్లలో, య 0-62 సెంట్లు, 2509.05 చదరపు మీటర్లకు హద్దులు:- [తూ] దిరుపూరి సుందరయ్యమ్మగారి తాలూకు యీ నెంబరులోని భూమి [ద] చవాకుల వెంకటరత్నం తాలూకు యీ నెంబరులోని భూమి [ప] గాదె రాజారావుగారి తాలూకు భూమి [ఉ] బుద్ధరాజు రామచంద్రరాజుగారి తాలూకు భూమి ఈ హద్దులమధ్య య 0-62 ట్లు భూమి, నానావృక్షములున్ను, మామూలు నీటి వసర్లు, యీజిమెంటు హక్కులుసహా.

—కూచిమంచి ప్రకాశం,
వాది అడ్వకేటు - అమలాపురం.

శివారెడ్డి పద్యాలు

రాజయోగం బయాస్కోపు

అన్నలారా! తాము ఆ రాజయోగాన్ని
చూచివచ్చినారా? దుక్కలాంటి
పిల్ల మొక్కలాంటి పిల్లోడు తెరమీద
ఒడ్డపాట్లు, లేది పట్టవగలు!

ముద్దుపెట్టుకోండి వద్దన్న, తప్పన్న
కౌగలించుకోండి కలుసుకోండి,
దిండుశేసుకోండి విడిపొయ్యేదేముంది?
కాన్త చాటుమాటు కమ్మమరుగు.

రాజయోగమంటే రాజ్యాధిపత్యమ్ము
ఆదినాళ్ళ, యిప్పుడీదివాళ్ళ
రాజయోగమంటె కాలావరిణామమ్ము
అప్పు తెలుగుతార్ల వెర్రుదనము?

అంటుముట్టుదోష మావంతయునులేదు,
మంచి పెళ్ళుగన్న మాటలేదు,
యెగ్గుసిగ్గులేదు దుగ్గాల్లముఖ్యమ్ము
వెండితెరకు, దానివిషయమేరు!

నావంటి బ్రహ్మచారికె
శివమ్మకునకె మనను చెదరిపోయెనం
కె విద్యార్థులు యువకులు
ఆవేశము సీను జూచి అయిపైపోరా?

రాత్రువేస్తువుంటె రామరాజ్యాగ్గ
మద్దతిస్తువుంటె పెద్దతల్ప,
ప్రేమరాజ్యమాయె రామరాజ్యంబొయ్యి
యుగముతీరు యింక వగవబనిల!

పతాకావిష్కరణ

మండలాధికారి మనశంకరంగారు
ధర్మప్రభువు మొన్న దర్గామిట్టో
యెగరవేసిజండ ఎన్నోటిన్నులదెచ్చి
పందినారు స్వీట్సు వవ్వరమెట్లు!

కదముద్రొక్కినారు, కాల్చారు ప్రేల్చారు
మందుగుండు పైకి మబ్బులోకి
పోలిసోరు, ప్రాణంపొయ్యి లేపొచ్చింది
కలుసుకున్నపొయ్యి కలక తీర్చు!

పరులు కాపియిస్తె పలికిరావంటాడు,
పి సిపార్సునడు విదితినడు!
జిల్లప్రభువులైతె యిట్లాంటి జట్ల
యేగదెట్ల? బండిసాగదెట్ల?

తేనీటి విందు

వేస్తుజేసిదట్ఫు వెంకాదలంట్లాకు
కామిరెడ్డి పాతకాంగ్రెసోర్ని
తినకొట్టి గొప్ప తేనీటివిందిచ్చి
సత్కరించినారు చాలమెఱుగు!

అనలు కాంగ్రెసోరు అడుగంటి పొయ్యారు,
పాతకాంగ్రెసోరు పైకిరారు
నకలు కాంగ్రెసోరు నాయకులైనారు
రామిరెడ్డి! హేయం రాజకీయం!

మాడ్డిపూడివారి మధురసల్లాపాలు,
పాతకాంగ్రెసోరి పచ్చిగాథ
నెమరువేస్తు మేస్తు నేగల్లుతేరాను
కాకి చెల్లగట్టి బస్సుమీద.

——

నూరేళ్ల నాటి నెల్లూరు విషయాలు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

యింటిలో యిద్దరు ముగ్గురు స్నేహితులతో పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుతుండగా యీలోగా బి... కూడా వచ్చాడు బాతాఖానీకి. ఇంతలోకే పురములు మెరుపులతోకూడిన పెద్ద గాలివానవచ్చింది. ఎవరి యిళ్ళకు వాళ్ళ వెళ్ళడం సాధ్యమయ్యిందికాదు. ప్రెంరెల్ దగ్గర బ్రాందీ వుండింది, తలాగ్లాసెడు పోసుకుని చప్పరిస్తూ పాటలు పాడుతూ కబుర్లుచెప్పుకుంటూ కాలం వెళ్ళబుచ్చారు.

అప్పుడు నెల్లూరులో కలరాజెజడ విపరీతంగానే వుండింది-అనుకోకుండా దానిపై వాళ్ళచర్చ దానిమీదకు మళ్ళింది. హఠాత్తుగా బాబి... ప్రెంరెల్‌వైపు తిరిగి తమాషాగా నాకో కోర్కెలేరాదు-నేను చచ్చిపోతే నాశవపేటికలో నాతల కింద ఒకఫ్లాస్కు బ్రాందీ, నాకో సిగరెట్టుపెట్టెవుంచి, ఆ తర్వాతే పూడ్చిపెట్టగలవని వాగ్దానమిస్తావా-అని అనునయంగా అడిగాడు. ఏదో త్రాగుబోతు కోర్కెగదా అని-సరేలే. తప్పక అట్లనే చేస్తాను-అని వాగ్దానం చేశాడు ప్రెంరెల్; పాపం తాను ఆ వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకోవలసివచ్చేరోజు ముందు రాగలదని తలంపేలేకుండా.

ఇంతలోనే గాలివాన తగ్గిపోయింది, ఎవరిళ్ళకువాళ్ళు వెళ్ళారు. ప్రైరెల్ ఏదో దొమ్మీకేసు విషయమై జిల్లాలో పర్యటించి కొద్దిరోజులతర్వాత నెల్లూరుకు తిరిగిరాగానే బాబి.... తుపాకితో కాల్చుకుని చనిపోయాడనే వార్తవిని గుర్తాంత పోయాడు. అనకట్టదగ్గరగా పెన్నరోడ్డునేవున్న అతని బంగళాకు నేరుగావెళ్ళిచూస్తే- ఏముంది అతనువిన్నది అక్షరాలానిజం- బాబి. . శవం నేలమీద పడివుంది, తుపాకిగుండు వెళ్ళి రక్తం చిమ్మిన రంధ్రంతోసహా.

కడకు ప్రైరెల్లే పంచాయతీ జరపాల్సి వచ్చింది. బాబి... ఇంగ్లీషు బాగావచ్చిన వాళ 'నెల్లూరు నెరజాణ' (ఆశ్చర్యంగానే వుంది, ఆ రోజుల్లోనే ఇంగ్లీషు వచ్చిన వారనెల్లూరుయువతి వున్నదంటే) తో లైంగిక సంబంధంనెరపుతుండేవాడట. ఆమెచెప్పిన కథనంఅక్షరాలా నమ్మతగినదిగానే వుండింది-ఆ రోజు వుదయాన్నే టిఫిన్‌తీసుకుని డ్రెస్‌చేసుకుంటూ వున్నాడట బాబి... కోట్(ఎద్దుబండి)కూడా రెడీగావచ్చి బంగళాముందు ఆగిందట పనికివెళ్ళేందుకు. తనే టిఫిన్‌లో అన్నంపెట్టి వెళ్ళి ఆ కోట్‌లో వుంచి అతనికోసం నిరీక్షిస్తూ వుండిందట. అంతలోనే లోపలనుండి తుపాకిశబ్దం వినబడిందట. తత్తరపాటుతో పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళిచూస్తే అతనిశవం, ఆ శవం ప్రక్కన తుపాకీ పడివుందట... ఇదీ- జరిగినకథ. ఇందులో నమ్మలేని విషయమంటూ ఏమీ కనపళ్ళేదు. ఇది ఆత్మహత్యేనని నిర్ధారణ కొచ్చాడు ప్రైరెల్.

ఎప్పుడూ నవ్వుతూ సజీవంగావుండే అతను ఎందుకు ఆత్మహత్యచేసుకోవల్సి వచ్చింది? నిజం తెలుసుకోవాలని జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ కోరాడు. అంతకుముందే ప్రైరెల్ ఆసక్తితో విచారణ చేశాడు, స్నేహితుడు కాబట్టి.

బిచ్చిగాడు కాబట్టి డబ్బుకోసం ఏమైనా ఇబ్బందిలో వుండినాడా? క్యాష్ పెట్టెలో 800 రూపాయలు కనపడ్డం. మరింకేమిటి కారణం? తెగత్రాగుతూ వుండినందుకు జిల్లా ఇంజనీరు కొద్దిరోజులక్రితమే గట్టిగా తుది మందలింపు యిచ్చాడట. అదొక కారణమైవుండొచ్చు. కాని అంతకంటే సున్నితమైన కారణం మరొకటి లేకపోలేదు. అతనిభార్య, ల్యాంక్‌షైర్ వనిత అతనిదగ్గరకు బయలుదేరి వస్తున్నట్టు జాబులొచ్చినవట. మరి ఆమె వస్తే యీ స్థానికవనితతోవున్న తన సంబంధం ఏమి కావాలి? ఇదొక రాద్ధాంతంగా కుండాపోతుందా? ఎటూ తేల్చుకోడానికి పాలుపోక ఆ మనఃక్లేశంలో ఆత్మహత్య చేసుకునివుండాలి — ఇదీ ప్రైరెల్ కడకు తేల్చింది.

ఏమైతేనేం, ప్రైరెల్, శవపేటికకు ఆర్డరిచ్చి, క్రైస్తవ మతగురువు అడ్డన్‌గారికి అంత్యక్రియల విషయమై చెప్పిపంపాడు. ఈ ఏర్పాట్లన్నీచేసి ప్రైరెల్ ఇంటికి చేరుకొనేసరికి బాగా అలసిపోయాడు. భోజనం ముందు కూర్చోగానే- నా శవపేటికలో బ్రాందీ, సిగరెట్లూవుంచి పూడ్చు కావుగదూ-దీనంగా బాబి.. అడిగినదిపదం స్మృతిపథంలో మెరుపులామెరిసింది.

ఎంత పిచ్చికోర్కె అయినా, చనిపోయినవాడికి చేసిన వాగ్దానం పవిత్రం గనుక, ప్రైరెల్ శవపేటికలో అతని శవాన్ని పెట్టేముందుగా రెండు డ్రాముల బ్రాండీసీసా, సిగరెట్ పెట్టెవుంచి తన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకున్నాడు. శ్మశానం దాకా వూరేగింపులో నడిచివెళ్ళాడుకూడా. తీరా ఆ క్రైస్తవగురువు రానేలేదు; సమయానికి మొఖం తప్పించాడు. కడకు ప్రైరెల్లే బైబిల్ పఠనం చేశాడు......

నెల్లూర్లో ఆరోజుల్లో కలరా పూర్ణతంగా వుండింది. జైల్లోవున్న 600 మంది నేరస్తుల్లోను 98 మంది పదిరోజుల వ్యవధిలో చచ్చిపోయారు. రెండురోజుల కొకసారి రెండెద్దుల బండ్లమీద యీ శవాలను మోసుకెళ్ళి పెన వొడ్డున పూడ్చిపెట్టేవారు. ఈడ్యూటీ ప్రైరెల్ ఎదాన్నేపడ్డది.

ఒకరోజు పెన్ననుండి తిరిగివస్తుంటే, జిల్లా సర్జను డాక్టరు హంటర్ అకస్మాత్తుగా వచ్చి తన గోడు చెప్పుకున్నాడు — హాస్పిటల్లో 30 మందికి మించి వసతిలేదు, చనిపోయినవాళ్ళుగాకుండా ఇంతవరకు 200 మంది చేరివున్నారు. చచ్చిపోతున్నాను ఇన్‌స్పెక్టర్-అని అన్నాడు.

అమెరికా పేపర్లలో వచ్చిన వార్తల్ని బట్టిచూస్తే అక్కడా కొన్నిచోట్ల యిట్లనే కలరా ఉధృతంగావుంటే; వీధి వీధిగా పెద్ద భోగిమంటలు జరిపి ఆ వ్యాధిని పారద్రోలినట్లు వార్తలు చదివాడు ప్రైరెల్. డాక్టరుగారి సాయంతో నెల్లూరు ప్రతివార్డులో, ప్రతివీధిలో కొన్నిరోజులపాటు యిట్లనే పెద్దభోగిమంటలువేసి దీపోత్సవాలు జరిపారు. ఈ భోగిమంటలు వేసేదానికి, ఉచితంగా కొన్నిమందులు పంపకంచేసేదానికి ప్రైరెల్ తన స్వంత డబ్బుకూడా కొంత ఖర్చు చేయవలసివచ్చింది. ఒకటిరెండు నెలలకు కలరా ఉధృతం తగ్గిపోయింది. దక్షిణభారతంలో యింత ఉధృతంగా కలరా సోకిన నగరం అప్పట్లో ఇంకొకటి లేదనికూడా అంటారు ప్రైరెల్.

——

పంచాంగం

1968 ఆగస్టు 24 తేదీమొదలు సెప్టెంబరు 22 తేదీ వరకు భాద్రపదమాసము.

వృష్ట్యర్ఘ్యరిష్టం

ఇందు శుక్రుడు మహావంచక పడమర దిశ సంచారము. కుజుడు సింహాంగారకము. ఇట్టు దేశభేదేన అనావృష్టి. అతివృష్టి. సమిష్టి ఆగస్టు 24 తేదీ గురు అస్తమయః శుక్ర క్షమున కొన్ని చోట్ల అతివృష్టి. మన ప్రాంతీయమున వాయు మేఘ ప్రసారమేకాని వర్షించని ప్రతిబంధక మౌతున్నది. వర్షించు తేదీలు: ఆగస్టు 24, 25, 26, 28, 29, సెప్టెంబరు 3, 4, 7, 8, 11, 18, 20, 21

గురుమౌఢ్యము

ఆగస్టు 24 తేదీ మొదలు సెప్టెంబరు 22 తేదీవరకు పశ్చిమదిశ గురుమౌఢ్యము

మఘ కార్తె

16-8-68 తేదీ రాత్రి గం. 9-41 మొదలు, 30-8-68 తేదీ సాయంత్రం గం. 6-18 వరకు మఘకార్తె యుండును.

ఆగస్టు తిథులు

24 శని భాద్రపద శు. పాడ్యమి తె 5-05

25 ఆది విదియ తె. 4-24 గం. వ.

26 సోమ తదియ రా. 3-12 గం. వ.

27 మంగళ చవితి రా. 1-34 గం. వ.

28 బుధ పంచమి రా. 11-41 గం. వ.

29 గురు షష్ఠి రా. 9-15 గం. వ.

30 శుక్ర సప్తమి సా. 6-36 గం. వ.

— నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

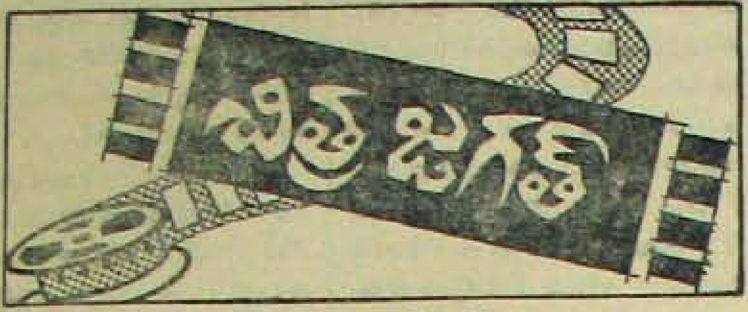

*** మా మద్రాసు సినివిలేఖరి ***

★ మన ఫిలింఫైనాన్సు కార్పొరేషన్‌వారి జమాఖర్చులు-తెలివితేటలు!
★ పారిస్‌లో ప్రదర్శింపబడనున్న 'మల్లీశ్వరి', 'నర్తనశాల' చిత్రాలు
★ 18 రోజుల్లో, ఒకేసెట్‌లో, స్టేజినటుల్తో చెమ్మీన్ నిర్మాత తీసిన కొత్త చిత్రం
★ బాపూ-ముళ్లపూడి బృందంవారు 'బంగారు పిచిక'ను వదుల్తున్నారు!

నమ్మలేని నిజం

ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన ఫిలిం ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ 1960 నుండి 1.63 కోట్లు అప్పులిచ్చింది. అందులో 65 లక్షలు మాత్రం నిర్మాతలనుండి తిరిగి రాబట్టారు. 'శావాల్ అవుర్ సప్నా' చిత్రం స్కీమును కార్పొరేషన్‌కు సమర్పించగా, అది అయోగ్యమైనదని త్రోసివేశారట. కానీ అదేచిత్రానికి రాష్ట్రపతి బహుమతి వచ్చింది.

పారిస్‌లో మల్లీశ్వరి, నర్తనశాల

వచ్చే అక్టోబరులో పారిస్‌లో 3 వారాలపాటు జరిగే భారతీయచిత్ర ప్రదర్శనోత్సవాలలో మల్లీశ్వరి, నర్తనశాల ప్రదర్శిస్తారు. దక్షిణాదిన తయారైన అవ్వయార్, ఉన్నై పోల్ ఒరువన్, అవల్ ఇరుత్తింటె ఆత్మవు, శుభాశాస్త్ర చిత్రాలు కూడా ఎన్నికైనాయి.

18 రోజులలో చిత్రం

చెమ్మీన్ నిర్మాత రాము కరియత్ 18 రోజులలో 24 కాల్ షీట్లతో, ఒకే సెట్‌లో 'ఏరు రాత్రిగళ్' అనేచిత్రం పూర్తిచేశారు. సలిల్ చౌదరి సంగీతం, హృషీకేష్ ముఖర్జీ ఎడిటింగ్, కమల్‌బోస్ ఫోటోగ్రఫీ, చిత్రం మళయాళం.... అందులో అనేకమంది స్టేజినటుల్ని ప్రవేశపెట్టారట. అదీ ప్రయోగం అంటే!

బంగారు పిచిక

శ్రీ గణేశ్ వారి తొలిచిత్రం 'స్వయంవరం' 'బంగారు పిచిక'గా విడుదల అవుతుంది. కథ, మాటలు: ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ, డైరెక్టరు: బాపు.

విజయనిర్మల, చంద్రమోహన్, శాంతకుమారి, రామన్నపంతులు, రాజ్‌బాబు, పద్మాంజలి... వగైరా నటవర్గం.

నేనంటే నేనే

సుజాతాఫిలిమ్స్‌వారి 'నేనంటే నేనే' సెప్టెంబరు 6 న విడుదల కానున్నది. సాంఘికంలో జరాక మిస్టరీ. చిన్నతనంలోనే తప్పిపోయిన రాజకుమార్, 15 ఏళ్ళ తర్వాత మహారాజా చనిపోగా, బయటకురావలసివస్తుంది. అయితే ఆస్తి కోసం, 'నేనంటేనేనే' నంటూ ముగ్గురు యువకులు తామే రాజకుమార్ అంటూ ముందుకువచ్చారు. ఇట్లాజరుగుతుంది కథ.

పాటలపుస్తకం అందంగా ఆఫ్‌సెట్‌లో అచ్చువేసి 20 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. 25 పైసలు స్టాంపులు పంపితే, శ్రీ ఎ. ఎ. కె. రంగారావు 1 ప్రైగ్స్ గార్డెన్స్, మద్రాసు 6 నుండి ఈ పాటల బొమ్మలపుస్తకం పొందవచ్చు.

తెరపైన: కృష్ణ, నాగభూషణం కృష్ణంరాజు, చంద్రమోహన్, కాంచన, సంధ్యారాణి, శ్రీరంజని, సూర్యకాంతం వగైరాలు కనపడ్తారు.

తాతినేని రామారావు ఐదో చిత్రం

నవరాత్రివంటి చిత్రాలలో దర్శకుడైన శ్రీ తాతినేని రామారావు అందరిలో చిన్నవాడు. మధుపిక్చర్సు మల్లికార్జునరావు తన తదుపరిచిత్రానికి శ్రీ రామారావును దర్శకుడుగా నియమించుకున్నారు. కృష్ణ, శోభన్‌బాబు, విజయనిర్మల, చలం, నాగభూషణం, గీతాంజలి నటించే యీ చిత్రం సెప్టెంబరు 1 న సెట్సుకు వెళుతున్నది.

తమిళంలో విజయసింహ

విజయలక్ష్మి పిక్చర్సువారు తీసిన 'విజయసింహ' చిత్రాన్ని తమిళంలోకి అనువదించారు. అందులో కాంతారావు, రాజశ్రీ, గీతాంజలి, విజయలక్ష్మి, ఎస్. వరలక్ష్మి, రాజనాల నటించారు.

దర్శకుడు : విఠలాచార్య.

'రాజయోగం'లో జానపద దుస్తుల్లోవున్న వొకజంట

బంగారు సంకెళ్ళు

బాలా ప్రొడక్షన్సు వారి 'బంగారు సంకెళ్ళు' పూర్తిఅయింది. అందులో గుమ్మడి, బాలయ్య మధ్య ఎడ్లబళ్ల పోటీ పెట్టారు. జమున తల్లీ, కూతురుగా ద్విపాత్రాభినయం చేసింది. హరనాథ్, ప్రభాకరరెడ్డి, రాజబాబు, రామకృష్ణ, ఎ. వరలక్ష్మి, జ్యోతి, రాధిక, రమాప్రభ నటించారు.

దర్శకుడు : రామినీడు.

నిండు సంసారం

నవశక్తి వారి 'నిండు సంసారం' క్రిందటివారంలో వాహినీలో ప్రారంభమైంది. ఎన్.టి.ఆర్., అతని తమ్ముడుగా ప్రభాకరరెడ్డి వీరి తలిదండ్రులుగా హేమలత, నాగయ్యగారలు నటిస్తున్నారు. ప్రభాకరరెడ్డి భార్యగా ఎస్. వరలక్ష్మి రామారావు ప్రియురాలుగా కృష్ణకుమారి—కాక రేలంగి, పద్మనాభం, రమణారెడ్డి నటిస్తున్నారు. సి. ఎస్. రావు డైరెక్టర్, కథ-మాటలు : పినిశెట్టి. ఆరుద్ర పాటలు రెండు రికార్డుచేశారు.

ఎస్. రాజేశ్వరరావు పాటలు

దాదాపు ఒక దశాబ్దం క్రిందట వినిపించిన మధుర సంగీత దర్శకుడు ఎస్. రాజేశ్వరరావు గొంతు తెలుగువారు వినే అవకాశం మళ్ళీ కలిగింది. హెచ్. ఎం. వి. వారి రికార్డులలో శ్రీ వి. వి. కె. దారి వ్రాసిన 'నిత్యకళ్యాణమూర్తి' 'నువ్వు

—కొరవ 10 వ పేజీలో

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

ఉదయభాస్కరరావు

ప్ర: ఇప్పుడు వచ్చే సినిమాలలో సెక్సు మరీ అసహ్యంగా వుందని నా అభిప్రాయం......

జ: అనే ప్రభుత్వం, పెద్దలు అభిప్రాయానికి వచ్చారు.

రాంచందర్ — కలువాయి

ప్ర: చీకటి తప్పుకు, చీకటిబజారుకు తేడా ఎంతవరకు?

జ: చీకటి తప్పు నల్లగానూ వుండదు, చీకటిబజారు చీకటిగానూవుండదు.

జి. కె. సుధాకరరెడ్డి — బుచ్చి

ప్ర: మనదేశంలో 'కామ'రాజులు ఎక్కువై 'త్యాగ' రాజులు తక్కువైనారు. ఎందుచేత?

జ: తప్పు, తప్పు, పోతరాజులు ఎలిశారు.

ఎల్. కె. రెడ్డి సర్వాయపాళెం

ప్ర: నటులలో పేదవారెవరో తెలిపెదరా?

జ: నటులంతా పేదవారే! ఒకవేళ సంపద చేరినా, అంతా వారిపేరుతో వుండనే వుండదు.

ఇష్టాగోష్ఠి

దశాబ్దం క్రితం ఒక ఆంధ్రదేశపు మాంత్రికుడి జ్ఞాపకంతెచ్చిన రవీంద్రుని కాబూలీవాలా!

కాబూలీవాలాకు, మాంత్రికుడికి పోటీగా రంగారావు ఆహ్వానం!

ఇటీవల రేడియోలో 'కాబూలీవాలా' వినడం జరిగింది. అయితే నాటకం వింటున్నంతసేపు షుమారు పదిసంవత్సరముక్రితం ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రికలో వెంకటలక్ష్మిగారు వ్రాసిన 'మాంత్రికుడు' కథ మస్తిష్కంలో మెదిలింది!

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
C/o. Crescent Books
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.
దయచేసి అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయ ప్రార్థన
*ప్రశ్నలను నెల్లూరుకుపంపరాదు.

ఈ నాటకమునకు ఆ కథకు యెన్నో సామ్యములు, పోలికలు గోచరించాయి. 'కాబూలీవాలా', 'మాంత్రికుడు' పాత్రలకు ఒకదానికొకటి తోబుట్టువులుగా, ప్రతిబింబములుగా అగపించాయి.

బాలకృష్ణమును అనుసరించి 'కాబూలీవాలా' ముందుగావచ్చిందనో. ఇందువలన 'కాబూలీవాలా'కు లక్ష్మిగారి 'మాంత్రికుడు' అనుసరణ అని స్పష్టమవుతూంది!

ఐదంతా యెందుకు వ్రాయవలసివచ్చిందంటే- ఆవిడగారు అంటే రచయిత్రిగారు తన కథ మొదటనుంచి చివరదాకా, 'ఈ కథకు వలానాభాషలోని వలానా రచన ఆధారము' అని వ్రాయలేదని నాకు బాగా జ్ఞాపకం.

ఇక 'రాము' చిత్రంలో యస్. వి. రంగారావు ధరించిన పిచ్చివాడు కాని పిచ్చివాని పాత్ర కాబూలీవాలా పాత్రకు పూర్తి అనుకరణ.

మరి రాము కథారచయితను, దర్శకుడిని విమర్శించడం పెట్టుకుంటే యెంతో గ్రంథం అవుతుంది. సంక్షిప్తంగా ముగిస్తున్నాను.

ఇదీ మనవారి వ్యవహారం!

ఇలా కొందరు తెలివితేటలతో, చాకచక్యంతో, తమ స్వంత మేధస్సులలో జనించిన స్వతంత్ర రచనలుగా చలామణీ చేసుకొంటూ... మూలరచయితలకు తీరని ద్రోహం చేస్తున్నారుగదా? మనలోని యిలాంటి కొందరిలాగానే, యితర భాషలలో- ప్రదేశాలలో వీళ్ళకు యేమాత్రం తీసిపోని ప్రతిభావర్గం లేదని భావించడానికి గ్యారంటీయేమిటి? మనలోని యీ కొందరిలాగనే ఆయా వాఙ్మయాలలో ఆ కొందరు బృందాలు మన తెలుగులోని ఉత్తమమైన కవులకు, రచయితలకు ద్రోహం చేయలేదనే నమ్మకం యేమిటి? ఆధారమేమిటి? అనువాదాలలో తెలుగుచిత్రాలను మనవారెవరు చదువుతున్నారు గనుక? ఎందరు చదువుతున్నారుగనుక?

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నోటీసు

★ ★ ★

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా:- చెండోడు గ్రామకాపురస్థుడైన బాడోలు జయరామయ్య తన తండ్రివద్ద పంపకము చేసుకొని షుమారు 7 అంకణముల పెంకుటిల్లున్నూ, 30 అంకణముల ఖాళీస్థలమున్నూ, 1 యకరం మాగాణి భూమిన్నీ కలిగి షుమారు 2 సం॥ క్రిందట intestate గా చనిపోయినారు. అతని భార్య అంతకుముందు 4 నెలలముందుగనే చనిపోయినది. బాడోలు మునెమ్మ (వయస్సు షుమారు 7 సం॥ల) గల కుమార్తె మాత్రం సదరు జయరామయ్యకు గలదు. ఆమె సదరు జయరామయ్యఆస్తికి సంపూర్ణ వారసురాలిన్ని, ఆమెకు కలిగిన హక్కులకు భంగముగా జయరామయ్య తండ్రిన్ని మునెమ్మకు పితామహుడయిన బాడోలు దాదయ్య ఉరఫ్ పెద్దమయ్య యేలాటి అవసరంలేకనే 1 ఎకరా మాగాణిభూమి అమ్మి దాని క్రయధనమును అపహరించి దుర్వినియోగపరిచినాడు ఇప్పుడు మైనరు హక్కుగల యింటిని విక్రయింపజూపినట్లున్నూ, దీని మేకల వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలు విక్రయించుకొనబోవుచున్నట్లున్నూ తెలియవచ్చుచున్నది. అట్టి ఆస్తిని విక్రయించుటకుగాని, యితరులు కొనుటకుగాని యేలాటి హక్కున్నూ లేదు. అట్టి విక్రయములు సదరు మైనరును బద్ధపరచవు.

యిట్లు,
తెగిడి వెంకటయ్య,
(మైనరు స్వాభావిక గార్డియన్.)

నర్సీపట్నం డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 230 of 1967.
S.C. 1 of 65 (Panchayat Court)

గట్టా అప్పిరాజు ... —వాది.
కర్రి రాజులు ... —ప్రతివాది.

వాదియొక్క డిక్రీబాకీ రాబట్టేనిమిత్తం ప్రతివాదియొక్క ఈ దిగువ వివరముల గల స్థిరాస్తి పై కోర్టువారిచే 19-9-68 తేదీ పగలు 11 గంటల లగాయతు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. వలయువారు పాడుకొనవచ్చును.

స్థిరాస్తి వివరము:-

విశాఖపట్నం డిస్ట్రిక్టు నర్సీపట్నం తా॥ కొత్తకోట పంచాయతీలో చేరిన కొత్తకోట గ్రామంలో నె 6/15 రు కలిగి 1967-68 సం॥ మునకు నె. 583 రు. అసెస్మెంటు కలిగి ప్రతివాదికి హక్కుఅనుభవములుగల తాటియాకులపాక మిద్దెయిల్లు. అందలి ఖాళీస్థలము సహా:- [తూ-ప] 6 గజాలు [ఉ-ద] 25 గజాలు కొలతలుగలది. వాదిరిలువ రూ. 100/- లు.

—ఎం. ఎ. రామారావు - అడ్వొకేటు.

CHITTOOR D. M. C.
E. P. No. 56 of 1968.

Madras C. C. C. O. S. 3455/64
Hari Ram, Sole Prop. Hariram Bihari Lal —Decree Holder.
T. K. Vedantham —J. D.

The one fourth Share of J.D. in the House property Bearing Door No. 8-2-4, Jandaman St. Chittoor Town, will be sold by Court on 16—9—68, from 11 a. m. Intending bidders can bid at the Sale.

—C. TIRUMALACHARI
Advocate.

ది మిల్లత్ వెల్ ఫేర్ అసోసియేషన్ - నెల్లూరు

★ ★ ★

నెల్లూరు ప్రముఖ ముస్లిం లందరు 9-8-68 తేదిన యూద్గామిట్ట ఆవరణంలో సమావేశమై పట్టణ యావత్తు ముస్లింసోదరుల సంక్షేమాభివృద్ధి, విద్య, విజ్ఞాన రంగములలో గణనీయమైనవృద్ధిని సాధించుటకున్నూ, పట్టణములోని అంజుమన్, యితర చిన్న మతసంస్థలన్నింటిని సరైన మార్గములో వుంచుటకున్నూ పై పేరుతో (ది మిల్లత్ వెల్ ఫేర్ అసోసియేషన్, నెల్లూరు) అని ఒక సంస్థను ఈ దిగువ కమిటీ కార్యవర్గసభ్యులతో ప్రారంభించి 14-8-1968 తేది రిజిస్టరుచేయడమైనది. ప్రజలందరు యీ సంస్థ కార్యక్రమాలలో సహకరించ వలసినదిగా కోరుచున్నాము.

Committee & Office Bearers:

(1) శ్రీ యస్. ఎ. ఖుద్దూస్‌సాహెబు.
President.
(2) శ్రీ యం. ఎ. జబ్బారుసాహెబు.
Secretary.
(3) శ్రీ సౌదాగర్ అబ్దుల్లాఖాన్‌సాహెబ్
Vice-President.
(4) శ్రీ యం. ఎ. హఫీజ్‌సాహెబు.
Joint Secretary.
(5) శ్రీ Md. ఖదురుద్దీన్‌సాహెబు.
Treasurer.
(6) శ్రీ యస్. కె. అల్లిహుసేన్‌సాహెబు
(7) శ్రీ Md. సత్తార్ బేగ్‌సాహెబు
(8) శ్రీ యస్. అవ్వఫ్‌సాహెబు.
(9) శ్రీ Md. అహమద్‌బాషాసాహెబ్
(10) శ్రీ Md. మస్తాన్‌షరీఫ్‌సాహెబు.
(11) శ్రీ యస్. రఫీవుద్దీన్‌సాహెబు.
(12) శ్రీ Md. ఇబ్రాహింసాహెబు.
(13) శ్రీ Md. బాషుసాహెబు
(14) శ్రీ యస్. బాషాసాహెబు.
(15) శ్రీ Md. మహమూద్
షరీఫ్ సాహెబు.
(16) శ్రీ Md. హైదరుసాహెబు
(వైస్‌ఛేర్మెన్ - మునిసిపల్ కౌన్సిల్.)
(17) శ్రీ Md. నజీర్‌సాహెబు.
(18) శ్రీ యస్ బాషుసాహెబు.
(19) శ్రీ Md. అబ్దుల్ వాహిద్‌సాహెబ్.
(20) శ్రీ యం. ఎ. ఖుద్దూస్‌సాహెబు
(21) శ్రీ యం. ఎ. బక్షుసాహెబు

అడ్వయిజర్లు:-

(1) శ్రీ Md. రషీద్‌సాహెబు.
అడ్వకేటు.
(2) శ్రీ Md. మహబూబాబీసాహెబు,
రిటైర్డు రిజిస్ట్రార్.
(3) శ్రీ యం. కె. షరీఫ్‌సాహెబు,
(ఆడిటరు.)
(4) శ్రీ Md. ఉస్మాన్‌సాహెబు,
రిటైర్డు తహశీల్దారు.

Office:—
Room No. 1, Barracks, Mosque—Nellore.
Correspondence may kindly be addressed to the Secretary to the Address: 290/17 Achari Street, Opposite Zilla Parishad Office—Nellore.

—M. A. JABBAR,
Secretary.

రామలక్ష్మి ప్రసంగం

(4 వ పేజీ తరువాయి)

కంగా రామాయణాన్ని విరచించాడు. మరెందుకు వదలిందో? పోనీ మొల్ల ఎర్రాప్రగడ రామాయణం చదవలేదనుకుందామా? ప్రతి దొరకలేదనుకుందామా? ఆరోజుల్లో సాహితీపరులు ప్రఖ్యాతగ్రంథాలను 'తాటాకులంది పఠించి కృతుల్ జగంబడిగిన ఒచ్చె' సహృదయులు. రామాయణాన్ని రాసిన ఎర్రాప్రెగడనేగాక భాస్కరుణ్ణికూడా మొల్ల పేర్కొనలేదు. అయితే భాస్కర రామాయణ ప్రభావం ఆమెపై లేకపోలేదు. ఎన్నో పోలికలు, కొన్ని మెరుగులు స్పష్టంగా మనకు కనబడతాయి. మొల్ల మరొక సుప్రసిద్ధుణ్ణికూడా మరిచింది. అతని ప్రభావంకూడా ఆమెపై వుంది. అతడే బమ్మెరపోతన. ఒకరకంగా మొల్లకూ పోతనకూ పోలికలువున్నాయి. ఇద్దరూ శైవులఇంట పుట్టినవాళ్ళే. ఇద్దరి తండ్రులపేర్లూ కేసనలే. మొల్ల తండ్రి గురులింగజంగమార్చనాపరుడూ శివభక్తుడూ అయితే పోతనగారి తండ్రి శైవశాస్త్రమతాలలోతులు చూసినవాడు. ఇద్దరికీ పరమేశ్వర వరప్రసాదంవల్లనే కవిత్వం వచ్చింది. ఇద్దరూ శైవులఇంట పుట్టినా రామభక్తులుగామారారు. పోతన తన భాగవతాన్ని రామాంకితంచేస్తూ 'పలికెడిది భాగవతమట పలికించెడువాడు రామభద్రుండట' అని పొంగిపోయాడు. మొల్లకూడా ఆ అడుగుజాడలలోనే నడుస్తూ—

చెప్పుమని రామచంద్రుడు
చెప్పించిన పలుకుమీద జెప్పెద నే నె
ల్లప్పుడు నిహపరసాధన
మిప్పుణ్యచరిత్ర తప్పులెంచకుడు కవుల్.

అంటుంది. పోతనగారి అనుప్రాసల రుచికూడా మరిగిన మొల్ల ఆమె వాటి నతిగా వాడకుండా తగుమాత్రం వాడడంలో తన విలక్షణతను చాటుకుంది.

తనపై గట్టి ప్రభావంగల వారిని స్తుతిలో ఎందుకు మరిచిపోయింది మొల్ల—అన్నదానికి సమాధానం కావాలంటే తారీఖుల వేటలోపడాలి. అలా దూరకూడని తారీఖుల దండకారణ్యంలో అడుగుపెట్టడం నాకిష్టంలేదు. మొల్ల కాలనిర్ణయ సమస్యలో వివాదాలు— ఆరుద్రగారు, ఊటుకూరు లక్ష్మీకాంతమ్మగారు మొదలైన సాహిత్య శార్దూలాలకూ సింహంగులకూ వదలిపెట్టేస్తాను. లక్ష్మీకాంతమ్మగారి అంచనాప్రకారం మొల్ల శ్రీనాథుని సమకాలికురాలు. ఆరుద్రగారి అంచనాప్రకారం వైదరాజు వెంకటనాథునికీ, అయ్యలరాజు రామభద్రునికీ సమకాలికురాలు. రామభద్రుడూ మొల్లలాగే రామకథ వ్రాశాడు. వైదరాజు వెంకటనాథుడూ, మొల్లా, అయ్యలరాజు రామభద్రుడూ ఒకే మోస్తరుగా కవిత్వం అంధ్రయువతి పైట చెంగులాగ 'ఒకానొక యించుక' కనిపించచేస్తే ''సరసులు మెత్తురు అక్కరిత రసికులకుంగడురంజకంబుగుజా''అన్నారు. ఈముగ్గురూ ఒకే భావాన్ని స్వీకరించడానికి ఒకే కాలప్రభావం కావచ్చునేమో నాకు తెలియదు. అందరూ రామకథే రాసినా మొల్ల కేవలం వర్ణనలపై మోజు తగ్గించి తొందరలోనే కథలోపడింది. అదే మొల్లకూ ఇతరులకూ తేడా.

తనకు ముందెందరో రామాయణం రాశారన్న సంగతి మొల్లకు తెలుసు. మును కవీశ్వరులు 'తేజమెలర్పగ' చెప్పారని తెలుసు. మొల్ల తనకుముందు కవులు చెప్పిన పద్యరామాయణాలను గురించి చెప్పిందో లేదోగాని సంస్కృత అనువాదాలపట్ల మొల్లకు కచ్చితమైన అభిప్రాయాలున్నాయి. కొన్ని సంస్కృత పురాణాలు మనకు స్పష్టంగా అర్థం అవుతాయి. కాని చాలా మట్టుకు మన తెలుగు కావ్యాలు తలకొట్టుకున్నా అర్థం కావు. అందుకే మొల్ల—

మును సంస్కృతము తెలుగ
తెగించెడి చోటనేమి తెలియకయుండన్
తనవిద్య మెరయఁగ్రమ్మర
ఘనముగ సంస్కృతము చెప్పగా
రుచియగునే.

అంది. ఏ మాటకామాటే చెప్పుకోవాలి. భాస్కరరామాయణంలో కవి తన 'విద్య మెరయఁగ్రమ్మర ఘనముగ సంస్కృతం' చెప్పినపట్లు చాలావున్నాయి. అందుకే నేమో మొల్ల భాస్కరుని పేరెత్తలేదు! ఆమెమతంలో కావ్యానికి ప్రాసాదగుణం వుండాలి. చదవగానే అర్థంకావాలి. తేనె అలాకాగితే ఇలా తియ్యదనం తెలిసిపోయినట్లు కావ్యం ఉండాలని ఆమె అభిప్రాయం. అందుకే స్పష్టంగా ఇలా చెప్పింది.

తేనెసోక నోరు తీయనయగురీతి
తోడనర్థమెల్ల దోచకుండ
గూఢశబ్దములనుగూర్చిన కావ్యమ్ము
మూగ చెవిటివారి ముచ్చటగును.

ఆడది కాబట్టే మొల్ల అంత నిర్భయంగా చెప్పకల్గిందనుకుంటాను. ఇవాళ కూడా చాలామంది పాషాణపాకంలో కావ్యాలను 'మూగ చెవిటివారి ముచ్చట'అనలేకుండా ఉన్నాం. ఎంత అర్థంకాని పద్యం చెప్తే అంత గొప్పగా సన్మానాలుచేసి వినుగ లెక్కించి ఊరేగిస్తున్నారు. తోడనర్థమెల్ల తోచేదే కావ్యమని నిస్సంకోచంగా చెప్పిన మొల్ల అభినందనీయురాలుకాదా! ఇవాళ మొల్లరామాయణంలో కూడా తోడనర్థమెల్ల తోచని కొన్నిపద్యాలున్నాయి. శ్లేషలున్న చోటనే కొన్ని గూఢశబ్దాలను కవయిత్రి ఉపయోగించినది. ఇవాళ అవి గూఢమే గాని అనాడు సాహితీపరుల కది సర్వసామాన్యమన్నా తప్పులేదు. ఘనముగ సంస్కృతం తెలుగుకు రుచికాదని మొల్లకి తెలుసు.

మొల్లకు తిక్కనసోమయాజి వరంవల్ల కవిత్వం వచ్చిందనే కట్టుకథకూడా ఒకటి వుంది. విక్రమనాథుడు తన సిద్ధేశ్వర చరిత్రలో మొల్లనుగురించి చాలావ్రాశాడు. దానిప్రకారం తిక్కనగారి వరంవల్ల మొల్ల రామాయణం వచనకావ్యంగా రాసింది. దానిని ప్రతాపరుద్రునికి అంకితం ఇద్దామనుకొంది. ఆ ఆస్థానంలోని విద్వాంసులు ఇది శూద్రకవిత్వం అని నిరసించారు. ప్రతాపరుద్రుడు వాళ్ళ మాట కాదనలేకపోయాడు. అయినా మొల్ల ఒక పద్యాన్ని చిత్రంగా చదివితే ఆమె ప్రజ్ఞను ప్రతాపరుద్రుడు మెచ్చుకుని పల్లకీలు నిత్యజీతం కట్టడిచేసి మొల్లను తన పట్టణపుదేవి నగరిలో నియమించాడు. విక్రమనాథుడు చెప్పిన ఈ కథకూ చరిత్రకూ అసలు సంబంధంలేదు— సరదాగా వినడానికి తప్పించి ఈ కట్టుకథ ఎందుకూపనికిరాదు. విక్రమనాథుడు మొల్లను ప్రతాపరుద్రుని అంతఃపురంలో కట్టిపడవేస్తే అతని తరువాతవారు ఆమెను కృష్ణదేవరాయలవారి నగరుకు మీదుకట్టారు. రాయలవారి పుంపుడుకత్తెను కూడా చేశారు. చాగంటి శేషయ్యగారివంటి చరిత్రకారులు ''ఈమె కన్యకాదు, చిన్నతనంలో భర్తపోవడంతో మరల పరిణయం చేసుకోక భగవద్భక్తియందు కాలంబినియోగించుచు, పాండిత్యము సంపాదించి గ్రంథరచన చేసెనని తలంపవలసి యున్నది' అన్నారు. ఊటుకూరు లక్ష్మీకాంతమ్మగారు 'ఈమె బ్రహ్మచారిణి' అని చెప్పి తమ ఉద్దేశ్యాన్ని బ్రాకెట్టులో పడేశారు!

—తరువాయి మరువారం

మొల్ల జయంతి

(4-వ పేజీ తరువాయి)

ఇక, ఏ తెలుగు రామాయణాల్లో లేం కొన్ని ప్రత్యేక విషయాలు, మెలకువలు మొల్లరామాయణంలో వున్నవంటూ నదిని దాటించేముందు గుహుడు శ్రీరాముని కాళ్ళు కడిగిన చెప్పినపద్యం— అందులో వాక టున్నారు. మొల్ల జీవితకాలం 1680 ప్రాంతానికి కాస్తముందు అని తెల్పారు.

మొల్ల జయంతి వాక్కనాటితో అయ్యే పనికాదంటూ రామాయణ విశేషాలపై కూడా యీ జయంతి సందర్భంగా కొంత చర్చ చేయడం బాగుంటుందన్నారు. రామాయణాలుమనదేశంలోనేకాదు, ఇతర దేశాల్లో, లావోస్- కంబోడియా- ఈజిప్టు రామాయణాలు; బౌద్ధ-జైన రామాయణాలున్నవనీ(లావోస్ రామాయణంలో ఆంజనేయుడు రాముడి కొడుకట; జైనరామాయణంలో సీత రాముడి చెల్లెలట...) వీటి మధ్యన తెలుగు రామాయణాల్లో మాత్రమే వున్న ప్రత్యేకాంశాలనుగూర్చి పరిశోధించవల్సిన అవసరంవుందనీ అన్నారు. ఇంత దీక్షతో, మన చిన్నప్పటి ఎల్లమ్మ జాతరవలె, ప్రతిఏటా మొల్లమ్మ జాతర జరపాలన్నారు.

ఆరుద్ర యింకో విషయంకూడా ప్రస్తావనకు తెచ్చారు—మొల్లకు కొంచెం యించుమించు సమకాలికుడనదగిన యింకో నెల్లూరు కవి వైదరాజు వెంకటనాథుడనే ఆయనవున్నారన్నారు. తెలుగులో మొదట పంచతంత్రం వ్రాసినాడు. అప్పటి తెలుగు వారిసమకాలిక జీవితాన్ని కావ్యరూపంలో చెప్పిన మహాకవి. చెళ్ళపిళ్ళ వెంకట శాస్త్రిగారి దృష్టిలో వెంకటనాథుడు మహాకవి. తన ''కథలు-గాథలు''లో 32 పేజీలు యితన్నిగూర్చి వివరిస్తూ ఇతనికి రావల్సినంత ప్రచారం రాలేదని చెళ్ళపిళ్ళవారు వాపోయారన్నారు. కాబట్టి యితని జయంతికూడా నెల్లూరువారు జరపడం బాగుంటుందేమోననే అర్థంవచ్చేటట్టుగా ఆరుద్రగారు అన్నారు.

ఇక ఈ సభాసందర్భంగానే ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి దానవరతను వర్ధమాన సమాజంవారు ప్రస్తుతించే కార్యక్రమాన్ని చొప్పించి శ్రీ దుర్భారామమూర్తిగారిచేత వచనంలోను, శ్రీ సిద్దయ్యకవిచేత పద్యాల్లోను ప్రశంసించారు. ఇద్దరూకూడా ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారిలోని 'యవ్వనాన్ని' గూర్చి పట్టుపట్టి ప్రస్తుతించారు. దీనికి తగ్గట్టుగానే ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు తన అంత్యోపన్యాసంలో సమాధానమిచ్చారు. మన ఇంజనీరు కవి ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారు కూడా ఆఖర్లో మాట్లాడారు.

అలనాడు వాల్మీకి రామాయణాన్ని లవకుశులు గానంచేసినట్లుగాపోలు యిద్దరమ్మాయిలచేత మొల్ల రామాయణంలోని కొన్నిభాగాలను గానం చేయించారు. కుమారి రాజేశ్వరి మాత్రం చాల మనోజ్ఞంగా పాడారు. ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్ కార్యదర్శి తిరుపతిరెడ్డిగారు వందన సమర్పణచేస్తూ వేమనజయంతికి వినుగ పట్టాభిరామరెడ్డిగారు, మరో కవిజయంతికి రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారు నిధిని ఏర్పాటు చేయగలరనే చల్లటికబురు అందించారు. రేబాల దమయంతమ్మ ప్రాంగణంలో సదస్యులకు స్వాగతం చెప్పారు. ఆరోజు రాత్రి ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు తన కొత్త యింటిలో అందరికీ విందుచేశారు.

— — —మా ప్ర. వి.

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9 వ పేజీ తరువాయి)

తమ గ్రంథాలమీద ''Copy right strictly reserved'' అని వ్రాసు కొన్నంతమాత్రాన దొంగిలించేవారికి అ బోర్డు ఒక అడ్డా?

—సో. శం. రా. (కాజవరం)

శంకరరావుగారూ!

మీ సుదీర్ఘమైన లేఖ నాలో కొంత ఆసక్తిని రేపింది అనడంకన్న, విజ్ఞానము కలిగించింది అనడం ఉచితమేమో. కాము కేవలం పాఠకుడుగా కాక, వర్షిష్ఠ విమర్శకుడుగా పరిశీలన ప్రారంభించారు. మీ కలం పదునైనది. పట్టు బలమైనది, ఒడుపు కలదని సందేహంలేదు. దక్కని విమర్శన వ్యాసాలు ప్రారంభించండి. అందుకే ఈ ప్రోత్సాహం.

''సారస్వతంలో రవీంద్రునకు మినహా మరొక దేశీయ రచయితకు యింతవరకు నోబెల్ ప్రైజ్ రాకపోవడానికి కారణం యేమిటి?'' అని కూడా ప్రశ్నించారు. ఆంగ్ల సాహిత్యంతో కాస్త పరిచయంవున్న వాళ్లే కనక చెప్పక తప్పదు- అసలు రవీంద్రునికి నోబెల్ బహుమతి రావడానికి కారణం ఏమిటి అని నా ఎదురుప్రశ్న. రవీంద్రునివలె వ్రాసిన భారతీయ రచయితలు లేరనా! కాదు. రవీంద్రుని పశ్చిమ దేశాలకు పరిచయంచేసిన ఆల్ఫ్రెకలిక్సి. ఆయనే, నోబెల్ బహుమతి రావడానికి దోహదంచేశారు. అలాంటివారేవుంటే ఈనాడు మన సాహిత్యంలో చాలామందికి నోబెల్ బహుమతులు వస్తాయి.

పోతే కాపీరైట్ గొడవ, అది చాలా క్లిష్టమైనది... కాపీ అనేమాటకు అర్థం సుస్పష్టం కానీ, అనుసరణకు కాపీరైట్ గొడవలేదు. పేర్లు, ఊర్లు, వాతావరణం మార్చి స్వంతం చేసుకుంటే పేచీరాదు, కాని అది తస్కరణకాదని అనను, అనుమతులు అవిలేకుండా పేర, కాల, పాత్రల పేర్లు మార్చి రాయడం జరుగుతోంది. మీరన్నట్లు, ఉత్తరప్రాంతాలవారు ఈపనే చేస్తున్నారు, మీకు తెలియదేమో నాటకాలు అనేకం కన్నడంలోకి, హిందీలోకి అలా తస్కరించబడ్డాయి. బయటార్డ్స్పాతు, అ రచయితలను అడగ్గా చిన్న అప్పాలటి వదేశారు... కనుక అందరూ దొంగలే. షేక్స్పియర్ స్వంతంగా ఆలోచించిన కథ ఒకటైనావున్నదా! మహాభారతం వ్రాసిన కవిత్రయంవారిది స్వంతకల్పనేనా! అలాగే సినిమాలు... గొంగళిలో తిండితింటూ, వెంట్రుకలవిరుగుడు అనవసరం బ్రదర్.

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీ తరువాయి)

లాతం' అనేపాటలు శ్రీ రాజేశ్వరరావు స్వయంగా పాడారు.

వస్తాడే మా బావ

వేణు పిలిమ్స్‌వారి చిత్రం 'వస్తాడే మాబావ' చిత్రానికి శ్రీ కృష్ణశాస్త్రి వ్రాసిన రెండుపాటలను శ్రావణపౌర్ణమినాడు విజయాగార్డెన్స్‌లో శ్రీ ఘంటసాల వారి సంగీతసారథ్యంలో రికార్డుచేశారు. జమున, కృష్ణ, వాణిశ్రీ, వేలంగి, గోపాలకృష్ణ, సుకన్య, జగ్గయ్య నటించే ఈ చిత్రానికి కథ టి. జి. కె, మాటలు-ద్వివేదుల విశాలాక్షి వ్రాశారు కె. ఎస్. ఎస్. మూర్తి దర్శకుడు.

సులోచనారాణి కథ

సారథి స్టూడియోస్‌వారికి అనగా నవయుగ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు శ్రీనివాసరావుగారికి అన్నపూర్ణా మధుసూదనరావు బృందం తయారుచేయనున్న చిత్రానికి మద్రాసులో పాట రికార్డింగ్ జరిగింది. దీనికి కథ సులోచనారాణిగారిచ్చారు.

కుదిరియంద కోవిల్

తారకరామా పిక్చర్సువారు పై పేరుగల తమిళచిత్రాన్ని తెలుగులో పునర్నిర్మించేస్తున్నారు! ఎం.జి.ఆర్. ధరించిన రెండుపాత్రలు తెలుగులో ఎన్. టి. ఆర్. ధరిస్తారు. వి. ఎ. సుబ్బారావు దర్శకుడు. మద్దిపట్ల సూరి రచన.

విజయ గిరిధ్వజ

నిర్మాత సి. ఎస్. రాజా, విజయ గిరిధ్వజ పతాక క్రింద శ్రీ ఎన్. టి. ఆర్. హీరోగా చిత్రం నిర్మిస్తారు. ఎస్. డి. లాల్ దర్శకుడు, టి. వి. రాజు సంగీతం. ఈ నెలలోనే సెట్సుకు వెళుతున్న ఈ చిత్రంలో హాస్యం పాలు ఎక్కువగా వుంటుందట.

——

స్వాతంత్ర్యదినోత్సవాలు

(5 వ పేజీకొరవ)

4-5 ట్రంకుపెట్టెల పాతకాగితాలు బూజు దులిపిచూస్తే, అందులో తనకు, స్వాతంత్ర్యోద్యమ పోరాటానికి సంబంధించిన ఎన్నో స్థానికవివరాలు, అపురూపమైన కొన్ని ఛాయాచిత్రాలు దొరికినవనికూడా పేర్కొన్నారు. మరి యీ స్థానిక చరిత్ర రచనకు పూనుకునేనాధుడే కానరావడం లేదు.

కొత్త కాంగ్రెస్

ఎడ్డలరేవు యానాదిసంఘంలో స్వతంత్రదినోత్సవ సందర్భంగా మున్సిపల్ ఛేర్మెన్ శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారికి సన్మానంచేశారు. సభకు పాత గం. పం. అధ్యక్షతవహించారు. ఛేర్మెన్‌కు యానాదుల తరఫున సమర్పించబడిన సన్మానపత్రంలో కాలవగట్టున నివసించే వేలాది యానాదుల గుడిసెలకు రక్షణా, సౌకర్యాలు కల్పించమని అభ్యర్థించబడింది.

ఛేర్మెన్ శ్రీ ఆనం వెంకన్నగారు మాట్లాడుతూ తాను గత 30 యేళ్లుగా పేదలతోనే ఎక్కువ సన్నిహితంగా వుండడమేగాకుండా యానాదుల దేవత అయిన "చెంచుమాత"కు ప్రతి శ్యమూర్తికి నమస్కారంకూడా చేస్తుటానని అపురూపసత్యాన్ని వెల్లడించారు. తగువిధ సాయం చేయగలనని హామీయిచ్చారు.

నన్నపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడుతూ - యానాదులు మూలప్రాంతాల్లో సంఘాలుగా వుండేదానికన్నా పట్టణ ప్రధాన ప్రదేశాల్లోవుంటూ యితరుల తీరుతెన్నులననుసరించ ప్రవర్తిస్తే త్వరితగతిన పురోభివృద్ధి కలుగుతుందన్నారు. కౌన్సిలర్ ఎలంపల్లి పెంచలయ్య, ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం, సర్వర్ కొండయ్య గారలుకూడా మాట్లాడారు.

అల్లూరు కవిసన్మానం

అల్లూరు రామకృష్ణ హైస్కూలులో స్వాతంత్ర్యదినోత్సవసభ పౌరకవిసన్మానసభగా మారిపోయింది. స్కూలు కరస్పాండెంటు శ్రీ మాడభూషి కృష్ణమాచార్యులుగారు పతాకావిష్కరణ గావించగా, ఎన్. సి. సి. విద్యార్థులు 'మార్చిపాస్టు' చేశారు. పాఠశాల సారస్వతసంఘ ప్రారంభోత్సవంకూడా యీ పర్వదినంనాడే చేయుంచారు. బిలకలూరుపేట కవి శ్రీ వర్ణమూడి సిద్ధయ్య కవిగారు విద్యార్థులకు హితబోధచేసి, తనముద్రితాముద్రిత కావ్యాలనుండి కొన్నిపద్యాలను శ్రావ్యంగా చదివి అందర్నీ ఆనందింపజేశారు. కవిగారికి పాఠశాల విద్యార్థులు, వుపాధ్యాయులు కల్సి నూటపదహార్లతో సత్కరించారు. అతర్వాత పిల్లలకు పిప్పరమెంట్లు కూడా పంచారు. -మా. వి.

సమితుల వుత్సవాలు

● కొటనమితిలో స్వాతంత్ర్యదినోత్సవం సందర్భంగా దాదాపు వెయ్యిమందికి అన్నదానం చేయించారు. ఈ కరువురోజుల్లో 'అగస్టు 15' పేరుతో నైనా పొట్టనిండా ఒకపూటైనా మంచిభోజనం దొరికినందుకు పేదా సాదా సంతుష్టులయ్యారనేచెప్పాలి. సమితి ఆఫీసు, ప్రాథమిక పాఠశాలలు, హైస్కూలులోను బి. డి. ఓ. శ్రీ గోపాలకృష్ణదాసు, సమితిరాజా శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డిగారల పతాకావిష్కరణలు వుపన్యాసాలతో సంప్రదాయకంగా జరిగే సభలేగాకుండా, రాత్రి వ్యాయామ ప్రదర్శనలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలుకూడా నిర్వహించబడినాయి. -శ్రీనివాసరావు.

● ఇందుకూరుపేటసమితిలో వుపాధ్యాయులు శ్రీ గునపాటి రామచంద్రారెడ్డి పతాకావిష్కరణ చేయడం, బి. డి. ఓ. రాంపిచ్చిరెడ్డి అధ్యక్షించడం, పిల్లల వూరేగింపు తర్వాత మిఠాయి పంపకంచేయడం వగైరా మామూలు కార్యక్రమమేగాకుండా, యీ పర్వదిన సందర్భంగానే వడ్డిపాలెం గ్రామ అరుంధతీయులు 19 మందికి ఇండ్లస్థలాలకోసం జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ పట్టాలు పంపకం చేయడంతో బాటుగా యిండ్లు కట్టుకొనేదానికి తలా వందరూపాయలుకూడా పంచిపెట్టారు. —దస్తగిరి

● సూళ్ళూరుపేట సమితి ఆధ్వర్యాన హైస్కూలు ఆవరణంలో జరిగినస్వాతంత్ర్యదిన సభకు సమితిరాజా అధ్యక్షత వహించారు. ప్రత్యేకాంశమేమిటంటే- ఆ ప్రాంతంలో పాతతరం రాజకీయ బాధితులుగా పేరుబడిన బద్దెపూడి పేరారెడ్డి, యాగంటి రామలింగం, వేనాటి వెంకటరెడ్డి, బాలకవి మహంకాళి బలరామయ్య, మీంజారు సర్పంచ్ సుబ్రహ్మణ్యరెడ్డి, టి. ఎస్. గణపతి గార్లను వేదికమీదకు ఆహ్వానించి కాశ్మీరు శాల్వలతో బహూకరించడం. సుబ్రహ్మణ్య రెడ్డిగారు మాత్రం సభకు హాజరుకాలేదు.

సూళ్ళూరుపేట తాలూకా ఆఫీసు ఆవరణంలో ఆరోజు మధ్యాహ్నం షుమారు 800 మందికి అన్నదానం జరిగింది. ఈ అన్నదాన కార్యక్రమాన్ని వాకిచర్ల సుబ్రహ్మణ్య శెట్టిగారు నిర్వహించారు. -మా. వి.

మిగతా సమితుల్లో సందడిసప్పిడి లేకుండా మామూలుగానే జరిగిపోయినట్టున్నాయి.

———

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

చేసింది. అంతరంగికంగా యుగొస్లావియా అవలంబించిన Self management (స్వపరిపాలన) విధానంవలన రాజ్యం ప్రజలకు మరింత చేరువైనది. లోకులకు సైతం దానిమీద ఒకవిధమైన గౌరవం కలిగింది. ఈ అనుభవం వుండికూడా, జెక్‌సీమపై రష్యను ఉరుములు ఉరమడం సముచితమా?

చైనారష్యాలో తనవారున్నారనీ వారు త్వరలోనే రివిజనిస్టులను కూలద్రోస్తారనీ అంటున్నది. జెక్‌సీమలో రష్యా ఆవిధంగా తనవారున్నారని ప్రకటించలేదుగాని అట్లా ధ్వనించేటట్లు ప్రవర్తించడం రష్యా ప్రతిష్ఠకు శోభను కలిగించేదేనా?

బ్రాటిస్లావా ప్రకటనతర్వాత హంగరీ-పోలాండ్ నాయకులు రాక తూర్పు జర్మనీ నాయకుడు జెక్‌సీమకువచ్చి కేవలం లాంఛనప్రాయంగా సంభాషించి, తృప్తి పొందక, పైకి ప్రకటనలో స్నేహాన్నిపల్కిందిపోవడంలోని అంతరార్థం? అది మొదటి సిగ్నలా?

ఆ తర్వాత పోలాండ్ సరిహద్దులలో విన్యాసాలు- ఇది పోలాండ్‌లో స్వేచ్ఛను కోరే కమ్యూనిస్టులకూ, జెక్ నాయకులకూ రెండవసిగ్నలా? జెక్‌సీమలో ఆర్మీ నాయకులు రష్యాఒత్తిడిపై తొలగించబడిన పార్టీ ఆర్మీ- సంబంధాల అధికారి విషయమై, దేశంలోని ప్రజల అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా వున్నట్లు క్రెమ్లిన్‌విధంగా ప్రకటించడం మూడవ సిగ్నలా? (ఈ అంశంపై మా అనుమానాలు మాటున్నది. అట్టి ప్రకటన తమవద్దనుంచి రాలేదని మళ్ళీ ఆర్మీ నాయకులంటే మేము ఆశ్చర్యపడము-బనా ఏమో?)

ఒకకోటి నలభైలక్షల జనాభాగల దేశాన్ని (ఆంధ్రప్రదేశ్ జనసంఖ్యలో సగమైనాలేదు) 20 కోట్ల జనాభాగల ఒక ప్రపంచ రాజ్యం (అగ్రరాజ్యం, Big power). బిలరబైతేచాలు అపరాధం కోసమని అణిచివేస్తే, ఏమవుతుందో రష్యనే ఆలోచించుకోవలెను.

ఎర్రటి వసంతంలో అంతర్యుద్ధానికి సంబంధించిన సమస్యయిది. కమ్యూనిజానికి ఇతర ప్రపంచానికి సంబంధించిన గొడవతో దీనికి సంబంధంలేదు. చైనా-రష్యా 'శీతల యుద్ధం' ఈ అంతర్యుద్ధానికి ఒకరూపం. చైనాలో జరిగే 'సాంస్కృతిక విప్లవం' దీనికి మరొకరూపం. ఇప్పుడు జెక్ ప్రయోగంపై జరిగే ఆర్భాటం దీనికి ఇంకొకరూపం.

యుగొస్లావియాతో రష్యా ఘర్షణ, రుమేనియాతో రష్యా ఘర్షణ ఒక్కటేగాని, అవి సర్దుకపోయినవి. స్టాలిన్‌తోనే యుగొస్లావియా ఘనుడు మార్షల్ టిటో ఢీకొని గెలిచినాడు. సేవాళ వేలెత్తిచూపితేచాలు, టిటో పతనం తథ్యం-అన్నాడు రష్యా నియంత. ఆతడి తదనంతరం వచ్చినవారు టిటోకు క్షమాపణ చెప్పుకున్నారు.

స్టాలిన్ చేతగాని ప్రెజ్నెవ్ చేయగలడా? కాలపురుషుడికి యీతడిపై అంత కారుణ్యమా? చూదాం.

ఇంతకూ అంతర్యుద్ధ నివారణకు కమ్యూనిస్టుద్యమనాయకులు ప్రయత్నిస్తారా? లేక ఇందులో ఏదోఒక పక్షం అవలంబించి, దీనిని మరింత పెద్దదిజేస్తారా? అంతర్యుద్ధం పెరిగితే కమ్యూనిజం [illegible]లేదు. ఒకరొకరు ధ్వంసంచేసుకుంటారు. అంతర్యుద్ధానికి వ్యాఖ్యానం స్వేచ్ఛకు ఆదరణ. ప్రెజెవ్‌కాయ్! ఏ త్రోవనిది?

రష్యా- జెక్ బాంధవ్యంలో, ఇండియా- సంబంధాలలో చర్చిల్ పలికినా లేక అట్లీపలికి నడిచెదవా! (ఇంపీరియలిస్టులతో మాటవరసకు పోల్చిన పాపం క్షమించుగాక! నాటి ఇండియా కంటే నేటి జెక్‌సీమ మరింత బలమైన స్థితిలోవున్నది. జెక్‌సీమలో రెండు భాగాలు-జెక్కులు, స్లావాకులు; స్లావాక్ అయిన దుబ్‌చెక్ నాయకత్వాన్ని వేషరతుగా అందరు అంగీకరించారు - కాథలిక్ కెన్నెడీని అపూర్వంగా అమెరికా ఆనాడు వరించినట్లు!

మా పాపం మేమెరగుదుము. చదువరులకు అర్థంకావడానికి అనువుగా పోల్చినాము. జెక్‌సీమ రష్యా కాలనీ అని మేమెన్నడూ అనలేదు. దానిని, యితర తూర్పు యూరప్ రాజ్యాలతోబాటుగా రష్యా ఉపగ్రహమని కొందరన్నారు. ఆ రెంటి సంబంధం లోగడ యెట్టిదో సూక్ష్మంగా మేము పరిశీలించలేదుగనక ఆ విషయమై మాకెక్కువ తెలియదని చెప్పడమే ఉత్తమం కాని, జెక్‌సీమలో పలానావిధంగా జరగవలెను, పలానా జరుగరాదు అని చెప్పగల అధికారం రష్యాకెవరిచ్చారు? ఎట్టి బాంధవ్యంలోనుంచి ఆ స్థితి కలిగినది? ఇది మా ఊహాకు అందడమేలేదు. ——

వారం....వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

మానవ కారుణ్యదృష్ట్యా-సామాజిక న్యాయదృష్ట్యా- జన్మహక్కయిన స్వరాజ్యానుభవానికి కలిగే భంగపాటును నివారించవలసినదృష్ట్యా మనమందరం ఆలోచించి, అన్నిపార్టీలపక్షాన- దేశంపక్షాన ఒక సర్వ సమ్మతమైన దృక్పథాన్ని అవలంబించడానికి అవకాశంవుండే అంశాలు. అసలు బాధితులకు సానుభూతిని చేకూర్చడం కంటే దానిపేరిట మనం కీచులాడుకోవడం పెద్దదై పోతున్నది.

పాక్‌సీమకు సోవియట్ సాయుధ సాయం అనే అంశంపైవున్న ఏకాభిప్రాయమే జెక్ ప్రయోగంపై అందరికీ వున్నది. బనా, కీచులాటలు, త్వంశుంఠ-అంటే- త్వంశుంఠ అనుకునే వివాదాలు తప్పడం లేదు.

జెక్ సరిహద్దుపై రష్యా గావించిన మిలిటరీ విన్యాసాలనాటికి కమ్యూనిస్టులకు, దారిపెంట నడిచిన సంయుక్తసోషలిస్టు, పి. యస్. పి- జనసంఘం - స్వతంత్ర పార్టీలవారికంటే ఎక్కువ ఆందోళన అంతరంగ మందున్నదని అందరెరుగుదురు. కాని, కమ్యూనిస్టుచినమయంలో రష్యాను విమర్శించదలచుకోలేదు. హంగరీ-నాగీను హత్యచేసినపుడు దానికి గావించిన అజేనహత్యం కూడా రష్యా మిలిటరీ విన్యాసాలపై ఇవ్వదల్చావే బహిరంగంగా వారు చేయదలచుకోలేదు.

వారు విమర్శించేవరకు ఓపిక పట్టలేక విమర్శించినవారిని నానామాటలు వారెందుకంటారో మనం అర్థం చేసుకోవాలి. అంతేసేకాక మహోద్యమంపట్ల వారు ప్రథమంలో, ఆఖరులో ఏంచేసింది మన మెరుగమా?

కాని, మనవాళ్ళు, ప్రభువులు మరింత విజ్ఞతను ప్రకటించివుంటే రెండు ముఖ్యాంశాలమీద (వియత్నాంలో కల్పితసూడాంతాల, లేకుంటే పాకిస్తాన్‌కు సోవియట్ సాయుధసాయం, జెక్ ప్రయోగం) సర్వసమ్మతిపై ఉచిత గంభీరంగా భారతీయ జాతీయాభిప్రాయాన్ని ప్రకటించివుంటే ఎంత హుందాగా వుండేది?

హుందాతనానికి ఇప్పటి మన రాజకీయాలకూ ఎంతోదూరం అంటారా?

' ' '

దేశంలో సమైక్యభావం అవసరమైన ఈ సమయంలో ప్రజలకు తమ ప్రతినిధులకు మధ్య అగాధం ఏర్పడకుండా జూడడం మన కర్తవ్యం. ఒకవంక మన వైభవ విరోధి ఆడంబరంపట్ల ఆర్భాటం చేసూ వుండగానే, మనం మన ప్రతినిధుల ఆడంబరాన్ని పెంచే పని చేయరాదు. అంతేగాక, అవసరంమీద ఆధారపడిన వేతనం కనీసప్రమాణంగా ఎంచి జీతాలివ్వలేమని కేంద్రసర్కారుత్వోద్యోగులతో మనం మొత్తుకుంటూ, పార్లమెంట్‌లో మన ప్రతినిధుల సౌకర్యాలను పెంచడంలో పొదుపుజేయకపోతే దాన్నిప్రభావం దేశంమీద ఎట్లా వుంటుందో గమనించవలసివున్నది.

దేశాన్ని ఎదుర్కొన్న యీసంకట సమయంలో, పొదుపుకోసం, తమ అలవెన్సులను, సౌకర్యాలను పెంచేటందుకు గావించబడిన ప్రతిపాదనల చర్చను వాయిదా వేయవలసిందిగా మన ప్రతినిధులే స్వయంగా కోరడం ఉత్తమంగా వుంటుంది.

పార్టీలకు నాయకులైనవారు ఇందులో శ్రద్ధ వహించగలరని ఆపేక్షిస్తున్నాం.

' ' '

సమైక్యభావానికి హిందూరాష్ట్ర భావనను వురిగొల్పే ఆర్. ఎస్. ఎస్ ప్రచారం భంగపాటు గావిస్తున్నదనే అభిప్రాయాన్ని మళ్ళీ జయప్రకాశ్ నారాయణ వ్యక్తం చేశారు. కాశీలో ఈ విషయంపై జరిగిన ఒక సెమినార్‌లో ఇటీవల ఆయన ఆ విధంగా పల్కినారు. ఆ చర్చకు అచ్యుత్ పట్వర్ధన్ అధ్యక్షత వహించినారు.

జయప్రకాశ్ నారాయణ పైకిటిగా ప్రకటించడం ఇది ప్రథమంకాదు. ఇటీవల ఆయన అంతరంగమందున ఎందుకనో ఈ ఆందోళన అధికమైనది.

RSS విషయంలో మా అభిప్రాయాన్ని చదువరులిదివరకే ఎరుగుదురు. దానిని వునరుద్ఘాటించడమే మా కర్తవ్యమని భావిస్తున్నాము.

RSS పాక్షికంగా సంపూర్ణమైన BSS (భారత స్వయంసేవక సంఘం) ఏర్పడితే, దీని పాక్షికప్రభావం తరగిపోతుంది.

గట్టి శిక్షణకోసం RSS లోకి బాలబాలికలు, యువజనమండలి వెళ్ళేదరు. విభజింపబడిన భారతదేశంలో దీని ప్రభావం సహజంగా అధికం. దీనిని నకారాత్మకంగా ఎదుర్కోవడం ఎవరి తరంకాదు. దీనికి ప్రత్యామ్నాయమైన భారతీయశిక్షణ విధానం అవసరం. శరీర వ్యాయామం, జాతీయ ప్రబోధం (గాంధీజీ బోధించిన పద్ధతిననుసరించి) కలుపుగోలుగావుండే శిక్షణకావలెను.

గాంధి శతాబ్ది కార్యక్రమంలో దీనికి ఎందుకు పూనుకోరాదు?

———

వేలం ప్రకటన

★ ★ ★

నర్సారావుపేట డి. రి. ఒంగోలు స. రి. యిలాకా, అన్నవరప్పాడు గ్రామములో స. నె. 11 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నె. 49/4 రులో, య 1-17 ట్లు భూమిన్ని, ఓటా పట్టా దాఖలా సర్వే 50/1 నెంబరులో య 0-78½ ట్లు భూమిన్ని, ఓటా పట్టా దాఖలా సర్వే నె. 51/2 రులో య 2-84 సెంట్లు భూమిన్ని, ఓటా పట్టా దాఖలా, సర్వే నె. 110/2 రులో, య 2-40 ట్లు భూమిన్ని ఒంగోలు కొత్తపట్నంరోడ్డులో నివసించే పువ్వాడ శివస్వామిగారి యింటి వద్ద 26-8-68 తేదిన సా॥ 4 గంటలకు బహిరంగముగా వేలం వేయుదురు. కాబట్టి వేలంలో పాల్గొనదలచినవారు అన్నాకు పాటలు పెట్టుకోవచ్చునని తెల్పడమైనది.

కొంపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం, అడ్వకేటు - ఒంగోలు, 17-8-68.

యేలూరు ప్రిన్సిపల్ జిల్లాజడ్జిగారి కోర్టులో

O. P. No. 57 of 1968.

ససపాల రాధాకృష్ణమూర్తి—పిటిషనరు.

(1) ససపాల నారాయణరావు (2) కూటికుప్పల సీతారామమ్మ (3) బాగవతి లక్ష్మీనరసమ్మ —రెస్పాండెంట్లు.

ఈ నెంబరులో పిటిషనరుతల్లి ససపాల వరాలమ్మగారు 28-12-66 తేదిన చనిపోయినందున వారికి రావలసిన కాంపెన్‌సేషన్ మొత్తం రూ. 7000/- లు రాబట్టుకునే నిమిత్తము పిటిషనరుపేర సక్సెషన్ సర్టిఫికేటు యిప్పించమని కోరుచూ పిటిషనరు పిటిషను దాఖలు చేసినందున ఇందు విషయమై ఎవరికైనను అక్షేపణలు వున్న యెడల 10-9-1968 తేదిన పగలు 11 గంటలకు జడ్జిగారిని, వకీలు ద్వారాగాని పై కోర్టులో హాజరై అక్షేపణలు తెలియపర్చుకోవలసినదిగా యిందు మూలముగా తెలియజేయడమైనది.

—వుప్పు రామారావు, పిటిషనరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జిగారి కోర్టులో

E. P. No. 18 of 1967.

Scs No. 267 of 1963.

రాయవరపు శంకరయ్య అండ్ సన్సు రెప్రజెంటు by R. శంకరయ్య

... —వాదులు.

పోదారెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి —ప్రతివాది.

ఈ దిగువ కనుపరచిన షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని పై కోర్టువద్ద 16-9-68 తేదిన బహిరంగ వేలము వేయబడును.

నెల్లూరు తాలూకా, గూడూరు స. రి. లో చేరియుండు కొలనుకుదురు గ్రామములో ప్రతివాదికి హక్కుఅనుభవముగల పట్టా నెం. 247 రు, సర్వే నెం. 176 రులో య 18-05 సెంట్లులో య 6-00 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] పొరుదల కాలువ [ద] కూపిలి పిచ్చయ్య భూమి [ప] ఎ. రమణయ్య భూమి [వు] తలమంచి సుబ్బయ్య భూమి. యీ చతురసముగల య 18-05 సెంట్లులో య 6-00 ట్లు లేక 2.448 హెక్టార్లు. డి. హా. కిమ్మతు రూ. 400/- అమీనా కిమ్మతు రూ. 12,000/- లు.

—యం. మల్లికార్జునరావు, వాదుల అడ్వకేటు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
నయమవును
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
[illegible] పేట—నెల్లూరు.

నేటి పరిస్థితులు 1950 రాయలసీమ క్షామాన్ని జ్ఞప్తికి తెస్తున్నాయి!

కందుకూరు డివిజన్ సంచారంలో మంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డి

రెడ్డి దశరథరామరెడ్డి, శ్రీ నంబీవరెడ్డి గారలు వీటి ప్రారంభోత్సవాలు నిర్వర్తించారు. రామిరెడ్డిగారే వరకుకూడా అధ్యక్షత వహించారు.

పంచాయితీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కె. వి. శేషారెడ్డి సదస్యులకు స్వాగతంచెప్తూ స్వర్గీయ శ్రీ పి. సి. చే మంజూరు చేయబడి పూర్తిఅయిన విద్యుచ్ఛక్తి పరపరాకు వారి రాజకీయ వారసుడైన శ్రీ ఆనం నంబీవరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం జరపడం ఆనందదాయకమైన విషయమన్నాడు. గ్రామాభివృద్ధి కృషికి శ్రీ నంబీవరెడ్డి సహకారాన్ని అర్థించారు. 'యూత్ కాంగ్రెస్' బృందం శ్రీ ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి శ్రీ. పి. గోపాల కృష్ణరావు గారలు; విద్యుచ్ఛక్తి డివిజనల్ ఇంజనీరు శ్రీ శ్యాంసుందర్ కూడా పున్నసించారు. సభాధ్యక్షుడు శ్రీ రామరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి స్వర్గీయ శ్రీ ఎ. సి. కల్లైన సోమశిల, కనుపూరు కాల్వల పరిపూర్తికి ప్రత్యేకకృషి సల్పవలసిందిగా నంబీవరెడ్డికి ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తిచేశారు.

నంబీవరెడ్డి చక్కని ప్రసంగమే చేశారు. సోమశిల ప్రాజెక్టు కట్టినా, పుష్కలంగా నీరు లభ్యంకావాలంటే శ్రీశైలం డ్యాంనుండి వచ్చే అదనపునీటిని కుందు నదిద్వారా పెన్నలోకలిపేపథకం అమలు జరగడం అవసరమని, ఇది కొద్దిపాటి ఖర్చుతో ఎక్కువ ప్రయోజనాన్ని చేకూర్చే పథకమని, ఇది నెరవేరినప్పుడే నెల్లూరు జిల్లా బాగుపడ గలదని వాక్రుచ్చారు. జిల్లాలో అనైక్యతవల్ల ఏమీసాధించు కోలేక వెనుకబడిపోతున్నామని, ఐక్యత నెలకొని జిల్లా అభివృద్ధి ఎప్పుడా అని తాను ఆలోచిస్తున్నానని. ఈ ఐక్యతావాతావరణం నెలకొనుటకు తాను నిరంతరం కృషి చేయ గలనని చెప్పారు.

తర్వాత సి. వి. శేషారెడ్డి మాట్లాడారు. పేరులోవుండే 'పంట', ప్రత్యక్షంగా రావడంలేదని, పేరుకు డెల్టాఅయినా పంట పొలంస్థితి నాన్‌డెల్టా కంటే అధ్వాన్నంగా వున్నదని, నీళ్ళు అందని కారణంగా ఎకరాకు 5 తూముల వలితం కూడా రావడం లేదని విలపిస్తూ; పి. సి. హయాంలో ప్రారంభించింది కాగితాలపైనున్న పంట కాల్వను కాంక్రీటుచేయించి అమలు జరిపించవలసిందిగా నంబీవరెడ్డికి విజ్ఞప్తిచేశాడు.

వెంకటగిరి కాలేజి

వెంకటగిరి కాలేజి ప్రారంభోత్సవం, ఎందువల్లనో, అతినిరాడంబరంగా, సందడి చప్పుడులేకుండా, గుట్టుగా జరిగిపోయింది. విఘ్నేశ్వర, సరస్వతిపూజలతో 9 తేది కళాశాల తరగతులు ప్రారంభమయ్యాయి. శ్రీ కుప్పా వెంకటచలపతి అవధాని అధ్యక్షంలో వేదపారాయణం. పూజాక్రమం శాస్త్రోక్తంగా జరిగాయి. విశ్వోదయ రెక్టార్

> **పల్లెల వార్తావళి**
> (5 వ పేజీకొరవ)

రామానుజరావునాయుడు, ఎస్. పి శ్రీ కె. విజయరామారావు, జహ్వార్ భారతి చేర్మెన్ శ్రీ కనుమళ్ళ సుబ్బారామయ్య, ఆర్. డి. ఎం. హైస్కూలు వ్యవహర్త శ్రీ సీతారామ శాస్త్రి, శ్రీ దూపాటి తిరుమలాచార్యులు, ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వై. వి. చలపతిరావు, కాలేజి ప్రధానకృషీకుడు శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు ప్రభృతులు పున్నసించారు. కళాశాల పురోభివృద్ధికి పట్టణ ముఖ్యులు, ముఖ్యంగా రాజాగారలు తోడ్పడవలసి వున్నదని వక్తలు విజ్ఞప్తిచేశారు.

కళాశాల 300 మంది విద్యార్థులతో ప్రారంభమైంది. విద్యార్థుల కొరత వుంటుందేమోనని సందేహించినవారికి, ఈ సంఖ్య మొత్తానికి ఆశ్చర్యాన్నే కల్గించింది. ప్రారంభోత్సవానికి ముఖ్యమంత్రి గారు ఆహ్వానించబడ్డారు; వారు ఆ సమయంలో తిరుపతిలో వున్నారు కూడా. కాని రాలేక పోయారు. రాజాగారి అనుమతి లభించక పోవడమే ముఖ్యమంత్రిగారు రాకపోవడానికి కారణమని భావించబడినట్టుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి కళాశాలకు ప్రారంభోత్సవం జరిపివుంటే ఒక్క రాజాగారికి అసౌకర్యమైనా వేలాదిమందినంతోషించి వుండేవారని కొందరు తలపోసుకోవడంకూడా జరిగింది. —ఒ. వి.

మంత్రిద్వయం— కరువు పర్యటన

వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డి, మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ చెంచు రామానాయుడు గారలు 7, 8 తేదులలో కందుకూరు డివిజన్‌లో పర్యటించి కరువు పరిస్థితులను చూచి, విని, సానుభూతి ప్రకటించారు. అది కరువు సందర్శనమని తెలిసివుంటే, మా ప్రత్యేక విలేఖరి ప్రత్యక్షంగా క్షామపరిస్థితుల చూచి, మంత్రుల పర్యటన విశేషాలను వ్రాసేవీలుండేది. తిమ్మారెడ్డిగారు మాత్రం తన పర్యటన ననుసరించమని పత్రికల వారిని ప్రత్యేకంగా కోరారు. మనస్వంతమంత్రి చెంచు రామానాయుడుగారు కూడా తిమ్మారెడ్డి గారితోడుగా తిరుగుతారని తెలియదు. ఈ కార్యక్రమాలు గిర్యక్రమాలు, పత్రికలు గిత్రికలు, వ్రాతలు గీతలు ఏమీవద్దని పాత కాలపు మనిషి మన నాయుడుగారు. అందువల్లనే మా పల్లెటూరి విలేఖకులనుండి వచ్చిన రిపోర్టులు ఆధారంగా వార్తలు ఇవ్వవలసి వస్తున్నది—

మంత్రులతో జి. ప. చేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి, కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ ప్రభృతులు కూడా తిరిగారు. కందుకూరు, కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి కేంద్రాలలో మంత్రులు సమితిసభ్యులు, రైతు ముఖ్యులను కలుసుకొని పరిస్థితులు తెలిసికొన్నారు; సభల్లో పున్నసించారు. ఈ కరువు రోజుల్లోకూడా పూలమాలలు, స్వాగత సత్కారాలు, విందులు వుత్సవాలకుకొరత కనపడలేదు!

ప్రతిచోటా పత్రగానం, మంచినీటి కొరతనుగూర్చి ఘోషించడం జరిగింది. 1950 లో రాయలసీమలో ఏర్పడిన కరువుపరిస్థితులను నేటిపరిస్థితులు జ్ఞాపకానికి తెస్తున్నాయని తిమ్మారెడ్డిగారన్నారు. దీనినిబట్టే పరిస్థితి యెంత దారుణంగా వుండేది అర్థంచేసుకోవచ్చు. దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి తాలూకాలలో గత సంవత్సరం కంటే ఈసంవత్సరం కరువుపరిస్థితులు విపరీతంగా ఏర్పడినవని; మామూలుగా యేర్పడుతున్న ఈ పరిస్థితులనివారణకు శాశ్వతపథకాలు తయారుచేసి అమలుపరచడం అవసరమని శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారన్నారు. ఈ పరిస్థితులను కేంద్రప్రభుత్వందృష్టికి తీసుకపోయి శాశ్వత కరువునివారణపథకంలో చేర్పించుటకు ప్రయత్నించగలమని కూడా నాయుడుగారు చెప్పారు.

కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ చేస్తున్నకృషిని ఇరువురుమంత్రులు మిక్కిలిగా ప్రశంసించారు. కలెక్టరు శంకరన్ సమర్థుడైన పరిపాలకుడం; తనమంచితనంతో అధికార అనధికారులతో స్నేహసౌహార్దసంబంధాలు నెరపుతూ, కరువునివారణకు ప్రభుత్వం యిస్తున్నగ్రాంటును సద్వినియోగం చేస్తున్నాడం శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారన్నారు. కరువు గ్రాంటును కలెక్టరుగారు సక్రమంగా ఖర్చుపెట్టడం శ్లాఘనీయమైన విషయమని అంటూ కాటకపరిస్థితులను వారి దృష్టికి తెచ్చినవారు ప్రభుత్వానికి రిపోర్టుపంపగలరని చెంచురామానాయుడుగారు చెప్పారు.

కందుకూరు సభలో కొండపిసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పట్టాభిరామస్వామిచౌదరి కరువు పరిస్థితులను వివరించగా; కందుకూరు పంచాయతీ అధ్యక్షుడు మంచినీటి కరువును వివరించారు.

కనిగిరిలో పర్నా వెంకయ్యనాయుడు, పులి వెంకటరెడ్డి పూలమాలలు వేయగా; విడవ గురులింగారెడ్డి, షేక్ మౌలా సాహెబ్, కె. గురుస్వామిరెడ్డి, సమితి మాజీఅధ్యక్షు టి. తిరుపతినాయుడుగారలు మాట్లాడారు. ఈ కరువులో కూడా వర్గ రాజకీయాలు పోలేదు. సమితివాళ్లు ఏర్పాటు చేసిన సభలో తిరుపతినాయుడు వర్గం కనపడలేదు; తిరుపతినాయుడు మంత్రుల గౌరవార్థం చేసిన 'బ్రేక్‌ఫాస్ట్' కు వెంకటరెడ్డి- వెంకయ్యనాయుడుగారలు రాలేదు!

పొదిలి సభలో సమితి అధ్యక్షుడు ఎం. రామరెడ్డి, శాసనసభ్యుడు శ్రీ కాటూరి నారాయణస్వామి, చినారికట్ల ప్రెసిడెంటు ఉడుముల వెంకటరెడ్డి వగైరాలు పరిస్థితులు వివరించారు. దర్శిలో తాలూకా ప్రెసిడెంటు శ్రీ ఎం. చెంచయ్య మంత్రులకు స్వాగతమిచ్చారు. మాజీ ఎం. ఎల్. ఏ. శ్రీ దిరిశాల రమణారెడ్డి కరువు పనుల వల్ల రైతులకంటే కూలీలకే మేలు జరుగుతున్నదన్నారు. క్షామనివారణకు నాగార్జున సాగర్ నీటిని తక్షణం దర్శితాలూకాకు తీసుకొచ్చే ప్రయత్నాన్ని ప్రవక్రయించడమే మార్గమని శాసనసభ్యుడు శ్రీ రాపాటి మహానంద చెప్పారు. పశువుల మేత విషయం అందరూ మరీ నొక్కి చెప్పారు.

ఇవీ మంత్రులు తిమ్మారెడ్డి, చెంచు రామానాయుడు గారల కరువు పర్యటన విశేషాలు. —ఒ. వి.

నెల్లూరు పాలకేంద్రం— బుచ్చిలో అధికారులు

ద్వాపరయుగంలో ప్రారంభించబడి, కలియుగంలో పూర్తిఅవుతున్న నెల్లూరు పాల పాశ్చరైజేషన్ కేంద్రం అక్టోబరులో పనిచేయడం ప్రారంభిస్తుందని, ఇటీవల బుచ్చికివచ్చిన డిప్యూటీ మిల్క్ కమీషనర్ శ్రీ ఎ. నంబీవరెడ్డి చెప్పారు. డిప్యూటీ కమీషనర్‌తోబాటు జిల్లా పశుగణాభివృద్ధి, మిల్క్ ప్రాజెక్టు అధికార్లుకూడా వచ్చారు. నెల్లూరుకేంద్రానికి పాలసరఫరా విషయమై వీరు శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డి ప్రభృతులతో చర్చించారు. శకటాల కొరతవల్ల ప్రస్తుతానికి బుచ్చి, ఇందుకూరుపేటసమితుల గ్రామాలనుండి పాలు సేకరిస్తారట. అక్కడక్కడ పాల సేకరణ కేంద్రాలు నెలకొల్పబడుతాయి. అకాలం, సుకాలం అని లేకుండా, అన్నికాలాల్లో పాలు తీసుకుంటారు. ధర పాలలోని క్రొవ్వు ప్రవృత్తి బట్టి నిర్ణయిస్తారు. లీటరుకు ముప్పావు రూపాయి రావచ్చునని వారి అభిప్రాయం.

బుచ్చి సమితిప్రాంతంనుండి ప్రస్తుతం రోజుకు వెయ్యిలీటర్లు సరఫరా చేయగలమని, క్రమంగా మూడువేల లీటర్లవరకు ఇవ్వగలమని శ్రీ లక్ష్మినరసారెడ్డిగారు అధికార్లకు చెప్పారు. —ఒ. వి.

వేలం నోటీసు

★ ★ ★

నెల్లూరు టవును, రంగనాయకులపేట శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి పాత జరీవస్త్రములు - గోనెసంచులు విక్రయించుటకుగాను 2-9-68 తేది పగలు 10 గంటలకు పై దేవస్థానమువద్ద బహిరంగ యాలము జరుపబడును. పాటదారులు రూ. 50/ లు ధరావతు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవచ్చును. షరతులు వేలం సమయములో తెలుపబడును.

ఆర్. రాఘవరెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

కోవూరు డి॥ ము॥ మే॥ కోర్టులో

Sc No. 101 of 1968.

రావి రంగయ్య ... —వాది.
చేవోలు శేషయ్య, సాకిన్ - బోగోల్లు,
కావలి తాలూకా —ప్రతివాది.

వాది యీ నెంబరున ప్రాంశరినోటును బట్టి ప్రతివాదిపై దావాచేసి యున్నందుకు ప్రతివాది ఆక్షేపణలు, వాయిదా అగు 3-9-68 తేది పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును. లేనియెడల ప్రతివాదిపరోక్షమందు యెక్సుపార్టీగా తీర్మానించబడును.

—బి. వి. రమణారెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

కాకినాడ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

S. C. No. 330 of 1967. E. P. No. 728 of 1967.

కొత్త మహలక్ష్మి — సాకిన్ — కాకినాడ — వాది.
తోట సూర్యారావు - సాకిన్ - పవరవద్ద వేమవరం —ప్రతివాది

ఈ నెంబరు డిక్రీబాకీగాను ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి యిస్తిహారు షరత్తులకు లోబడి పై కోర్టువారి యెదుట 17-9-68 తేదిన పగలు 11 గంటలకు యాలము వేయబడును.

— షెడ్యూలు —

కాకినాడ తాలూకా, దామర్లకోట సబురిజిష్ట్రారులో చేరిన, పవరవద్ద వేమవరము గ్రామము తాలూకు, ప్రతివాది తాలూకు అస్తివివరము:—

(1) పట్టా నెం. 59 రు, సర్వే నె. 10/3 రు, వర్మితం యె 2-18 సెంట్లలో యె 1-00 సెంట్లు శిక 0.40 అ. [తూ] తోట సూర్యారావు భూమి [ద] కూరాకుల వీరాస్వామి భూమి [ప] మర్ల సుబ్రహ్మణ్యంగారి భూమి [ఉ] తండల వెంకట్రావు భూమి.

(2) పట్టా నె. 59 రు, సర్వే నె. 10/2 రు, వర్మితం యె 0-45 టు శిక 1821.09 చ. మీ. [తూ] కూరాకుల వీరాస్వామిభూమి [ద] పుంత [ప] తోట వెంకట్రావు భూమి [ఉ] మర్ల సూర్యనారాయణమూర్తి భూమి.

(3) పట్టా నెం. 55 రు, సర్వే నె. 5/3 రు, యె 0-11 సెంట్లు శిక 445.15 చ. మీ. [తూ] కూరాకుల సుబ్బారావుభూమి [ద] పుంత [ప] తోట వెంకట్రావుభూమి [ఉ] మర్ల సూర్యనారాయణమూర్తి భూమి.

సదరు భూములు వేలము అగును - వాది కిమ్మతు రూ. 2500/- లు.

—సొలస శివబ్రహ్మం - వాది అడ్వకేటు.

చిట్టమూరులో ఆలోపతిక్ వైద్యశాల- విరాళాలిచ్చిన దాతలు

★ ★ ★ ★ ★ ★

కోట సమితిలోని చిట్టమూరులో నిర్మాణములో వున్న వైద్యశాల భవనమునకు - రోగుల వసతి గృహాలకు యీ క్రింది వారు విరాళము లొసగుచున్నారు.

(1) శ్రీ పాదిలి నారాయణప్పనాయుడు (చిట్టమూరు)	రు. 4000/-
(2) కీ॥ శే॥ పొన్నలూరు చెంగారెడ్డి ధార్మిక ట్రస్ట్ తరఫున శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి (గూడూరు)	రు. 1000/-
(3) శ్రీ వెలుగోటి గోపాలకృష్ణ యాచేంద్ర (వెంకటగిరి)	రు. 1000/-
(4) శ్రీ అల్లారెడ్డి శ్యామసుందరరెడ్డి (గూడూరు)	రు. 1000/-
(5) శ్రీ మాగుంట రాధాకృష్ణారెడ్డి (వాకాడు)	రు. 1000/-
(6) శ్రీ మారంరెడ్డి రామస్వామిరెడ్డి (కృష్ణంనాయుడు ఖండ్రిగ)	రు. 1000/-
(7) శ్రీమతి పల్లేటి అరవిందలోచనమ్మ (యాకసిరి)	రు. 1000/-
(8) శ్రీ గణపర్తి పోలయ్యనాయుడు (కట్టువపల్లె)	రు. 1000/-
(9) శ్రీ దేవారెడ్డి మోహనరెడ్డి (నిడిగుర్తి)	రు. 1000/-
(10) శ్రీ కువ్వం వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టి, శ్రీ అలవల వెంకటేశ్వర్లుగుప్త (సూళ్ళూరుపేట)	రు. 1000/-

యింకనూ అనేకమంది దాతలు విరాళాలు వాగ్దానముచేసి వున్నారు. అందరికీ కృతజ్ఞత నందజేస్తున్నాను.

— ఇట్లు —

గణపర్తి మార్కండేయనాయుడు,
సర్పంచ్ — చిట్టమూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Rammaurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore, (A. P.)